

**Akční plán
Cirkulární Česko 2040
pro období 2022-2027**

Ministerstvo životního prostředí

listopad 2022

Obsah

1 ÚVOD	3
1.1 Základní východiska	3
1.2 Proces přípravy dokumentu	4
2 AKTIVITY AKČNÍHO PLÁNU	5
2.1 PRODUKTY A DESIGN	6
2.2 PRŮMYSL, SUROVINY, STAVEBNICTVÍ, ENERGETIKA	10
2.3 BIOEKONOMIKA A POTRAVINY	16
2.4 SPOTŘEBA A SPOTŘEBITELÉ	20
2.5 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ	24
2.6 VODA	31
2.7 VÝZKUM, VÝVOJ A INOVACE	34
2.8 VZDĚLÁVÁNÍ A ZNALOSTI	39
2.9 EKONOMICKÉ NÁSTROJE	44
2.10 CÍRKULÁRNÍ MĚSTA A INFRASTRUKTURA	47
3 IMPLEMENTACE AKČNÍHO PLÁNU	50
3.1 Řídící a organizační složka implementace	50
3.2 Plán řízení změn	50
3.3 Plán řízení rizik	51
4 MONITORING AKČNÍHO PLÁNU	53
5 SEZNAM ZKRATEK	54
6 Přílohy	56

1 ÚVOD

Akční plán Cirkulární Česko 2022-2027 je implementačním dokumentem **Strategického rámce cirkulární ekonomiky České republiky 2040** (Cirkulární Česko 2040) schváleného usnesením vlády č. 1151 ze dne 13. prosince 2021. Garantem zpracování dokumentu je Ministerstvo životního prostředí České republiky (ČR) na základě uvedeného usnesení vlády ČR.

Hlavní funkcí Akčního plánu je podrobněji nastavit způsob naplňování strategických cílů, specifických cílů a typových opatření Cirkulárního Česka 2040 do podoby aktivit, čímž stanoví jasný způsob naplnění, zdůvodňuje potřebnost, určí hlavní odpovědnosti za aktivitu (nositele, realizátory), odhadne jejich finanční náročnost a měřitelnost. Akční plán Cirkulární Česko 2022-2027 rozpracovává vybraná typová opatření v deseti prioritních oblastech do podoby karet aktivit, které je z pohledu rozvoje oběhového hospodářství České republiky potřeba realizovat v období následujících šesti let.

1.1 Základní východiska

Cirkulární Česko 2040 je zastřešujícím dokumentem, který udává směr rozvoje země pro příští desetiletí v oblasti oběhového hospodářství. Za tímto účelem formuluje vizi, globální cíl, deset strategických cílů a následně v deseti prioritních oblastech 10 specifických cílů (1 specifický cíl pro každou prioritní oblast).

Cirkulární Česko 2040 a jeho implementační Akční plán reagují na rostoucí spotřebu materiálů a zdrojů a nutnost přijmout nezbytná přísnější opatření v oblasti účinnosti využívání zdrojů a oběhového hospodářství, a to v celém hodnotovém řetězci. Modely lineárního podnikání je nutné nahradit modely cirkulárního (oběhového) podnikání. Cíle a opatření v Cirkulárním Česku 2040 jsou navrženy tak, aby byla posílena konkurenceschopnost a technologická vyspělost hospodářství, zvýšila se bezpečnost dodávek surovin a odolnost vůči vnějším šokům a rovněž, aby byla Česká republika prostřednictvím cirkulární ekonomiky dlouhodobě odolná vůči budoucím environmentálním hrozbám včetně změny klimatu a úbytku biodiverzity a rozvíjela celkově udržitelný společenský systém.

Navrhované aktivity a opatření v Akčním plánu zároveň reagují na aktuální vývoj v oblasti oběhového hospodářství na úrovni Evropské unie (EU) i globální úrovni.

Naplňování Cirkulárního Česka 2040 jakožto zastřešujícího strategického dokumentu není vázáno výhradně na tento implementační plán, ale je nutné jeho cíle promítnout do návazných strategických dokumentů na všech úrovních.

Stanovení konkrétních úkolů a aktivit, meziresortní komunikace a koherentní přístup napříč institucemi zodpovědnými za naplňování jednotlivých cílů a harmonogram dílčích prací jsou v kompetenci gesčních resortů a dalších orgánů veřejné správy. Ministerstvo životního prostředí, které Cirkulární Česko 2040 a jeho implementaci zaštiťuje, bude podporovat potřebnou koordinaci, stejně jako vyhodnocovat a aktualizovat Akční plán. Dále bude poskytovat a rozvíjet metodickou podporu jak pro dosahování konkrétních cílů, tak pro uplatňování principů oběhového hospodářství při tvorbě a naplňování veřejných politik.

Aktivity a úkoly v Akčním plánu se zaměřují na fáze návrhu a výroby výrobku, spotřeby, horizontální opatření, která se dotýkají životního cyklu výrobků, na fázi výzkumu, inovací a digitalizace, vzdělávání, znalosti a osvětu v oblasti oběhového hospodářství, používání

ekonomických nástrojů, bioekonomiku a potraviny, průmysl, suroviny a stavebnictví. Kromě toho stanovuje úkoly také v oblastech plastů; textilu nebo komunálních odpadů.

1.2 Proces přípravy dokumentu

Implementační plán Cirkulárního Česka 2040 byl zpracováván od února 2022 širokým a participativním procesem. Bylo snahou do diskuse o jeho podobě zapojit všechny relevantní aktéry.

Základem pro implementační dokument se staly materiály zpracované pracovní skupinou složenou ze zástupců dotčených resortů, krajů, obcí, průmyslových svazů a asociací, vysokých škol a nestátních neziskových organizací, jež koordinoval odbor odpadů Ministerstva životního prostředí (MŽP). Pro každou prioritní oblast a její specifický cíl byla připravena pracovní karta, která obsahuje aktivity a úkoly vztahující se k vybraným typovým opatřením z Cirkulárního Česka 2040, zároveň určuje subjekty a spolupracující subjekty zodpovědné za plnění úkolů, zdroje financování pro jednotlivé aktivity a termíny plnění.

Přílohou Akčního plánu Cirkulární Česko 2022-2027 jsou karty aktivit pro jednotlivé prioritní oblasti.

2 AKTIVITY AKČNÍHO PLÁNU

Základním kamenem tvorby aktivit Akčního plánu jsou typová opatření Cirkulárního Česka 2040, přičemž Akční plán pro období 2022-2027 nepostihuje všechna typová opatření, která jsou v Cirkulárním Česku 2040 uvedena. Zaměřuje se na takové aktivity, které budou v následujícím šestiletém období relevantní a vhodné k realizaci. Tyto aktivity jsou detailně popsány v příloze.

Řada specifických cílů je naopak již nyní naplňována aktivitami strategických a implementačních dokumentů jiných ministerstev, které zohledňují oběhové hospodářství.

Dle principů Cirkulárního Česka 2040 se mohou typová opatření v jednotlivých prioritních oblastech překrývat. Některá opatření tak spadají do více prioritních oblastí, a tak současně existují také aktivity, jež mohou přispět k plnění několika specifických cílů pro jednotlivé prioritní oblasti zároveň. Jedná se například o oblasti průmyslu, surovin, stavebnictví a energetiky a odpadové hospodářství. Stejně tak aktivity v oblastech výzkum, vývoj a inovace, vzdělávání a znalosti a ekonomické nástroje obecně přispívají k plnění opatření a cílů všech prioritních oblastí.

Financování aktivit předpokládá využití národních i evropských zdrojů. Uvedené finanční zdroje nemají výluční charakter, úkoly vyplývající z Akčního plánu lze financovat ze všech dostupných a k danému úkolu vhodných finančních zdrojů. Vzhledem k proměnlivosti makroprostředí a turbulentní době nelze predikovat a zahrnout do Akčního plánu vyčerpávající seznam. V tomto ohledu je úkolem gestora, aby pro danou aktivitu zajistil možnosti financování, případně zdůvodnil, proč tak nemohl učinit. Indikativní alokace pro realizaci projektů naplňujících jednotlivé aktivity jsou uvedeny v jejich kartách (kapitoly 2.1 až 2.10 a příloha). Jedná se zejména o financování z fondů EU, Národního plánu obnovy, Národního programu Životní prostředí a dalších národních dotačních titulů financovaných ze státního rozpočtu.

2.1 PRODUKTY A DESIGN

Design je jádrem oběhového hospodářství, výrobky jsou stále ovšem navrhovány většinou lineárně. Design výrobků hraje klíčovou úlohu, protože může mít významný dopad během celého životního cyklu výrobku. Může prodloužit trvanlivost výrobku, usnadnit jeho opravy, opětovné použití nebo recyklaci.

Cílem Cirkulárního Česka a jeho implementačního Akčního plánu tak je udržet hodnotu produktů co nejdéle v rámci ekonomického cyklu. Přechod k oběhové ekonomice vyžaduje zásadní změny ve výrobě a spotřebě systémů, které přesahují účinnost zdrojů a recyklaci odpadu. Důležitým cílem je zlepšit životnost, opravitelnost a recyklovatelnost výrobků.

Cíl: České firmy zavádějí v maximální možné míře nové výrobní metody využívající nejmodernější technologie k cirkulárnímu navrhování a udržitelné výrobě produktů.

Zásady:

1. Cirkulární design a cirkulární výroba produktů čerpají z dobré praxe.
2. Využití druhotných surovin je maximalizováno.
3. Materiály jsou inovovány a vyvíjeny s nižším dopadem na životní prostředí.
4. Při výrobě produktů se maximálně předchází vzniku odpadů.
5. Odpady z výroby se vrací do ekonomického cyklu.

Opatření:

1. Podporovat využití druhotných recyklovaných materiálů ve výrobních procesech.
2. Podporovat optimalizaci výrobních procesů s ohledem na předcházení vzniku odpadů a jejich eliminaci.
3. Podporovat inovaci a vývoj nových materiálů, postupů, technologií a výrobků s ohledem na zajištění jejich cirkularity.
4. Podporovat postupy, které povedou k rozvoji inovativních praxí v oblasti designu pro cirkulární ekonomiku v rámci Public-Private-Partnership segmentu.
5. Podporovat cirkulární obchodní modely založené na uzavřených materiálových cyklech.
6. Podporovat propojování všech fází hodnotového řetězce za účelem zlepšování cirkularity.
7. Podporovat aplikaci principů ekomodulace za účelem zvýšení podílu recyklovatelných výrobků.
8. Posilovat principy EPR.
9. Zlepšit efektivitu fungování systémů EPR pro jednotlivé výrobky s ukončenou životností. Zajistit účinné provádění a vynucování povinností zpětného odběru v rámci režimů EPR.
10. Vyhodnotit možnosti rozšíření EPR systémů (nad rámec povinných požadavků evropské legislativy) na další druhy výrobků.
11. Zamezovat předčasnému zastarávání výrobků.
12. Umožnit repasování a modernizaci, případně plnou vysoce kvalitní recyklaci, výrobků.

13. Podporovat modely „produkt jako služba“ v různých segmentech.
14. Podporovat sdílení informací o výrobcích prostřednictvím digitalizace (digitální pasy výrobků a další nástroje).
15. Podporovat environmentálně odpovědné zadávání veřejných zakázek jako stimul poptávky po cirkulárních výrobcích.
16. Vyhodnotit možnosti certifikace kvality u opětovně použitelných součástí nebo výrobků, druhotných surovin a recyklovatelného odpadu.
17. Zvážit možnosti vytvoření zálohových systémů, které zajistí odpovídající úroveň sběru, popř. opětovného použití, zejména výrobků s nebezpečným obsahem.
18. Prozkoumat možnosti zavádění zákazu ničení neprodaných funkčních výrobků.
19. Omezovat zbytné jednorázové plastové výrobky.
20. Podporovat snižování množství komplexních obalových materiálů.
21. Zvážit možnosti omezit používání některých obalových materiálů pro určitá použití.
22. Posilovat inovace v oblasti textilu pro podporu opětovného využití textilu a vyhodnocovat možnosti zvyšování recyklovaného obsahu v textilu.
23. Podporovat vytváření obchodních modelů, které nebudou preferovat tzv. rychlou módu.

Prioritní oblast 1 - Produkty a design								
Typové opatření	Číslo aktivity	Název aktivity	Úkol		Garant	Spolupracující subjekt	Zdroj financování	Termín splnění
8, 9, 10, 11, 12	1.1	Zajistit prodloužení životnosti a opravitelnost výrobků	1.1.1	Prozkoumat možnosti prodloužení povinné záruky na výrobky a jejich opravitelnosti.	MPO	MŽP, průmyslové svazy	Nepředpokládá se potřeba financování	2026
			1.1.2	Rozšířit stávající systémy EPR na další druhy výrobků a zlepšit efektivitu jejich fungování.	MŽP	MPO		2027
19, 21	1.2	Omezovat jednorázové plasty	1.2.1	Zpracovat směrnici EU o jednorázových plastech do národní legislativy.	MŽP	-	Nepředpokládá se potřeba financování	2024
			1.2.2	Vypracování základních kritérií pro náhrady zákonem zakázaných jednorázových plastů zaměřených na jejich bezpečnost a zdravotní nezávadnost.	MZ	MPO, MŽP, SZÚ		2024
1, 2, 5, 6, 14	1.3	Podporovat propojování všech fází hodnotové řetězce za účelem cirkularity	1.3.1	Podporovat digitalizaci informací o materiálovém toku a propojování subjektů (digitální pasy výrobků apod.).	MPO	Průmyslové svazy, MMR-NOK	Program na podporu projektů NNO <i>(dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou</i>	2027

			1.3.2	Podporovat intenzivnější propojení článků hodnotového řetězce a různých výrobních odvětví z hlediska předcházení nebo využití jejich odpadů (a vedlejších produktů a druhotných surovin) za účelem maximalizace cirkulárních principů.	MPO, Czechinvest	Průmyslové svazy, nestátní neziskové organizace, MŽP, MMR-NOK	<i>ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)</i>	2027
--	--	--	-------	--	------------------	---	--	------

2.2 PRŮMYSL, SUROVINY, STAVEBNICTVÍ, ENERGETIKA

Je nutné posílit schopnost průmyslu neustále se přizpůsobovat a inovovat tím, že se usnadní investice do nových technologií a nebude se bránit změnám, jež s sebou nese větší digitalizace a přechod na nízkouhlíkové a intenzivnější oběhové hospodářství. Oběhové hospodářství podpoří konkurenceschopnost průmyslu, pomůže podnikům vyrovnat se s nedostatkem zdrojů a kolísáním cen, podpoří vytváření nových obchodních příležitostí a inovativních a efektivnějších způsobů výroby a spotřeby. Širší přínosy oběhového hospodářství pak, mimo jiné, znamenají také snížení současných úrovní emisí oxidu uhličitého. Pokud budou všechna odvětví a veškerý průmysl uplatňovat zásady oběhového hospodářství, bude to ve prospěch evropského životního prostředí i společnosti.

Odvětví stavebnictví a demoličních prací patří z hlediska objemu k největším zdrojům odpadu v ČR i Evropě. Správné nakládání se stavebním a demoličním odpadem a recyklovanými materiály – včetně správného nakládání s nebezpečnými odpady – může mít zásadní přínos z hlediska udržitelnosti a kvality života. Rostoucí digitalizace stavebního procesu bude klíčovým faktorem pro přijetí cirkulárních příležitostí, pomocí využití modelování a postupné automatizace stavebního procesu. Přístupy jako BIM (Building Information Modelling) mohou přispět ke zjednodušení a podpoře výstavby budov s vyšší energetickou výkonností. Pro zlepšení kvality recyklace v rámci stavebního průmyslu je třeba se zaměřit na dostupnost informací o materiálech použitých v budovách („material passports“, „logbooks“) a rovněž na provádění selektivních demolic a dekonstrukce budov, které zajistí dostatečný zdroj stavebních a demoličních odpadů vhodných k recyklaci.

Cíl: Suroviny jsou v České republice optimálně využívány, druhotné suroviny se standardně používají v ekonomice a primární suroviny se používají pouze tam, kde je to nezbytně nutné. České firmy soutěží v oblasti ekologických inovací a digitálních technologií na světových trzích. Investováním do oběhového hospodářství zvyšuje český průmysl konkurenceschopnost a snižuje závislost na zdrojích a náklady.

Zásady:

1. Druhotné suroviny jsou maximálně využívány.
2. Stavební odpady jsou optimálně využívány.
3. Ekologické inovace podporují oběhové hospodářství v průmyslu.
4. Konkurenceschopnost českého průmyslu se zvyšuje díky oběhovému hospodářství.
5. Zvyšuje se energetická účinnost a snižuje spotřeba energie.
6. Snižují se emise energeticky bohatých plynů s negativním dopadem na životní prostředí jako je amoniak nebo metan.

Opatření:

1. Do roku 2040 ztrojnásobit míru oběhového využití materiálu ve srovnání s úrovněmi roku 2017.
2. Zvyšovat podíl zpětně navracených surovin na celkové spotřebě surovin v ČR.
3. Podporovat využití druhotných recyklovaných materiálů ve výrobních procesech.
4. Optimalizovat průmyslové procesy s ohledem na předcházení vzniku odpadů a jejich eliminaci.
5. Podporovat inovace a vývoj nových materiálů, postupů a technologií za účelem zajištění jejich cirkularity a snižování materiálové náročnosti.
6. Pravidelně revidovat poplatkové nástroje v souladu s hierarchií nakládání s odpady.
7. Podporovat energetické využití odpadů v souladu s hierarchií nakládání s odpady.
8. Podporovat průmyslovou symbiózu ve prospěch oběhového hospodářství.
9. Podporovat dobrovolné dohody v průmyslu zaměřené na oběhové hospodářství a snižování energetické náročnosti.
10. Podporovat zlepšení v oblasti sledování materiálových toků prostřednictvím digitalizace a využití velkých dat.
11. Zlepšovat „pasportizaci“ nových i stávajících budov.
12. Podporovat postupy, které povedou k rozvoji inovativních praxí v oblasti designu pro cirkulární ekonomiku v rámci stavebnictví.
13. Prozkoumat možnosti aplikace principů rozšířené odpovědnosti výrobců v oblasti stavebnictví.
14. Podporovat digitalizaci ve stavebnictví.
15. Podporovat selektivní demolice k podpoře odpovídajícího nakládání s materiály z demolovaných staveb.
16. Vyhodnocovat možnosti zavádění požadavků na obsah recyklovaných materiálů pro některé stavební výrobky s přihlédnutím k jejich bezpečnosti a funkčnosti.
17. Zvážit používání rámce Level(s) s cílem začlenit posuzování životního cyklu do zadávání veřejných zakázek.
18. Vyhodnocovat právní úpravu omezující opětovné využití repasovaného a recyklovaného materiálu, zejména podmínky výstavby silnic ve prospěch využívání recyklovaného kameniva.
19. Zlepšovat procesy recyklace kritických surovin u vybraných výrobků.
20. Využívat nerecyklovatelné odpady pro výrobu energie.
21. Podpořit požadavky na zavedení pokročilých technik v průmyslu, které zvyšují cirkularitu.

22. Podporovat využívání pokročilých paliv z biologicky rozložitelných odpadů (zejména živočišného původu) pro dopravní prostředky za podmínky splnění kritérií udržitelnosti.
23. Podporovat revize příslušných výrobních norem za účelem zvýšení využívání druhotných surovin.
24. Stanovit kvalitativní požadavky na druhotné suroviny pro podporu a rozvoj trhu s druhotnými surovinami.
25. Platforma stakeholderů – využívat stávající struktury k propojování témat průmyslu, surovin, stavebnictví, energetiky a oběhového hospodářství.
26. Podporovat snižování energetické náročnosti technologických a výrobních procesů.
27. Podporovat materiálové využití vedlejších energetických produktů.
28. Budováním vhodné infrastruktury na skladování statkových hnojiv, kalů a digestátu, omezovat úniky reziduálního metanu a amoniaku do ovzduší, umožnit materiálové či energetické využití takto získaných zbytkových plynů.

Prioritní oblast 2 - Průmysl, suroviny, stavebnictví, energetika								
Typové opatření	Číslo aktivity	Název aktivity	Úkol		Garant	Spolupracující subjekt	Zdroj financování	Termín splnění
1, 2, 4, 7, 22, 26, 28	2.1	Podporovat rozvoj cirkulárních řešení v průmyslu a zemědělství prostřednictvím národních a evropských dotačních programů.	2.1.1	Podporovat zvyšování energetické účinnosti a snižování spotřeby energie v průmyslu, veřejných budovách a domácnostech (a tím i těžby primárních energetických surovin).	MŽP, MPO	Kraje, obce, MMR-NOK	OPTAK, NPO, OPD, Modernizační fond <i>(dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)</i>	2027
			2.1.2	Podporovat investice na diverzifikaci průmyslových činností (např. konverze BPS na výrobný biometanu pro dopravu za podmínky splnění kritérií udržitelnosti).	MPO	MZE, MD, MMR-NOK		2027
			2.1.3	Podpora zavádění technologií pro výrobu z druhotných surovin nebo využití druhotných surovin, technologií pro znovupoužití vlastního výrobního odpadu a technologií ke zvýšení recyklovatelnosti výrobků.	MPO	Průmyslové a obchodní svazy, MMR-NOK		2027
8, 21, 26, 28	2.2	Přechod průmyslu k cirkulárním řešením	2.2.1	Analyzovat příležitosti pro implementaci cirkulárních průmyslových technologií (a následně nastavit dotační podporu pro jejich realizaci), mj. v rámci Implementačního plánu pro cirkulární průmyslové technologie připravovaného Evropskou komisí (Circular industrial technologies roadmap), se zaměřením na energeticky náročná průmyslová odvětví (ocelářství, cementářství,	MPO	Průmyslové svazy, MŽP, MZ, SZÚ	Nepředpokládá se potřeba financování <i>(dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)</i>	2026

				chemický průmysl), stavebnictví a textilní průmysl.				
			2.2.2	Aktualizovat a rozšířit národní Iniciativu Průmysl 4.0 v rámci novějšího rámce Průmysl 5.0, přičemž budou explicitně mapovány synergie mezi digitalizací, umělou inteligencí a oběhovým hospodářstvím v průmyslu a související technologie a procesy.	MPO	Průmyslové svazy		2026
			2.2.3	Zohlednit dekarbonizaci těžkého průmyslu uplatněním principů cirkulární ekonomiky při vypracování aktualizace Vnitrostátního plánu České republiky v oblasti energetiky a klimatu.	MPO	-		2023
			2.2.4	Podporovat podniky, zejména velké a nadnárodní společnosti, aby přijaly udržitelné postupy a začlenily informace o udržitelnosti do svého nefinančního reportingu, v souladu s Taxonomií EU a Směrnicí o podávání zpráv podniků o udržitelnosti (CSRD).	MF	Průmyslové svazy, MPO, MŽP		2027
10, 11, 12, 14, 15	2.3	Zvýšení míry cirkulárních řešení ve stavebnictví	2.3.1	Vyhodnotit možnosti a následně navrhnout technickou normu stanovující požadavky na provádění předdemoličních auditů pro následné selektivní demolice.	MŽP	MPO	Nepředpokládá se potřeba financování <i>(dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nelze</i>	2027

			2.3.2	Informovat o výhodách využívání metody BIM i v soukromém sektoru.	MPO	-	<i>vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)</i>	2025
--	--	--	-------	---	-----	---	--	------

2.3 BIOEKONOMIKA A POTRAVINY

Bioekonomika poskytuje alternativu k produktům a energiím založeným na fosilních palivech a může přispět k oběhovému hospodářství. Může přispívat k řadě oblastí, které jsou součástí oběhového hospodářství – přeměna biologického odpadu na kompost, aplikace kompostů na půdu, použití digestátu, zlepšování kvality půdy a nakládání s půdou, redukce potravinového odpadu, inovace, nové materiály.

Jednou z priorit ČR v oblasti odpadového a oběhového hospodářství jsou také potravinové odpady a prevence jejich vzniku. Jedna z aktivit je proto zaměřena právě na podporu prevence vzniku potravinových odpadů.

Podstatnou část české krajiny tvoří lesy. Les je zdrojem dřeva jako obnovitelné suroviny, biologické rozmanitosti, je důležitým faktorem v globálním cyklu uhlíku, při rovnováze vodního prostředí, regulaci eroze a tepelného režimu krajiny, pro prevenci přírodních nebezpečí, ale i při zajišťování sociálních a rekreačních služeb pro společnost. Dřevo je přírodní, obnovitelná, opětovně použitelná a recyklovatelná surovina. Pokud se získává z lesů obhospodařovaných udržitelným způsobem, zpracovává se a využívá tak, aby se minimalizoval negativní dopad na klima a životní prostředí, a zároveň se zajistilo živobytí, jeho role může být udržitelná.

Cíl: *Potenciál bioekonomiky je v České republice využíván v maximální míře v rámci oběhového hospodářství. Množství potravinových odpadů klesá.*

Zásady:

1. Množství potravinových odpadů se snižuje.
2. S biologickými zdroji se udržitelně hospodaří.
3. Kvalita půdy se zlepšuje.
4. Kompostování a anaerobní zpracování biologicky rozložitelných odpadů a následné využití vzniklého kompostu je podporováno.
5. Probíhá výzkum, vývoj, inovace v oblasti biologických materiálů.
6. Je kladen dostatečný důraz na procesy pozemkových úprav a jejich pozitivní roli při kultivaci krajiny.
7. Podporovat odbyt kompostů a digestátu na zemědělském půdním fondu.

Opatření:

1. Podporovat a vzdělávat spotřebitele v odpovědnější spotřebě potravin.
2. Podporovat opatření k omezování potravinových odpadů a s tím související projekty potravinových bank k omezení potravinových odpadů.

3. Poskytovat informace spotřebitelům o potravinových odpadech a o prevenci vzniku potravinových odpadů v domácnostech prostřednictvím různých nástrojů (včetně elektronických aplikací).
4. Podporovat projekty zpracování velkých dat ke zlepšení nakládání s potravinami a předcházení potravinových odpadů.
5. Podporovat dobrou praxi v oblasti udržitelného hospodaření s půdou a ekologické zemědělství.
6. Podporovat udržitelné lesnictví a zlepšovat stav lesnictví.
7. Podporovat používání dřeva jako obnovitelné suroviny.
8. Zajistit udržitelnou produkci biomasy pro výrobu materiálů, energie a paliv. Využívat ekologicky šetrnějších technik, včetně precizního zemědělství, a dobré praxe.
9. Podporovat zvyšování podílu organické hmoty v půdě preferencí kvalitních kompostů a případně digestátů z biologicky rozložitelných odpadů a udržitelně pěstované biomasy.
10. Přijímat opatření proti degradaci lesních půd.
11. Využívat dotační programy ČR a EU pro podporu bioekonomiky a zadržování vody v krajině.
12. Podporovat vznik demonstračních místních a regionálních bioekonomických systémů a sdílení dobré praxe s ostatními regiony EU.
13. Poskytovat informace k propojení bioekonomiky a oběhového hospodářství.
14. Podporovat výzkum a vývoj v oblasti bioekonomiky ve spojení s oběhovým hospodářstvím.
15. Podporovat výměnu zkušeností a sdílení dobré praxe v oblasti bioekonomiky.
16. Platforma stakeholderů – využívat stávající struktury k podpoře propojování témat bioekonomiky a oběhového hospodářství.
17. Podporovat odbyt kompostů na zemědělském půdním fondu.

Prioritní oblast 3 - Bioekonomika a potraviny								
Typové opatření	Číslo aktivity	Název aktivity	Úkol		Garant	Spolupracující subjekt	Zdroj financování	Termín splnění
1, 2, 3, 13	3.1	Podpora prevence vzniku potravinových odpadů	3.1.1	Podporovat projekty potravinových bank.	MŽP, MZE	Nestátní neziskové organizace, MMR-NOK	OPŽP, Program na podporu projektů	2027
			3.1.2	Analyzovat podmínky pro darování pokrmů z restaurací a stravoven pro usnadnění jejich využití.	MŽP, MZE	MZ/SZÚ, MMR-NOK	NNO <i>(dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)</i>	2024
5, 9, 11, 13, 17	3.2	Podpora udržitelného hospodaření s půdou, zvyšování organické hmoty v půdě a ekologického zemědělství	3.2.1	Podporovat využívání kompostů a kvalitních, odpovídajícím způsobem upravených kalů z čistíren odpadních vod na půdě s cílem navýšení obsahu organické hmoty a zvýšení schopnosti retence vody.	MŽP, MZE	Kraje, obce, nestátní neziskové organizace, MZ/SZÚ, MMR-NOK	NPO, OPŽP, SP SZP <i>(dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)</i>	2027
			3.2.2	Motivovat zemědělce k částečné náhradě průmyslových hnojiv hnojivy vyrobenými z odpadů, která splňují kvalitativní požadavky na hnojiva.	MŽP, MZE	Kraje, obce, nestátní neziskové organizace, MZ/SZÚ, MMR-NOK		2027

6, 7, 8, 10, 11	3.3	Podporovat udržitelné hospodaření v lesích a zlepšovat stav lesů, lesního hospodářství a využívání dřeva jako obnovitelné suroviny	3.3.1	Budování lesů odolných změně klimatu pro zajištění dostatku dřeva jako obnovitelné suroviny (např. postupnou redukcí stanovištně nevhodných dřevin, postupným převodem holosečného způsobu hospodaření na podrostní a výběrný, pěstováním druhů vhodných pro budoucí podmínky).	MZE	MŽP	NPO, SP SZP <i>(dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)</i>	2027
			3.3.2	Zařazení dřeva jako strategické komodity mezi strategické suroviny státu s cílem dosažení co nejvyššího stupně používání dřeva jako obnovitelné suroviny za účelem rozvoje bioekonomiky.	MZE	MPO, MŽP		2026

2.4 SPOTŘEBA A SPOTŘEBITELÉ

Spotřebitelé hrají zásadní úlohu při řízení trhů a výběr spotřebitelů může výrazně ovlivnit (pozitivně nebo negativně) přechod na oběhové hospodářství. Je třeba podpořit spotřebitele v environmentálně uvědomělém rozhodování ve prospěch lokálních produktů a výrobků šetrnějších k životnímu prostředí, s delší životností před jednorázovými. Také je vhodné podporovat využívání alternativních spotřebitelských modelů, jako je poskytování výrobků jako služby (zápůjčka, sdílení), nákupů výrobků nabízených k opětovnému použití apod. a předejít tak výrobě produktu pro všechny spotřebitele.

Důležitým aspektem pro zlepšení spotřebního chování domácností je také podpora zvýšeného povědomí spotřebitelů o problematice udržitelné spotřeby a výroby a o dopadech výrazně konzumního chování obyvatel bez ohledu na vyčerpatelnost zdrojů.

Cíl: Cirkulární obchodní modely jsou podporovány ve výrobě a spotřebě produktů a služeb v České republice. Spotřebitelé se orientují na udržitelnou spotřebu cirkulárních produktů na základě relevantních informací.

Zásady:

1. Prosazuje se udržitelná spotřeba.
2. Spotřebitelé disponují relevantními informacemi pro svá rozhodnutí.
3. Jednorázové výrobky jsou omezovány.
4. Výrobky jsou opětovně využívány a dostávají „druhý“ život.
5. Krátké lokální cykly jsou realizovány.

Opatření:

1. Podporovat modely udržitelné spotřeby.
2. Podporovat lokální uzavřené cykly v rámci spotřeby vybraných výrobků.
3. Posilovat opatření k omezování jednorázových výrobků.
4. Podporovat předcházení vzniku odpadů v rámci spotřeby výrobků.
5. Podporovat znovuvyužití výrobků prostřednictvím charit a center opětovného použití.
6. Podporovat udržitelnou spotřebu v oblasti textilních výrobků.
7. Motivovat spotřebitele k odpovědné a udržitelné spotřebě.
8. Vyhodnocovat možnosti snížení DPH na opravy vybraných výrobků.
9. Podporovat poskytování spolehlivých a relevantních informací o výrobcích v místě prodeje, včetně informací o jejich životnosti a dostupnosti opravárenských služeb, náhradních dílů a servisních příruček.

10. Vyhodnocovat environmentální tvrzení výrobců pomocí metod environmentální stopy výrobků a organizací.
11. Omezovat „greenwashing“ a zamezovat poskytování nesprávných informací spotřebitelům.
12. Podporovat projekty opětovného použití různých skupin výrobků (například nábytku, textilu a knih), re-use center a informačních portálů pro poskytování funkčních výrobků.
13. Podporovat projekty sdílení věcí a veřejných dílen.
14. Podporovat nové oběhové obchodní modely a zdola nahoru budované iniciativy občanů a neziskových organizací.
15. Podporovat dostupnost výrobků a služeb, které jsou v souladu s principy cirkulární ekonomiky pro všechny spotřebitele.
16. Platforma stakeholderů – využívat stávající struktury k propojování témat spotřeby a oběhového hospodářství.

Prioritní oblast 4 - Spotřeba a spotřebitelé								
Typové opatření	Číslo aktivity	Název aktivity	Úkol		Garant	Spolupracující subjekt	Zdroj financování	Termín splnění
3, 4, 5, 12, 13	4.1	Omezovat používání jednorázových výrobků a motivovat spotřebitele k opětovnému použití různých skupin výrobků	4.1.1	Podporovat projekty sdílení věcí a veřejných dílen.	MŽP	Nestátní neziskové organizace, kraje, obce	NPŽP, Program na podporu projektů NNO (dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)	2027
1, 2, 14	4.2	Rozvíjet nové obchodní modely zaměřené na udržitelnou spotřebu	4.2.1	Podporovat startupy zaměřené na udržitelnou spotřebu a oběhové hospodářství.	MPO (Czechinvest)	Průmyslové svazy	Program podpora startupů,	2027
			4.2.2	Podporovat NNO a občanské iniciativy zaměřené na udržitelnou spotřebu a oběhové hospodářství.	MŽP, MPO	-	Program na podporu projektů nestátních neziskových organizací	2027
7, 9, 11	4.3	Poskytovat spotřebitelům spolehlivé a relevantní informace o výrobcích a omezit tzv. greenwashing	4.3.1	Zajistit zvýšení informovanosti a povědomí o ekoznačení na úrovni ČR, tak, aby rostla jeho atraktivita a byl více využíván podniky a spotřebiteli.	MŽP, CENIA	Průmyslové svazy, MPO	Nepředpokládá se potřeba financování	2025
			4.3.2	Poskytovat spolehlivé informace pro spotřebitele (např. nastavením fungujícího systému ověřování environmentálních tvrzení).	MPO	Průmyslové svazy, MŽP, SZÚ		2026

--	--	--	--	--	--	--	--	--

2.5 ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Nakládání s odpady má v oběhovém hospodářství ústřední roli. Prioritním tokem odpadů jsou pro EK v posledním období zejména komunální odpady. Komunální odpad tvoří asi 10 % celkového množství odpadu, které bylo vyprodukováno v EU. Pro komunální odpady byly přijaty v roce 2018 nové cíle recyklace a nový cíl pro omezení skládkování (omezení skládkování využitelných a recyklovatelných odpadů od roku 2030).

V současnosti je v odpadovém hospodářství stěžejním trendem snaha o přechod na oběhové hospodářství, kdy dochází k uzavírání toků materiálů v dlouhotrvajících cyklech a důraz je kladen na prevenci vzniku odpadů, opětovné využití výrobků, recyklaci a přeměnu na energie namísto těžby nerostných surovin a skládkování odpadů. Pro kvalitní recyklaci a omezování produkce směsného komunálního odpadu má zásadní význam primární třídění komunálních odpadů přímo u zdroje (na úrovni domácností či podniků), které je již nyní v ČR na poměrně dobré úrovni. Je nutné rovněž podporovat investice do stavby nových technologií na recyklaci odpadu a jednotlivých složek komunálního odpadu. Například v návaznosti na vybraná množství papíru v ČR a jeho následnou recyklaci, je vhodné navyšovat kapacity nových technologií na recyklaci papíru přímo v ČR.

Na to reagují i vybrané aktivity a úkoly v prioritní oblasti odpadové hospodářství.

Cíl: Odpad je zásadně omezován. Je maximalizována recyklace a opětovné použití. Energetické využití je realizováno u nerecyklovatelného odpadu. Skládkování je zakázáno a na skládky se ukládá pouze zcela nevyužitelný odpad. V roce 2040 je recyklace všech druhů odpadu na maximální možné úrovni, produkce odpadu na obyvatele se snížila a míra skládkování odpadů je pod cílem EU.

Zásady:

1. Materiálové cykly jsou uzavírány.
2. Vznik odpadů je oddělen od hospodářského růstu.
3. Prevence vzniku odpadu je realizována na všech úrovních a procesech.
4. Recyklace je maximalizována a odbyt druhotných surovin zajištěn.
5. Ukládání odpadů na skládky je minimalizováno nebo zcela zakázáno.
6. ČR disponuje dostatečnou kapacitou zařízení na energetické využívání odpadů (ZEVO).

Opatření:

1. Podporovat předcházení vzniku odpadů v rámci činnosti všech subjektů.
2. Podporovat rozvoj recyklačních technologií.
3. Podporovat kaskádovou recyklaci.

4. Podporovat zvyšování používání výrobků s obsahem druhotných surovin a recyklátů ve veřejných zakázkách.
5. Podporovat energetické využití odpadů v souladu s hierarchií nakládání s odpady.
6. Realizovat vývoj nových materiálů, postupů a technologií za účelem snižování materiálové náročnosti a předcházení vzniku odpadu.
7. Zaměřovat podporu z finančních programů na prioritní toky odpadů (např. komunální odpady, nebezpečné odpady, infekční odpady, stavební odpady, plasty).
8. Podporovat informovanost obyvatel o předcházení vzniku odpadu a o správném nakládání s odpady.
9. Podporovat nahrazování nebezpečných látek ve výrobcích ve vazbě na snižování množství nebezpečného odpadu.
10. Podporovat digitalizaci v odpadovém hospodářství a smart „chytré“ odpadové hospodářství, včetně digitalizace materiálových toků a jejich přesného monitoringu.
11. Zlepšovat dostupnost a kvalitu dat v oblasti odpadového hospodářství.
12. Podporovat inovativní technologie v oblasti sběru, třídění a zpracování odpadů.
13. Zlepšovat systémy separovaného sběru v obcích a u podnikatelských subjektů.
14. Posilovat a rozšiřovat sběr biologického odpadu (rostlinného i živočišného původu) na celém území České republiky.
15. Zlepšovat infrastrukturu pro třídění organického odpadu stejné hustoty rozmístění, jako je tomu u infrastruktury na tříděný papír/sklo/plasty.
16. Podporovat posilování infrastruktury bioplynových stanic včetně případné transformace bioplynových stanic (na produkci metanu a biorafinérie).
17. Realizovat a rozšiřovat programy domácího a komunitního kompostování.
18. Vyhodnocovat možnosti a stanovit pravidla přechodu odpad/neodpad pro vybrané materiály.
19. Rozvíjet inovativní recyklační technologie pro zpracování obtížně recyklovatelných odpadů (například chemická recyklace, tedy plazmové zplyňování, pyrolýza, solvolýza a další).
20. Podporovat výměnu informací a osvědčených postupů v oblasti recyklace odpadů.
21. Zlepšovat efektivitu systémů primárního třídění komunálních odpadů. Podporovat systémy třídění „dům od domu“ a systémy zpoplatnění na základě skutečně produkovaného množství odpadu.
22. Podporovat efektivní uzavírání materiálových toků, pro vybrané komodity, jejichž skutečná recyklace v současné době na nízké úrovni: kovy, textil, dřevo, plasty aj.
23. Podporovat spolupráci obcí při řešení nakládání s odpady.

24. Podporovat projekty zaměřené na využívání odpadů v místě jejich vzniku (lokální řešení).
25. Zlepšovat možnosti třídění stavebních odpadů (selektivní demolice).
26. Podporovat třídění, opětovné použití a recyklaci textilních výrobků, a to i prostřednictvím inovací, podpory průmyslových aplikací a regulačních opatření, například rozšíření odpovědnosti výrobce.
27. Podporovat vysoce účinné systémy třídění jednotlivých složek komunálních odpadů.
28. Podporovat omezování přítomnosti látek, které komplikují recyklaci výrobků.
29. Důkladně vyhodnotit možnosti a dopady případného budoucího zavedení poplatku za spalování vybraných druhů odpadů jako možného nástroje na podporu recyklace.
30. Zlepšovat účinnost stávajících EPR systémů.
31. Nastavit efektivní princip ekomodulace pro obaly i výrobky s ukončenou životností.
32. Preferovat opakovaně použitelné obaly z důvodu prevence vzniku odpadů.
33. Zvážit povinné zavedení požadavků na minimální obsah recyklovaného materiálu, které by museli dodržovat výrobci (např. v rámci relevantních provozních povolení).
34. Zvyšovat poplatky ze skládkování, při zohlednění dopadů na místní samosprávu a obyvatelstvo a důsledně realizovat zákaz skládkování využitelných a recyklovatelných odpadů do roku 2030.
35. Důsledně omezovat nelegální přepravu odpadů a zvažovat všechny možnosti omezení dovozu odpadů do ČR v případě, že by byly ohroženy cíle ČR dle evropské legislativy.
36. Zvážit možné omezení dovozu odpadu a materiálu pro technické zabezpečení a rekultivaci skládek odpadu ze zahraničí.
37. Platforma stakeholderů – využívat stávající struktury k propojování témat odpadového hospodářství a oběhového hospodářství.

Prioritní oblast 5 - Odpadové hospodářství								
Typové opatření	Číslo aktivity	Název aktivity	Úkol		Garant	Spolupracující subjekt	Zdroj financování	Termín splnění
1, 7, 8, 12, 17, 32	5.1	Podpora předcházení vzniku odpadu a dosažení snížení spotřeby vybraných plastových výrobků na jedno použití (do roku 2026 v porovnání s rokem 2022)	5.1.1	Podporovat projekty zaměřené na pořizování kompostérů do domácností a komunitního kompostování.	MŽP	Nestátní neziskové organizace, kraje, obce, MMR-NOK	OPŽP, NPŽP, Program na podporu projektů NNO <i>(dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)</i>	2027
			5.1.2	Podporovat projekty re-use center.	MŽP	Nestátní neziskové organizace, kraje, obce, MMR-NOK		2027
			5.1.3	Vyhodnotit, zda došlo ke snížení spotřeby vybraných plastových výrobků na jedno použití do roku 2026 oproti roku 2022 a identifikovat slabé stránky a navrhnout opatření pro nápravu.	MŽP	SZÚ		2027
			5.1.4	Podporovat online dostupné databáze věcí nabízených k opětovnému použití.	MŽP	Nestátní neziskové organizace, kraje, obce, MMR-NOK		2027
1, 7, 10, 12, 13, 15, 21, 27	5.2	Zvýšení tříděného sběru využitelných složek komunálního odpadu v obcích a zajistit tříděný sběr 77 %	5.2.1	Podporovat inovativní technologie a postupy v oblasti tříděného sběru a svozu odpadu, včetně podpory zlepšení třídění odpadů na sběrných dvorech obcí.	MŽP	Kraje, SMO ČR, SMS ČR, MMR-NOK	OPŽP, OPST <i>(dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev,</i>	2027

		jednorázových plastových nápojových lahví uvedených na trh do roku 2025	5.2.2	Analyzovat možnosti vytvoření zálohových systémů pro nápojové obaly (především PET láhve a plechovky, ale i další), které zajistí odpovídající úroveň sběru a komplexně vyhodnotit jejich potenciální dopady na jednotlivé subjekty odpadového hospodářství.	MŽP	Nestátní neziskové organizace, kraje, obce, průmyslové a obchodní svazy a asociace, SZÚ, MPO	<i>které nelze do budoucna predikovat)</i>	2023
10, 11, 18, 33	5.3	Podporovat využívání recyklovaných materiálů ve výrobcích a zajistit, aby nejpozději od roku 2025 nápojové PET láhve obsahovaly alespoň 25 % recyklovaných plastů	5.3.1	Vypracovat vyhlášky přechod odpad-neodpad pro vybrané odpady.	MŽP, MPO	Vysoké školy, dotčené asociace a zástupci odborná praxe, SZÚ	Nepředpokládá se potřeba financování	2024
			5.3.2	Analyzovat možnosti povinného zavedení požadavků na minimální obsah recyklovaného materiálu, které by museli dodržovat vymezení výrobci a podporovat zavádění těchto principů do GPP.	MŽP, MPO	Průmyslové svazy, SZÚ		2024
			5.3.3	Nastavit ve spolupráci s ČSÚ systém sběru dat o produkci a využití druhotných surovin v České republice.	MPO	MŽP		2024
2, 7, 12,	5.4	Podporovat rozvoj recyklace a zvýšit celkovou recyklaci	5.4.1	Preferovat vysoce účinné třídící a dotřídňovací systémy pro separaci komunálních a ostatních odpadů.	MŽP	MMR-NOK	OPTAK, OPŽP, OPST <i>(dopady na státní rozpočet a ostatní</i>	2026

		obalů na úroveň 70 % a celkové využití odpadů z obalů na úroveň 75 % do roku 2025 a do roku 2025 zvýšit úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálních odpadů nejméně na 55 % celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky	5.4.2	Podporovat zařízení na recyklaci odpadů a využívání druhotných surovin využívající například pokročilé inovativní technologie automatizace nebo robotizace.	MŽP, MPO	MMR-NOK	<i>veřejné rozpočty nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)</i>	2027
5, 7, 14, 15, 16	5.5	Podpora sběru a využití biologického odpadu	5.5.1	Posilovat a rozšiřovat systémy sběru biologického odpadu (včetně jedlých olejů a tuků).	MŽP	MMR-NOK	<i>OPŽP, NPO (dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)</i>	2027
			5.5.2	Podpora bioplynových stanic.	MŽP	MMR-NOK		2027
13, 22, 26	5.6	Zvýšení míry třídění, opětovného	5.6.1	Nastavit funkční systém sběru použitého textilu a textilního odpadu k 1.1.2025.	MŽP	–	<i>OPŽP (dopady na státní rozpočet a ostatní</i>	2025

		použití a recyklace textilu	5.6.2	Podpora sběru, zařízení na třídění a recyklaci textilního odpadu.	MŽP	MMR-NOK	<i>veřejné rozpočty nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)</i>	2027
25	5.7	Do roku 2027 zvýšit míru recyklace stavebních a demoličních odpadů na 80 % (s výjimkou zeminy a kamení uvedených pod kat. č. 17 05 04).	5.7.1	Zvýšit míru třídění stavebních a demoličních odpadů a vybouraných materiálů ze staveb.	MŽP	MPO	Nepředpokládá se potřeba financování	2027

2.6 VODA

Stejně jako materiály, je voda rovněž využívána doposud velmi lineárním způsobem. V oběhovém hospodářství hraje klíčovou roli opětovné využití vody a přináší významné environmentální, sociální a ekonomické výhody. Pro hospodářské sektory od energetiky a průmysl až po zemědělství a potravinářství je Voda nenahraditelnou vstupní surovinou. Proto je potřeba zaměřit se na úspory vody ve všech hospodářských sektorech.

Klíčové je opětovné využití vody a pokles odběrů vod z vodních zdrojů, které ohrožuje změna klimatu. Základy pro recyklaci vody v průmyslu a energetice jsou evidentní. Je nutné zaměřit se na uzavřené technologie, efektivní chlazení apod. Poklesy spotřeby vody svědčí o úspěšném zavádění takových procesů. Pro systém nakládání s vodou v sídlech je nezbytné připravit předpoklady vedoucí k recyklaci, jímání a využívání srážkové vody a regulaci odtoku ze zpevněných ploch.

Cirkulární ekonomika ve vodohospodářství musí usilovat o maximalizaci využití odpadních vod, extrakci živin a energie (tepelné aj.), které jsou v ní obsažené.

Cíl: V maximální možné míře jsou realizovány úspory vody. Zvyšuje se recyklace vody. Na půdě se hospodaří udržitelně s cílem zadržení vody v krajině.

Zásady:

1. Úspory vody ve formě snížení odběrů podzemních a povrchových vod jsou realizovány.
2. Recyklace vody, včetně odpadních vod, je podporována.
3. Funguje udržitelné hospodaření na zemědělské půdě.
4. Zadržování vody v krajině i v aglomeracích se zlepšuje.
5. S čistírenskými kaly je nakládáno udržitelně.

Opatření:

1. Podporovat dostupnost nebalené pitné vody na veřejných místech.
2. Podporovat projekty znovuvyužití a recyklace odpadní vody v průmyslu, i na úrovni municipalit.
3. Vytvořit strategický přístup pro efektivní nakládání s čistírenskými kaly.
4. Realizovat udržitelný management nakládání s čistírenskými kaly, a to se zaměřením na recyklaci fosforu a energetickou efektivnost.
5. Podporovat výzkum nových technologií pro nakládání s odpadními vodami, kapalnými odpady a čistírenskými kaly s cílem snížení energetické náročnosti procesu čištění odpadních vod a k maximalizaci využití fosforu z kalů z ČOV.

6. Podporovat a rozšiřovat využití organických odpadů a potravinových zbytků (bioplynové stanice, kompostárny) s cílem následné aplikace produktů na půdu pro zlepšení schopnosti zadržovat vodu.
7. Podporovat zlepšování udržitelného hospodaření na zemědělské půdě.
8. Zavádět nové technologie k využití recyklované vody v průmyslové výrobě, obzvláště v odvětvích s vysokou spotřebou vody jako jsou potravinářský, papírenský, chemický, textilní průmysl a energetika.
9. Podporovat zavádění technologií a postupů pro úsporu a opětovné využití vody v zemědělství.
10. Podporovat zavádění systémů a rozvodů pro využívání recyklované či upravené šedé vody.
11. Podporovat výzkum, inovace a zavádění nejlepších dostupných technik v oblasti nakládání s vodami.
12. Podporovat výzkum a aplikaci nových technik pro odstranění nově detekovaných polutantů.
13. Podporovat výzkum pro efektivní systémy ohřevu užitkové vody s cílem snížení spotřeby pitné vody.
14. Klást důraz na diversifikaci zdrojů vytvářením a budováním rybníků a dalších opatření zadržujících vodu v krajině evidováním a ochranou mokřadů.
15. Ve větší míře podporovat návrhy a realizace přírodě blízkých opatření a renaturalizaci říčních toků jako prioritní opatření pro zádrž vody v krajině, pro podporu její resilience a ekosystémových služeb včetně ochrany biodiverzity.
16. Podporovat další způsoby zadržování vody v krajině a posílení vodních zdrojů v případě jejich nedostatečnosti realizací přehradních nádrží.
17. Vyhodnotit možnosti legislativního zakotvení recyklace odpadních vod.

Prioritní oblast 6 - Voda								
Typové opatření	Číslo aktivity	Název aktivity	Úkol		Garant	Spolupracující subjekt	Zdroj financování	Termín splnění
4, 5, 17	6.1	Zlepšení možností využití výstupů z čištění odpadních vod	6.1.1	Provést legislativní zakotvení recyklace odpadních vod.	MZE, MŽP	MZ/SZÚ	Nepředpokládá se potřeba financování <i>(dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)</i>	2023
			6.1.2	Zvážit možnost zavést povinnost získávat fosfor, dusík, případně další hodnotné látky z čistírenských kalů, které jsou odstraňovány jinak než zapracováním zpět do půdy.	MZE, MPO	MŽP		2026
8, 11, 12, 14, 15, 16	6.2	Zvýšení účinnosti hospodaření s povrchovou vodou a snížení spotřeby vody v průmyslu	6.2.1	Podporovat zejména inovativní technologie s vysokým potenciálem k úspoře a recyklaci vody (včetně např. podpory využití dešťové vody) v průmyslové výrobě se důrazným zaměřením na segmenty s vysokou spotřebou vody.	MPO	Průmyslové svazy, MMR-NOK	OPŽP, NPŽP, dotační programy MZE, OP TAK, NPO <i>(dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)</i>	2027
			6.2.2	Podporovat a propagovat projekty jako je kapková závlaha. Především v oblastech s nedostatkem povrchové vody.	MZE, MŽP	MMR-NOK		2027
			6.2.3	Zvýšit množství přírodě blízkých vodních ploch na území ČR s cílem zachytit a co nejdéle udržet srážkovou vodu (mokřady, lužní lesy, biotopy, meandry apod.).	MŽP	MZE, MMR-NOK		2027

2.7 VÝZKUM, VÝVOJ A INOVACE

Vzdělávání, věda, technologie, výzkum a inovace jsou nezbytným předpokladem pro dosažení udržitelného hospodářství, které bude naplňovat cíle udržitelného rozvoje. Znalosti, inovace a investice jsou nezbytnou součástí systémových změn potřebných pro přechod na oběhové hospodářství. Digitální transformace je jádrem probíhající průmyslové revoluce. Pokrok v oblasti technologií, jako jsou data velkého objemu, umělá inteligence a robotika, internet věcí a vysoce výkonné výpočetní techniky, má dopad na samotnou povahu práce a společnost jako celek. Inovace a technologický vývoj, včetně digitalizace, jsou důležitými faktory v přechodu na oběhové hospodářství. Oběhovému hospodářství napomohou zejména zavedení nových výrobních postupů a technologií a také navržení inovativních obchodních modelů; to vše povede k přijetí nových způsobů účinnějšího využívání zdrojů.

Hlavní problémy, kterým ČR v souvislosti s ekologickými inovacemi a s oběhovým hospodářstvím čelí, se týkají systému výzkumu a inovací. Česká republika dosáhla určitého pokroku v odstranění překážek bránících rozvoji plně funkčního inovačního ekosystému. Pro podporu udržitelného modelu hospodářského růstu jsou důležité domácí inovace.

Cíl: České firmy jsou zapojeny do špičkových služeb v hodnotovém řetězci v oblasti výzkumu a vývoje, a to i v mezinárodním měřítku. Část státního financování výzkumu a vývoje je vyčleněna konkrétně na projekty související s cirkulární ekonomikou a programy výzkumu a vývoje. Digitalizace zásadně napomáhá oběhovému hospodářství v České republice.

Zásady:

1. Výzkum, vývoj a inovace se orientují na oběhové hospodářství a související témata a produkují výsledky na evropské úrovni.
2. Digitalizace zásadně napomáhá oběhovému hospodářství.
3. Soudržná strategie propojuje témata digitalizace, inovací a oběhového hospodářství. Digitální transformace je zakotvena ve strategických přístupech k oběhovému hospodářství.
4. Funguje koordinace v oblasti výzkumu, vývoje, inovací a oběhového hospodářství.
5. Digitální řešení jsou zaváděna pro lepší tvorbu politik v oblasti oběhového hospodářství.

Opatření:

1. Vytvořit jednotný strategický přístup pro digitalizaci a oběhové hospodářství. Stanovit soudržnou politiku v oblasti inovací a digitalizace, a posílit účinnost stávajících nástrojů na podporu výzkumu, inovací a digitalizace v oběhovém hospodářství pro domácí výzkumné organizace a podniky.
2. Posilovat vazby oběhového hospodářství na digitalizaci v rámci stávajících politik pro digitalizaci.
3. Zlepšit koordinaci mezi jednotlivými subjekty k posilování digitalizace v oběhovém hospodářství.

4. Posilovat digitální oběhové obchodní modely.
5. Podporovat spolupráci mezi obory, úřady a ministerstvy v oblastech výzkumu a vývoje a digitalizace pro oběhové hospodářství.
6. Podporovat zapojení domácích subjektů do mezinárodního aplikovaného výzkumu v oblasti oběhového hospodářství (např. v rámci programu Horizont Evropa).
7. Usnadnit řešení průřezových témat dotýkajících se pokročilých technologií a inovativních činností prováděných v rámci cirkulární ekonomiky.
8. Zvýšit účinnost nástrojů veřejné podpory pro výzkum a vývoj při usnadňování přechodu na oběhové hospodářství.
9. Posilovat ekologické inovace ve vysokorůstových na technologiích založených obchodních modelech oběhového hospodářství.
10. Vyhodnotit potenciál zřízení specializovaného inovačního fondu pro oběhové hospodářství, který by nabízel granty, nebo zavedení inovačních voucherů pro technologie zaměřené na oběhové hospodářství.
11. Zvážit vytvoření možnosti grantového financování inovativních projektů, které mají potenciál poskytnout environmentální, ekonomické a sociální příležitosti pro oběhové hospodářství.
12. Zvážit zavedení inovačních voucherů s cílem stimulovat projekty výzkumu vývoje a inovací v malých a středních podnicích a kolaborativní projekty společností a výzkumných institucí.
13. Podporovat inovace v oběhovém hospodářství a podpořit transfer výsledků výzkumu směrem k jejich komercializaci.
14. Zvážit udělování ocenění úspěšných výstupů inovací spojených s oběhovým hospodářstvím.
15. Zlepšovat stávající nástroje spolupráce mezi soukromým sektorem a akademickou sférou.
16. Zvážit zřízení nástroje, který by pomáhal firmám vyhledávat příležitosti ke spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje, inovací a digitalizace v oběhovém hospodářství.
17. Podporovat sdílení dat a informací o oběhovém hospodářství v jednotlivých hodnotových řetězcích.
18. Podporovat blockchain a big data k rozvoji oběhového hospodářství.
19. Zavést nástroje podporující sdílenou ekonomiku (vycházející z digitálních technologií). Zohlednit potenciální nezamýšlené důsledky rychlé expanze obchodních modelů založených na sdílení.
20. Posilovat podporu pro domácí společnosti, spin-offy a start-upy v jejich inovačním a digitalizačním úsilí pro to, aby se stávající nástroje podpory výzkumu a vývoje staly účinnějšími, zejména při usnadňování přechodu na oběhové hospodářství.

21. Posílit informovanost jak na straně podnikatelů, tak investorů o příležitostech nabízených novými oběhovými digitálními obchodními modely.

22. Zavádět podpůrné služby pro podniky, inovační centra a rozhodovací nástroje pro manažery podniků, které by mohly ještě více posílit skutečné přijetí činností prováděných v rámci oběhového hospodářství společnostmi.

23. Platforma stakeholderů – využívat stávající struktury k propojování témat výzkumu, inovací, digitalizace a oběhového hospodářství.

24. Budování logicky centralizovaných informačních systémů využívající veškeré dostupné služby eGovernmentu splňující principy a cíle Informační koncepce ČR a jejích navazujících dokumentů.

Prioritní oblast 7 - Výzkum, vývoj a inovace								
Typové opatření	Číslo aktivity	Název aktivity	Úkol		Garant	Spolupracující subjekt	Zdroj financování	Termín splnění
1, 10, 11, 12, 13, 16, 21	7.1	Zvýšení dostupnosti aplikovaného výzkumu	7.1.1	Zvážit zavedení inovačních voucherů s cílem stimulovat projekty výzkumu, vývoje a inovací v malých a středních podnicích a kolaborativní projekty soukromých společností a výzkumných institucí.	MPO	MŽP	Nepředpokládá se potřeba financování (dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)	2025
5, 7, 9	7.2	Podpora konkrétních oblastí s návazností na cirkulární řešení	7.2.1	Podporovat výzkum a vývoj řešení v oblasti bioekonomiky za účelem využití principů oběhového hospodářství, zaměřený především na odstraňování nežádoucích residuí a látek za účelem využití čistírenských kalů a vod na zemědělské půdě a snižování energetické náročnosti čištění odpadních vod.	MŽP, MZE	Kraje, MZ, SZÚ, Vysoké školy, MMR-NOK	Programy na podporu výzkumu a vývoje (dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)	2027
			7.2.2	V rámci účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací umožnit podporu vývoj a zavádění moderních technologií vedoucích k nízkoodpadovým a bezodpadovým technologiím a technologiím umožňujícím maximalizaci zpětného využití odpadů (a vedlejších produktů a druhotných surovin) při výrobě.	MPO, MŽP	MZ, SZÚ, Vysoké školy, MMR-NOK	(dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)	2027

			7.2.3	V rámci účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací umožnit podporu vývoj a aplikaci nových materiálů splňující principy cirkulární ekonomiky (odolnost, snadná přeprava i výroba, recyklovatelnost, zdravotní nezávadnost apod.)	MPO	MZ, SZÚ, MŽP, Vysoké školy, MMR-NOK		2027
--	--	--	-------	---	-----	-------------------------------------	--	------

2.8 VZDĚLÁVÁNÍ A ZNALOSTI

Přechod na oběhové hospodářství vyžaduje kvalifikované pracovní síly se specifickými a někdy novými dovednostmi. Rozvoj environmentálních znalostí, dovedností a postojů má kromě přínosů v osobním a občanském životě i pozitivní dopady v profesním životě a je v konečném důsledku předpokladem ke zvyšování konkurenceschopnosti ČR, neboť české podniky a firmy potřebují dostatečný počet lidských zdrojů, aby mohly v budoucnu pružně reagovat na zavádění environmentálně šetrných technologií a ekoinovací v průmyslu i stavebnictví.

Cílem environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice je rozvoj kompetencí potřebných pro environmentálně odpovědné jednání, tj. jednání, které je v dané situaci a daných možnostech co nejpříznivější pro současný i budoucí stav životního prostředí. Ve Státním programu EVVO na léta 2016-2025 se ustanovilo jako jedno ze čtyř prioritních témat pro EVVO téma udržitelné spotřeby, které významně souvisí s oběhovým hospodářstvím. Je zde však věnována pozornost pouze dílčí oblastem, které do oběhového hospodářství náleží (například recyklace odpadů, předcházení vzniku odpadů, nakládání s vodou). Základní školy a střední/vyšší odborné školy s tematikou oběhového hospodářství prozatím také komplexněji nepracují.

Cíl: Přechodem na oběhové hospodářství se do roku 2040 vytvoří minimálně 50 tisíc pracovních míst (přibližně 1 % současné zaměstnanosti). Cirkulární ekonomika jako koncept je stabilně začleněna do celého vzdělávacího systému.

Zásady:

1. Je podporováno začlenění cirkulární ekonomiky do vzdělávání na všech úrovních.
2. Relevantní informace k cirkulární ekonomice jsou v rámci vzdělávání široce dostupné.
3. Aktéři v cirkulární ekonomice jsou propojeni a sdílí informace napříč hodnotovým řetězcem.
4. Informační podpora pro cirkulární ekonomiku je kontinuální.
5. Znalosti a kompetence v oblasti oběhového hospodářství se prohlubují.

Opatření:

1. Podporovat rozvíjení znalostí o cirkulární ekonomice na všech úrovních vzdělávací soustavy a začlenění cirkulární ekonomiky do vzdělávacích programů.
2. Motivovat základní i mateřské školy k zapojování tématu oběhového hospodářství do výuky, podporovat tvorbu výukových programů a materiálů s tématem oběhového hospodářství.
3. Podpořit technické a kreativní obory studia v oblastech cirkulární ekonomiky.
4. Zlepšit kampaně na zvyšování povědomí o cirkulární ekonomice.

5. Podporovat znalosti obyvatel, které se týkají předcházení vzniku odpadů v domácnostech (zejména textil, potraviny, nábytek, knihy, obaly).
6. Posilovat praktickou aplikaci znalostí v oblasti cirkulární ekonomiky.
7. Zvýšení informovanosti ohledně kvality a bezpečnosti opravených, repasovaných a přepracovaných výrobků a jejich přínosů pro životní prostředí z hlediska prevence vzniku odpadu.
8. Bojovat proti plýtvání potravinami prostřednictvím kampaní na zvyšování povědomí o problematice, zavádět vzdělávací programy, vytvářet teoreticko-praktické workshopy, webové nástroje a pokyny ohledně osvědčených postupů.
9. Vytvářet kampaně na zvyšování povědomí, posílit iniciativy budování kapacit a podpořit opravy prováděné vlastními silami, aby se prodloužil životní cyklus výrobků.
10. Zlepšovat kampaně na zvyšování povědomí a vzdělávací kampaně, které mají snížit dopady nakupování, užívání a likvidace textilu.
11. Vytvářet kampaně na zvýšení povědomí na straně podnikatelů a investorů ohledně možností, které představují nové oběhové obchodní modely.
12. Zvýšit informovanost o obchodních příležitostech, které s sebou přinášejí nové oběhové a digitální obchodní modely.
13. Podporovat spolupráci firem a vzdělávacích institucí na různých úrovních, mj. při výuce, při realizaci stáží/praxí a účasti na (výzkumných) projektech v oblastech cirkulární ekonomiky.
14. Podporovat vytváření hubů oběhového hospodářství na národní, regionální a komunální úrovni s cílem usnadnit propagaci oběhového hospodářství a sdílení informací podél celého hodnotového řetězce.
15. Využívat všechny informační kanály pro diseminaci informací o oběhovém hospodářství.
16. Zlepšovat provázání dílčích strategií ČR s informacemi o oběhovém hospodářství.
17. Připravit a každoročně vyhlašovat vzájemně koordinované a doplňující se programy podpory poskytování ověřených programů.
18. Rozvíjet a propojovat platformy pro sdílení informací o oběhovém hospodářství.
19. Zajistit efektivní zakotvení a zařazení oběhového hospodářství do existujících nebo nově vznikajících strategických dokumentů všech úrovní.
20. Zajistit funkční a efektivní komunikaci k tématu oběhového hospodářství na úrovni ministerstev.
21. Vytvořit souhrn a rozcestník o možných dobrovolných nástrojích pro podniky a neziskový sektor.
22. Platforma stakeholderů – využívat stávající struktury k propojování témat vzdělávání a oběhového hospodářství.

23. Zajistit vzdělávání veřejných zadavatelů za účelem podpory udržitelného využívání zdrojů při zadávání veřejných zakázek.

Prioritní oblast 8 - Vzdělávání a znalosti								
Typové opatření	Číslo aktivity	Název aktivity	Úkol		Garant	Spolupracující subjekt	Zdroj financování	Termín splnění
1, 12, 13	8.1	Provádění osvěty cirkulárních řešení v soukromém i veřejném sektoru	8.1.1	Podporovat a koordinovat programy odborného vzdělávání a poradenství o cirkulární ekonomice v praxi k umožnění rychlejší aplikace cirkulární ekonomiky ve zpracovatelském průmyslu.	MPO	MŽP, SZÚ, vysoké školy	Program na podporu projektů NNO <i>(dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)</i>	2027
			8.1.2	Vytvářet a podporovat informační a osvětové aktivity (kampaně, workshopy, programy, konference, informační materiály apod.), které budou demonstrovat úspěšná pilotní řešení a ověřené inovativní postupy a technologie nejen z ČR, ale i ze zahraničí s cílem zvyšování povědomí o problematice cirkulární ekonomiky pro širokou veřejnost, podniky i municipality.	MPO, MŽP, MZE, MMR, MŠMT	Nestátní neziskové organizace, kraje, města, zájmové asociace a svazy, MZ, vysoké školy		2027
			8.1.3	Podporovat podniky ve využívání systému EU pro environmentální řízení podniků a audit (EU Eco-Management and Audit Scheme, EMAS) a projektu týkajícího se ověřování environmentálních technologií (EU Environmental Technology Verification, ETV).	MŽP	CENIA		2027
1, 2, 5, 7, 8, 9, 10, 15, 17, 23	8.2	Vzdělávání dětí, žáků, studentů v oblasti cirkulární ekonomiky	8.2.1	Začlenit výuku oběhového hospodářství/cirkulární ekonomiky (uceleně a komplexně) do stávajících vzdělávacích programů a struktur.	MŠMT	MPO, MŽP, SZÚ	Program na podporu projektů NNO, OP JAK (pro úkol 8.2.3) <i>(dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty)</i>	2025
			8.2.2	Zapojení se do evropských projektů v oblasti vzdělávání v cirkulární ekonomice a bioekonomice a přenos vzniklého know-how do ČR (např. Circular School).	MPO	MŽP		2025

			8.2.3	Zajistit metodické vedení mateřských, základních a středních škol v oblasti oběhového hospodářství, včetně zajištění propagačních materiálů na téma cirkularity.	MŠMT	MPO, MŽP, SZÚ	<i>nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)</i>	2027
			8.2.4	Provádět osvětové kampaně pro širokou veřejnost s cílem zlepšit povědomí spotřebitelů o významu dat spotřeby a minimální trvanlivosti.	MŽP, MZE	Nestátní neziskové organizace		2024
6, 12, 13, 14, 15, 18, 22	8.3	Využití platformy stakeholderů	8.3.1	Aktivně využívat stávající struktury platforem stakeholderů k výměně informací, zkušeností, sdílení dobré praxe a propojování témat bioekonomiky, oběhového hospodářství, dekarbonizace, digitalizace a inovací.	MPO, MŽP, MZE, MMR, MŠMT, MZ	Nestátní neziskové organizace, průmyslové svazy a asociace, kraje, obce, vysoké školy		2027

2.9 EKONOMICKÉ NÁSTROJE

Investice by měly pomoci dosáhnout cíle EU, kterým je přechod na nízkouhlíkové oběhové hospodářství, aby se podpořila dlouhodobá udržitelnost. Investice, které zlepšují environmentální udržitelnost, mají potenciál zlepšit produktivitu ve všech odvětvích ekonomiky, a sice posílením účinného využívání zdrojů a snížením vstupních nákladů. Urychlení ekologické transformace vyžaduje promyšlená, ale rozhodná opatření, jež mají pomoci nasměrovat finanční zdroje k udržitelnějším způsobům výroby a spotřeby.

Pro přechod k oběhovému hospodářství je extrémně důležitý trh s druhotnými surovinami. Vytváří velmi důležitý prvek na rozhraní mezi obchodem a oběhovým hospodářstvím.

Zásadní oblast, přes kterou je v případě vhodných postupů možné stimulovat rozvoj oběhového hospodářství představují rovněž veřejné zakázky. V roce 2020 byla přijata novela zákona o veřejných zakázkách, která podporuje zadávání environmentálně odpovědných zakázek. Tyto principy je vhodné dále posilovat.

Cíl: *Přijímané ekonomické nástroje dlouhodobě podporují oběhové hospodářství v České republice.*

Zásady:

1. Ekonomické nástroje podporují oběhové hospodářství.
2. Veřejné zakázky zohledňují oběhové hospodářství.
3. EPR systémy jsou dlouhodobě efektivní.
4. Poplatky za ukládání odpadů na skládku pomáhají hierarchii odpadového hospodářství.

Opatření:

1. Podporovat ve veřejných zakázkách používání výrobků s obsahem druhotných surovin a recyklátů.
2. Podporovat zohledňování otázek oběhovosti při (udržitelném) zadávání veřejných zakázek a jejich vynucování.
3. Průběžně vyhodnocovat poplatkové nástroje v oblasti odpadového hospodářství (poplatek za ukládání odpadů na skládky).
4. Podporovat financování vzniku kapacit v souladu s hierarchií nakládání s odpady.
5. Vyhodnocovat možnosti zavádění finančních pobídek na podporu vysoce efektivní recyklace a produkce výrobků s obsahem recyklátů.
6. Podporovat financování technologií pro recyklaci a zpracování druhotných surovin, inovativních technologií a nových přístupů ke zpracování odpadů.

7. Využívat finanční prostředky ze všech dostupných evropských programů, Modernizačního fondu a operačního programu Spravedlivá transformace na podporu oběhového hospodářství.
8. Realizovat a financovat projekty v oběhovém hospodářství z národních dotačních programů.
9. Mobilizovat soukromé finanční zdroje pro rozvoj oběhového hospodářství.
10. Posilovat rozšířenou odpovědnost výrobců tak, aby příspěvky byly provázány s recyklovatelností výrobků.
11. Vyhodnotit možnosti zavádění daňových nástrojů na výrobky na základě jejich recyklovatelnosti.
12. Prosazovat zavedení poplatků na základě ekomodulace podle vlivu konkrétních materiálových vstupů / výrobků na životní prostředí.
13. Provéřit možnosti zavádění „práva na opravu“ případně delších záručních lhůt.
14. Provéřit možnosti zdanění pro jednorázové plastové výrobky, pokud nebude dostatečně účinný nástroj ekomodulace.¹
15. Využít možnosti snížení DPH pro výrobky s obsahem druhotných surovin a na opravy, renovace nebo úpravy výrobků, aby byly tyto výrobky lépe dostupné a konkurenceschopné, i v souvislosti s nepřímým pozitivním dopadem na vytváření pracovních míst a vznik odpadu.
16. Realizovat dobrovolné dohody subjektů z veřejného nebo soukromého sektoru za účelem podpory oběhového hospodářství.
17. Podpořit širší uplatňování a používání ekonomických pobídek pro subjekty „v počáteční fázi řetězce“ (tzv. upstream).
18. Prozkoumat a identifikovat vhodné nástroje financování na podporu časně fáze nebo ověření koncepce projektů v České republice, a ke stimulování rizikového kapitálu pro nové ekotechnologie a inovace pro oběhové hospodářství.
19. Provéřit možnosti zavedení daně z plastových obalů v kontextu nového zdroje rozpočtu EU.
20. Provéřit možnosti zavedení potenciální daně z průmyslových hnojiv s cílem internalizovat externality spojené s jejich výrobou a používáním.

¹ Na základě rozhodnutí Vlády ČR není opatření zahrnuto v konsolidačním balíčku 2024/2025. S tímto opatřením se tedy při tvorbě tohoto Akčního plánu nepočítá.

Prioritní oblast 9 - Ekonomické nástroje								
Typové opatření	Číslo aktivity	Název aktivity	Úkol		Garant	Spolupracující subjekt	Zdroj financování	Termín splnění
5, 7, 8, 17,	9.2	Implementace cirkulárních řešení v rámci finančních nástrojů	9.1.1	V investičních pobídkách státu zohlednit nebo podmínit cirkulární principy, tak aby vedly k motivaci využívat cirkulárních řešení.	MPO	MŽP	Nepředpokládá se potřeba financování	2025
			9.1.2	Nově vznikající a připravované dotační programy koncipovat způsobem zohledňujícím cirkulární řešení (například bodová nebo finanční bonifikace projektů obsahujících cirkulární řešení, podpora podmíněná obsahem cirkulárního řešení v projektu apod.)	MMR, MŽP, MZE, MPO, MD, Kraje, Obce	SFŽP	Nepředpokládá se potřeba financování	2027
1, 2	9.3	Přístup k zadávání veřejných zakázek a nákupům s ohledem na cirkulární řešení (v principu "Stát jde příkladem").	9.2.1	K veřejným zakázkám a nákupům přistupovat způsobem, aby byla zohledněna cirkulární řešení (např. uplatněním metodik veřejného i soukromého cirkulárního nakupování)	MŽP, MZE, MPO, MŠMT, MD, Kraje, Obce	MPSV, MF, MMR	Nepředpokládá se potřeba financování	2027

2.10 CIRKULÁRNÍ MĚSTA A INFRASTRUKTURA

Zapojení měst je nezbytné, aby se oběhové hospodářství stalo skutečností. Ve městech probíhá většina spotřeby, produkce odpadů a emisí skleníkových plynů. Oběhové hospodářství nabízí příležitost reagovat na výzvy týkající se spotřeby zdrojů ve městech. Udržitelný rozvoj sídel jde ruku v ruce se souladem strategických dokumentů jak na horizontální úrovni (kraje, obce), tak vertikální (národní, krajské a obecní). Princip udržitelného rozvoje v území se zatím nejčastěji zmiňuje v ekologických souvislostech v oblasti týkající se hospodaření s přírodními zdroji.

Cíl: Města a obce v maximální možné míře využívají cirkulární řešení a uzavírají materiálové cykly. V rámci budování infrastruktury jsou maximálně využívány druhotné suroviny.

Zásady:

1. Využití druhotných surovin a recyklátů v infrastrukturních projektech se zvyšuje.
2. Digitalizace se prosazuje v infrastrukturních projektech.
3. Osvědčená řešení cirkulární ekonomiky jsou standardem ve městech, regionech a na venkově.
4. Ve městech, obcích a na venkově se systematicky předchází vzniku odpadů.
5. Města a obce uzavírají materiálové cykly.

Opatření:

1. Podporovat využití druhotných recyklovaných materiálů v rámci infrastrukturních projektů.
2. Podporovat předcházení vzniku odpadů na úrovni obcí a měst.
3. Podporovat využití recyklovaných materiálů, které nahrazují primární suroviny, v infrastrukturních projektech.
4. Podporovat dobré příklady ekologicky funkčních měst a pokročilých technologií.
5. Aktivizovat veřejnost při rozvíjení komunitních zahrad a komunitního kompostování.
6. Zvážit úpravu legislativy, aby byl občanům a spolkům umožněn odběr kompostu získaného komunitním kompostováním.
7. Podporovat města a obce ve zlepšování systémů třídění odpadů.
8. Podporovat projekty alternativních pohonů (včetně bioodpadů) v městské hromadné dopravě a sdílené mobility.
9. Podporovat projekty obcí a měst preferujících opětovné použití různých výrobků – re-use centra, nábytkové banky, výměna knih, výměna textilu, sdílené dílny, projekty sousedské pomoci apod.

10. V případě posilování lokální zaměstnanosti v rámci veřejných investic dbát na sociálně a environmentálně odpovědné zadávání veřejných zakázek.
11. Systematicky pomáhat rozvíjet a přizpůsobovat městskou infrastrukturu i venkovské oblasti k větší míře uplatnění cirkulární ekonomiky, sdílené ekonomiky, bioekonomiky a zároveň posílení lokální soběstačnosti.
12. Podporovat vznik cirkulárních skenů obcí a měst v ČR.
13. Platforma stakeholderů – využívat stávající struktury k podpoře propojování témat rozvoje měst a oběhového hospodářství.

Prioritní oblast 10 - Cirkulární města a infrastruktura								
Typové opatření	Číslo aktivity	Název aktivity	Úkol		Garant	Spolupracující subjekt	Zdroj financování	Termín splnění
2, 4, 5, 9, 11, 12	10.1	Podporovat rozvoj cirkulárních řešení pro města a obce prostřednictvím národních a evropských dotačních programů.	10.1.1	Podpora projektů decentrální/lokální výroby energie z OZE při maximálním využití místních podmínek, aby nedocházelo k záboru lokálních zelených produkčních ploch (greyfieldy, střechy, parkoviště a další plochy budov apod.).	MPO, MŽP	MMR	OP TAK, OPŽP, NPO, Modernizační fond, OPST <i>(dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty nelze vyčíslit, jelikož se jedná o dotační programy, které jsou ovlivněny alokací prostředků a vypisováním výzev, které nelze do budoucna predikovat)</i>	2027
			10.1.2	Podpora projektů na využití srážkových vod, šedých vod a odpadních vod i dalších zdrojů v území umožňující především zasakování srážkových vod ze střech domů a betonových ploch zpět do půdy.	MŽP	MPO, MMR		2027
			10.1.3	Podpora městského zemědělství, komunitních zahrad, střešních a městských farem v rámci principu soběstačnosti a funkce samozásobitelství.	MZE, MŽP	MMR, nestátní neziskové organizace		2027
			10.1.4	Zasadit se o snižování množství nadbytečně vyzářeného světla spolu se snížením spotřeby energie. Například regulací osvětlení památek, ulic apod. v noční době.	MŽP	MMR, MK, kraje, obce		2024
			10.1.5	Podporovat vznik cirkulárních skenů obcí a měst v ČR“.	MŽP	MMR, nestátní neziskové organizace, kraje, obce		2025

3 IMPLEMENTACE AKČNÍHO PLÁNU

Strategický rámec Cirkulární Česko 2040 je zastřešujícím dokumentem, který řeší širokou problematiku oběhového hospodářství v ČR. Obsahuje analytickou a strategickou část a stanovuje základní strategické směřování ČR v oblasti oběhového hospodářství. Obsahuje základní rámec implementace a realizuje se zejména pomocí souvisejících koncepcí a strategií. Z toho důvodu stanovuje implementační plán k Cirkulárnímu Česku 2040 k jednotlivým specifickým cílům návazná opatření spíše obecnějšího charakteru a nejde na úroveň aktivit a úkolů, termínu jejich plnění a odpovědných gestorů a spolupracujících subjektů.

Jednotlivé aktivity a úkoly, stejně jako vyčíslení nákladů na jejich realizaci a stanovení podrobného harmonogramu naplňování, jsou v kompetenci gesčních resortů a dalších orgánů veřejné správy, které jsou identifikovány jako gestoři opatření či adresáti doporučení.

3.1 Řídící a organizační složka implementace

Implementace a monitoring Akčního plánu je v gesci MŽP. Zodpovědnost za implementaci má odbor odpadů MŽP. Ten spolupracuje se členy Pracovní skupiny k Cirkulárnímu Česku 2040 a členy Řídícího výboru, který je zastřešující platformou pro implementaci Cirkulárního Česka 2040 a Akčních plánů.

Dalšími kompetencemi MŽP jsou především řízení změn a rizik a příprava monitorovacích zpráv a zpráv o vyhodnocení Akčních plánů. MŽP má zodpovědnost i za zajištění zapojení všech relevantních aktérů, jak v procesu implementace, tak v přípravě hodnotících zpráv.

MŽP zajišťuje rovněž kontrolní funkci, a to především prostřednictvím Řídícího výboru, který projednává monitorovací zprávy o naplňování Cirkulárního Česka 2040 i zprávy k vyhodnocení Akčních plánů. Všechny hodnotící zprávy připravuje odbor odpadů MŽP. Řídící výbor se schází jednou za rok.

Gesční resorty zodpovídají za sektorovou implementaci zejména tím, že promítají cíle Cirkulárního Česka 2040 do souvisejících sektorových strategií, koncepcí a do aktivit z těchto materiálů vycházejících a dále tím, že naplňují aktivity a úkoly stanovené v implementačním Akčním plánu. Plní tedy výkonnou funkci. V kompetenci resortů je určení odpovědného útvaru a zajištění vnitroresortní a meziresortní koordinace implementace.

3.2 Plán řízení změn

Strategický rámec s ohledem na neustálý technologický, ekonomický i sociální vývoj je třeba pravidelně revidovat a aktualizovat. Potřeby změn ve strategických či specifických cílech a opatřeních Cirkulárního Česka 2040, resp. v aktivitách a úkolech implementačního Akčního plánu, budou identifikovány v koordinaci s gesčními resorty, kraji, obcemi, průmyslovými a hospodářskými svazy a asociacemi a nestátními organizacemi v průběhu tvorby monitorovacích zpráv (zpracovaných v tříletých intervalech). Hlavní zodpovědnost za identifikaci potřeby změn a potřebných úprav strategického rámce i Akčního plánu, včetně rozhodnutí o potřebě zpracování podkladových analýz, má MŽP jako gestor strategie. Výsledné úpravy a změny budou projednány pracovní skupinou a Řídícím výborem.

Návrhy na změny budou zahrnuty do monitorovacích zpráv vypracovávaných ve tříletém intervalu MŽP a předkládaných vládě ČR pro informaci. Spolu s monitorovací zprávou může být předložena a schválena také případná aktualizace Akčního plánu, příp. strategického rámce Cirkulární Česko 2040 jako celku.

První monitorovací zpráva za období 2022–2024 bude vypracována a připravena k projednání vládou do 31. prosince 2025.

3.3 Plán řízení rizik

Hlavní zodpovědnost za identifikaci rizik implementace nese MŽP. Eliminace identifikovaných rizik a jejich průběžná aktualizace je hlavním předpokladem pro úspěšnou implementaci Cirkulárního Česka 2040.

Identifikace možných rizik implementace a hodnocení jejich významnosti:

Rizika implementace jsou hodnocena z hlediska významnosti dopadu (D) a pravděpodobnosti výskytu (P) na škále 1 – 5 (1 = nejmenší dopad/významnost, 5 = největší dopad/významnost), celkový význam (V) je dán součinem hodnot dopadu a pravděpodobnosti ($D \cdot P = V$).

Riziko	D	P	V	Způsob eliminace
Nejasný rozsah plánovaných revizí evropské legislativy v případě různých oblastí řešených v Cirkulárním Česku 2040	4	4	16	Hlavním cílem Akčního plánu je stanovit aktivity a úkoly v oblasti oběhového hospodářství ČR na období 6 let. Je tedy nutná znalost připravovaných legislativních aktů, opatření, cílů zákazů apod. na evropské úrovni. Případná změna makroprostředí by vynutila i potřebu aktualizovat Akční plán, příp. celý strategický rámec Cirkulární Česko 2040. Vzhledem k náročnosti procesu takové aktualizace by bylo více než vhodné se danému riziku ideálně zcela vyhnout. Riziko bude sníženo kvalitní analýzou evropských záměrů a cílů a aktivní účastí na expertních skupinách a komunikací s EK a EEA. U úkolů, kde bylo identifikováno větší riziko nejasností, například z důvodu probíhajících jednání ke změnám evropských předpisů, byly úkoly navrženy s využitím obecnější formulace, která umožňuje přizpůsobení úkolu.
Zpoždění v harmonogramu realizace	4	5	20	Práce na implementaci Akčního plánu zabere velké množství kapacit odboru odpadů MŽP jednak na koordinaci a kontrolu jednotlivých aktivit a úkolů, ale také na přípravu monitorovacích a hodnotících zpráv. Je tak vhodné udržet stabilní tým, který bude na realizaci a vyhodnocení implementace Cirkulárního Česka 2040 dlouhodobě pracovat.

Neakceptování výstupů zainteresovanými stranami	4	3	12	Odbor odpadů MŽP na tvorbě a formulaci aktivit a úkolů implementačního Akčního plánu spolupracoval s řadou resortů a zainteresovaných subjektů prostřednictvím pracovní skupiny.
Nedostatek finančních prostředků	3	5	15	Riziko nedostatku finančních prostředků pro realizaci aktivit a úkolů je mírněno tím, že je u jednotlivých aktivit přímo navržen zdroj jejich financování. Navržené aktivity pro implementaci Cirkulárního Česka 2040 by rovněž měly motivovat gesční resorty, aby průběžně uzpůsobovaly své rozpočty strategickým prioritám.

4 MONITORING AKČNÍHO PLÁNU

Naplňování strategického rámce Cirkulární Česko 2040 bude hodnoceno v monitorovací zprávě, která bude vládě předkládána pro informaci vždy za jednou za tři roky. Základem této zprávy bude analytická část, která vyhodnotí naplňování cílů Cirkulárního Česka 2040 prostřednictvím konkrétních aktivit a úkolů z implementačního Akčního plánu ke Strategickému rámci Cirkulární Česko 2040.

Podkladem pro vypracování monitorovací zprávy budou reporty gesčních resortů o činnostech k naplňování aktivit a úkolů implementačního Akčního plánu, které budou ve tříletých intervalech předkládány MŽP (první report předloží gesční resorty do 30. března 2025). Naplňování bude dále hodnoceno především v kontextu vývoje indikátorů specifických cílů uvedených v Cirkulárním Česku 2040 (kapitole 10.7) a v implementačním Akčním plánu (v příloze u karet jednotlivých aktivit).

Součástí monitorovací zprávy bude rovněž návrh na případnou aktualizaci implementačního Akčního plánu (příp. též Cirkulárního Česka 2040 jako celku), tak aby odpovídaly výsledkům analýzy, vývoji indikátorů, novým trendům a odborným poznatkům. Obdobně bude možné upravit i indikátorovou sadu.

Sběr dat a přípravu indikátorů zajišťují jejich gestoři a proces koordinuje odbor odpadů MŽP, který také zpracovává návrhy monitorovací zprávy a vyhodnocení Akčního plánu na základě těchto dat MŽP. Následně bude zpráva projednána v pracovní skupině k Cirkulárnímu Česku 2040 a Řídícím výboru, poté projde meziresortním připomínkovým řízením a bude předložena pro informaci vládě.

5 SEZNAM ZKRATEK

BIM	Building Information Modelling
CENIA	Česká informační agentura životního prostředí
ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
EEA	Evropská agentura pro životní prostředí
EK	Evropská komise
EPR	Rozšířená odpovědnost výrobců
EU	Evropská unie
MD	Ministerstvo dopravy
MF	Ministerstvo financí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZ	Ministerstvo zdravotnictví
MZE	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NPO	Národní plán obnovy
NPŽP	Národní program Životní prostředí
OPD	Operační program Doprava
OP TAK	Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost
OPŽP	Operační program Životní prostředí
PAYT	system „zaplat, kolik vyhodíš“
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SMO ČR	Svaz měst a obcí České republiky
SMS ČR	Svaz místních samospráv České republiky
SP SZP	Strategický plán Společné zemědělské politiky

SZÚ	Státní zdravotní ústav
TA ČR	Technologická agentura České republiky

6 Příloha – Akční karty

Prioritní oblast	1 – Produkty a design
Název aktivity	1.1 - Zajistit prodloužení životnosti a opravitelnost výrobku
Vazba na opatření ve strategickém rámci	8 - Posilovat principy EPR. 9 - Zlepšit efektivitu fungování systémů EPR pro jednotlivé výrobky s ukončenou životností. Zajistit účinné provádění a vynucování povinností zpětného odběru v rámci režimů EPR. 10 - Vyhodnotit možnosti rozšíření EPR systémů (nad rámec povinných požadavků evropské legislativy) na další druhy výrobků. 11 - Zamezovat předčasnému zastarávání výrobků. 12 - Umožnit repasování a modernizaci, případně plnou vysoce kvalitní recyklaci, výrobků.
Specifický cíl	<i>České firmy zavádějí v maximální možné míře nové výrobní metody využívající nejmodernější technologie k cirkulárnímu navrhování a udržitelné výrobě produktů.</i>
Vazba na další aktivity v AP	
Popis aktivity a realizované úkoly	Udržet výrobky co nejdéle v aktivní fázi jejich životního cyklu je jedním z principů oběhového hospodářství. Aby byla zajištěna co nejdelší fáze jejich aktivního používání, je nutné, aby byly výrobky opravitelné. K tomu významně napomůže prodloužení záruční lhůty. Zlepšování a posilování rozšířené odpovědnosti výrobců (EPR) je pak jedním z významných z nástrojů, který může významně přispět ke zlepšení oběhivosti výrobků, jejich zpětnému odběru, opravitelnosti a opětovnému použití a následné recyklaci po skončení jejich životního cyklu. V rámci aktivity proto byly identifikovány dva úkoly: 1.1.1. Prozkoumat možnosti prodloužení povinné záruky na výrobky a jejich opravitelnosti. - V současnosti probíhá revize směrnice (EU) 2019/771, o některých aspektech smluv o prodeji zboží, v rámci které bude projednávána možnost prodloužení povinné záruky. Následně bude tato směrnice transponována do občanského zákoníku. V návaznosti na to by měly být analyzovány možnosti prodloužení záruční lhůty a usnadnění opravitelnosti výrobků, a to i nad rámec povinností vyplývajících z evropských předpisů, například formou diskuze vedené odpovědnými subjekty. 1.1.1 Rozšířit stávající systémy EPR na další druhy výrobků a zlepšit efektivitu jejich fungování. - MŽP zahájí diskuzi (formou jednání nebo kulatých stolů) se zainteresovanými subjekty nad možností rozšíření stávajících systémů EPR na další výrobky nad rámec povinností vyplývajících z evropské legislativy (např. textil, nábytek).

Indikátory	- Kvalitativní vyhodnocení dosaženého postupu v rámci opravitelnosti a záruk výrobku s cílem dosažení preference opravy výrobku před jeho vyhozením. - Nově zavedené systémy EPR.
Termín splnění	Úkol 1.1.1 – do konce roku 2026 Úkol 1.1.2 – do konce roku 2027
Garant	Úkol 1.1.1 – MPO Úkol 1.1.2 - MŽP
Spolupracující subjekt	Úkol 1.1.1 - MŽP, průmyslové svazy Úkol 1.1.2 - MPO
Financování	Není definován žádný specifický zdroj financování – bude financováno v rámci stanoveného limitu výdajů dotčených kapitol bez dodatečných požadavků na státní rozpočet.

Prioritní oblast	1 – Produkty a design
Název aktivity	1.2 - Omezovat jednorázové plasty
Vazba na opatření ve strategickém rámci	19 - Omezovat zbytné jednorázové plastové výrobky. 21 - Zvážit možnosti omezit používání některých obalových materiálů pro určitá použití.
Specifický cíl	<i>České firmy zavádějí v maximální možné míře nové výrobní metody využívající nejmodernější technologie k cirkulárnímu navrhování a udržitelné výrobě produktů.</i>
Vazba na další aktivity v AP	

Popis aktivity a realizované úkoly	V návaznosti na akční plán pro oběhové hospodářství stanovený ve sdělení EK ze dne 2. prosince 2015 nazvaném „Uzavření cyklu – akční plán EU pro oběhové hospodářství“ a evropskou strategii pro plasty stanovenou ve sdělení EK ze dne 16. ledna 2018 nazvaném „Evropská strategie pro plasty v oběhovém hospodářství“ dospěla EK k závěru, že je nutné řešit nepřetržitý nárůst vzniku plastových odpadů a jejich únik do životního prostředí, aby bylo možné vybudovat skutečně oběhový životní cyklus plastů. Proto vydala dne 5. června 2019 Směrnicí Evropského parlamentu A Rady (EU) 2019/904 o omezení dopadu některých plastových výrobků na životní prostředí. Tuto směrnici transponuje do českého právního řádu zákon č. 243/2022 Sb., o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí a zákon č. 244/2022 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí. Oba zákony nabýly účinnosti 1. října 2022. Kromě toho je však nutné přijmout také prováděcí vyhlášku k zákonu o omezení dopadu vybraných plastových výrobků a reagovat na případná další opatření k omezení jednorázových plastů. V rámci oběhového hospodářství je nezbytné zajistit, aby před výrobky na jedno použití byly upřednostňovány udržitelné, netoxické a opětovně použitelné výrobky. V rámci aktivity proto byly identifikovány dva úkoly: 1.2.1 Zapracovat směrnici EU o jednorázových plastech do národní legislativy. - Zákon č. 243/2022 Sb., o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí, který transponuje směrnici Evropského parlamentu A Rady (EU) 2019/904 nabyl účinnosti 1. října 2022. Dále bude připravena prováděcí vyhláška k zákonu o omezení dopadu vybraných plastových výrobků. 1.2.2 Vypracování základních kritérií pro náhrady zákonem zakázaných jednorázových plastů zaměřených na jejich bezpečnost a zdravotní nezávadnost. - V návaznosti na omezování jednorázových plastových výrobků chybí posuzování vhodnosti a zejména bezpečnosti náhrad za jednorázové plasty. Vzhledem k tomu, že většina EU směrnic 2019/904 a následně ČR zákonem zakazovaných jednorázových plastů spadá do kategorie výrobků určených pro styk s potravinami, jako jsou obaly, plastové nádoby, příbory atd.), případně plasty pro styk s lidským organismem, ústy a/nebo se jedná o výrobky i pro děti, je nutné vypracovat základních kritéria pro náhrady zákonem zakázaných jednorázových plastů zaměřených na jejich bezpečnost a zdravotní nezávadnost. V prvním kroku bude zpracována studie/analýza Státním zdravotním ústavem a následně navržen další postup pro jejich aplikaci v praxi.
Indikátory	- Účinný zákon zakazující vybrané jednorázové plastové odpady a prováděcí předpisy k tomuto zákonu. - Zpracovaná studie/analýza pro stanovení základních kritérií pro náhrady zákonem zakázaných jednorázových plastů zaměřených na jejich bezpečnost a zdravotní nezávadnost.
Termín splnění	Úkol 1.2.1 – do konce roku 2024 Úkol 1.2.2 – do konce roku 2024

Garant	Úkol 1.2 .1 – MŽP Úkol 1.2.2 - MZ
Spolupracující subjekt	Úkol 1.2.1 – není spolupracující subjekt Úkol 1.2.2 - MPO, MŽP, SZÚ
Financování	Není definován žádný specifický zdroj financování – bude financováno v rámci stanoveného limitu výdajů dotčených kapitol bez dodatečných požadavků na státní rozpočet.

Prioritní oblast	1 – Produkty a design
Název aktivity	1.3 - Podporovat propojování všech fází hodnotové řetězce za účelem cirkularity
Vazba na opatření ve strategickém rámci	1 - Podporovat využití druhotných recyklovaných materiálů ve výrobních procesech. 2 - Podporovat optimalizaci výrobních procesů s ohledem na předcházení vzniku odpadů a jejich eliminaci. 5 - Podporovat cirkulární obchodní modely založené na uzavřených materiálových cyklech. 6 - Podporovat propojování všech fází hodnotového řetězce za účelem zlepšování cirkularity. 14 - Podporovat sdílení informací o výrobcích prostřednictvím digitalizace (digitální pasy výrobků a další nástroje).
Specifický cíl	<i>České firmy zavádějí v maximální možné míře nové výrobní metody využívající nejmodernější technologie k cirkulárnímu navrhování a udržitelné výrobě produktů.</i>
Vazba na další aktivity v AP	

Popis aktivity a realizované úkoly	Hlavním cílem oběhového hospodářství je udržet materiály a výrobky z nich v uzavřeném cyklu. Pro to je nutné zajistit, aby byly materiály a výrobky vhodné k recyklaci, případně jinému využití, pro jejich zpracovatele snadno dostupné, a to v co nejlepší kvalitě. Pro zajištění co nejčistšího toku materiálů je jednou z možností využít zálohových systémů, které zajistí, že se materiál v požadované kvalitě dostane zpět přímo k výrobcům. Významně k tomu může přispět rovněž digitalizace informací o výrobcích a jejich materiálovém složení a sdílení těchto informací. Neméně důležité je pak propojovat jednotlivé aktéry (výrobce a distributory zboží, zpracovatele odpadů apod.) mezi sebou, tak aby se zajistila co nejvyšší míra využití nejen odpadů, ale i vedlejších produktů a druhotných surovin. V rámci aktivity proto byly identifikovány následující úkoly: 1.3.1 Podporovat digitalizaci informací o materiálovém toku a propojování subjektů (digitální pasy výrobků apod.). - Plnění tohoto úkolu bude probíhat zejména v návaznosti na projednávání a přijetí návrhu nařízení EP a Rady o stanovení rámce pro určení požadavků na ekodesign udržitelných výrobků, které stanovuje požadavky na digitální pas výrobků. 1.3.2 Podporovat intenzivnější propojení článků hodnotového řetězce a různých výrobních odvětví z hlediska předcházení nebo využití jejich odpadů (a vedlejších produktů a druhotných surovin) za účelem maximalizace cirkulárních principů. - Cílem úkolu je v maximální možné míře podporovat projekty a aktivity zaměřené na propojování jednotlivých subjektů z výrobního sektoru, kteří využívají materiály a výrobky v režimu vedlejšího produktu, druhotné suroviny a odpady. Může se jednat o různé platformy zaměřené na sdílení informací a propojování subjektů, digitální tržiště, cirkulární huby apod.
Indikátory	- Povinnost mít u vybraných nově uváděných výrobků na trh zpracovaný digitální pas - Počet podpořených projektů/aktivit zaměřených na propojování materiálových toků s cílem snížit materiálovou náročnost ekonomiky ČR a snížení produkce odpadu
Termín splnění	Úkol 1.3.1 – do konce roku 2027 Úkol 1.3.2 - do konce roku 2027
Garant	Úkol 1.3.1 – MPO Úkol 1.3.2 – MPO, Czechinvest
Spolupracující subjekt	Úkol 1.3.1 – Průmyslové svazy, MMR-NOK Úkol 1.3.2 – Průmyslové svazy, MMR-NOK, nestátní neziskové organizace, MŽP
Financování	Jednotlivé úkoly budou financovány v rámci stanoveného limitu výdajů dotčených kapitol bez dodatečných požadavků na státní rozpočet a Programu na podporu projektů NNO * Další finanční zdroje nejsou vyloučeny²

² Může se jednat o dotační nebo jiné programy, které v době přípravy Akčního plánu nejsou známy nebo budou vytvořeny v budoucnu.

Prioritní oblast	2 - Průmysl, suroviny, stavebnictví, energetika
Název aktivity	2.1 - Podporovat rozvoj cirkulárních řešení v průmyslu a zemědělství prostřednictvím národních a evropských dotačních programů
Vazba na opatření ve strategickém rámci	1 - Do roku 2040 ztrojnásobit míru oběhového využití materiálu ve srovnání s úrovněmi roku 2017. 2 - Zvyšovat podíl zpětně navracených surovin na celkové spotřebě surovin v ČR. 4 - Optimalizovat průmyslové procesy s ohledem na předcházení vzniku odpadů a jejich eliminaci. 7 - Podporovat energetické využití odpadů v souladu s hierarchií nakládání s odpady. 22 - Podporovat využívání pokročilých paliv z biologicky rozložitelných odpadů (zejména živočišného původu) pro dopravní prostředky za podmínky splnění kritérií udržitelnosti. 26 - Podporovat snižování energetické náročnosti technologických a výrobních procesů. 28 - Budováním vhodné infrastruktury na skladování statkových hnojiv, kalů a digestátu omezovat úniky reziduálního metanu a amoniaku do ovzduší, umožnit materiálové či energetické využití takto získaných zbytkových plynů.
Specifický cíl	<i>Suroviny jsou v České republice optimálně využívány, druhotné suroviny se standardně používají v ekonomice a primární suroviny se používají pouze tam, kde je to nezbytně nutné. České firmy soutěží v oblasti ekologických inovací a digitálních technologií na světových trzích. Investováním do oběhového hospodářství zvyšuje český průmysl konkurenceschopnost a snižuje závislost na zdrojích a náklady.</i>
Vazba na další aktivity v AP	Úkol 2.1.1. má vazbu na aktivitu 5.5 Úkol 2.1.2. má vazbu a doplňuje se se úkolem 5.5.2

Popis aktivity a realizované úkoly	Evropskými i národními programy poskytovaná dotační podpora umožňuje zaměřit pozornost a samotnou finanční podporu konkrétním hospodářským segmentům . V tomto kontextu se jedná o taková řešení, která jsou cíleně zaměřená na podporu cirkulárních principů a přístupů, které povedou k přechodu od lineárního pojetí ekonomiky k oběhové ekonomice. V rámci aktivity proto byly identifikovány dva úkoly se širokým pojetím: 2.1.1 Podporovat zvyšování energetické účinnosti a snižování spotřeby energie v průmyslu, veřejných budovách a domácnostech (a tím i těžby primárních energetických surovin). - Zvyšování energetické účinnosti je jedním z pilířů k zajištění vyšší efektivity hospodářství ČR a zároveň klíčovou aktivitou pro snížení spotřeby primárních surovinových zdrojů. Úkol je rozdělen mezi dva garanty. MPO bude provádět intervence za cílem zvýšení energetické účinnosti v průmyslu (očekává se především podpora úsporných technologií, zavádění procesů s vyšší účinností apod.). MŽP zaměří svou podporu na veřejné budovy a domácnosti (očekává se podpora zateplování, vysokoúčinných vytápěcích systémů, efektivní nakládání s odpadním teplem apod.) 2.1.2 Podporovat investice na diverzifikaci průmyslových činností (např. konverze BPS na výroby biometanu pro dopravu za podmínky splnění kritérií udržitelnosti). - Bioplyn, který je vyráběn bioplynovými stanicemi je využíván k výrobě tepla, případně i elektrické energie. Aby mohl být bioplyn využíván jako palivo v automobilech nebo v distribuční soustavě musí projít úpravou a přečištěním na biometan. Tento úkol cílí na modernizaci bioplynových stanic, tak aby došlo k rozšíření možností uplatnění bioplynu a provozovatelé bioplynových stanic nebyli závislí například na sezonní poptávce tepla nebo možnostech napojení na distribuční síť v konkrétní lokalitě. Tím bude celoročně zajištěn odbyt produkce. 2.1.3 Podpora zavádění technologií pro výrobu z druhotných surovin nebo využití druhotných surovin, technologií pro znovupoužití vlastního výrobního odpadu a technologií ke zvýšení recyklovatelnosti výrobků. - V rámci plnění úkolu se jedná o přímo finanční podporu formou dotací, konkrétně z operačního programu technologie a aplikace pro konkurenceschopnost. Cílem úkolu je zlepšit schopnosti výrobního sektoru v rámci efektivnějšího nakládání se surovinami a materiály a zároveň působit na druhé straně řetězce na lepší recyklovatelnost již vyrobených výrobků.
Indikátory	- Počet podpořených projektů na snížení spotřeby energie a zvýšení energetické účinnosti v průmyslu, veřejných budovách a domácnostech - Počet realizovaných rozšíření BPS na výroby biometanu - Počet podpořených projektů diverzifikujících zemědělskou činnost - Počet podpořených projektů na podporu technologií pro znovupoužití vlastního odpadu z výroby, zvýšení recyklovatelnosti výrobků nebo pro výrobu z druhotných surovin

Termín splnění	Úkol 2.1.1 – do konce roku 2027 Úkol 2.1.2 – do konce roku 2027 Úkol 2.1.3 – do konce roku 2027
Gestor aktivity	Úkol 2.1.1 – MPO, MŽP Úkol 2.1.2 – MPO Úkol 2.1.3 – MPO
Spolupracující subjekty	Úkol 2.1.1 – Kraje, obce, MMR-NOK Úkol 2.1.2 – MZE, MD, MMR-NOK Úkol 2.1.3 – Průmyslové a obchodní svazy, MMR-NOK
Financování	Úkoly v aktivitě budou financovány především prostřednictvím Národního plánu obnovy, Modernizačního fondu a operačních programů OPTAK a OPD *Další finanční zdroje nejsou vyloučeny ³

Prioritní oblast	2 - Průmysl, suroviny, stavebnictví, energetika
Název aktivity	2.2 - Přechod průmyslu k cirkulárním řešením
Vazba na opatření ve strategickém rámci	8 - Podporovat průmyslovou symbiózu ve prospěch oběhového hospodářství. 21 - Podpořit požadavky na zavedení pokročilých technik v průmyslu, které zvyšují cirkularitu. 26 - Podporovat snižování energetické náročnosti technologických a výrobních procesů. 28 - Budováním vhodné infrastruktury na skladování statkových hnojiv, kalů a digestátů omezovat úniky reziduálního metanu a amoniaku do ovzduší, umožnit materiálové či energetické využití takto získaných zbytkových plynů.
Specifický cíl	<i>Suroviny jsou v České republice optimálně využívány, druhotné suroviny se standardně používají v ekonomice a primární suroviny se používají pouze tam, kde je to nezbytně nutné. České firmy soutěží v oblasti ekologických inovací a digitálních technologií na světových trzích. Investováním do oběhového hospodářství zvyšuje český průmysl konkurenceschopnost a snižuje závislost na zdrojích a náklady.</i>
Vazba na další aktivity v AP	

³ Může se jednat o dotační nebo jiné programy, které v době přípravy Akčního plánu nejsou známy nebo budou vytvořeny v budoucnu.

Popis aktivity a realizované úkoly	Průmyslová výroba se významnou mírou podílí na spotřebě surovin, energií a materiálů. Z toho důvodu plyne značný potenciál pro využití cirkulárních principů a zásadní vliv k přechodu ČR na oběhové hospodářství. Příležitosti pro zavedení cirkulárních řešení do průmyslu lze využít ze dvou směrů. Prvním směrem je využívání druhotných surovin a recyklovaných materiálů pro náhradu vstupních toků, kde se v převážně většině prozatím využívají primární suroviny. V tomto ohledu je ovšem nezbytné dbát na ochranu zdraví a životního prostředí, stejně jako na kvalitu výsledných výrobků. Druhým směrem je využití cirkulárních řešení přímo ve výrobě za účelem snižování materiálové i energetické spotřeby. Jednotlivé úkoly byly identifikovány: 2.2.1 Analyzovat příležitosti pro implementaci cirkulárních průmyslových technologií (a následně nastavit dotační podporu pro jejich realizaci), mj. v rámci Implementačního plánu pro cirkulární průmyslové technologie připravovaného Evropskou komisí (Circular industrial technologies roadmap), se zaměřením na energeticky náročná průmyslová odvětví (ocelářství, cementářství, chemický průmysl), stavebnictví a textilní průmysl. - V rámci úkolu dojde k analýze příležitostí pro podporu technologií přispívajících k cirkularitě, především v energeticky náročných průmyslových odvětvích. Analýza příležitostí v národních podmínkách ČR bude založena na základě Implementačního plánu pro cirkulární průmyslové technologie aktuálně připravovaného Evropskou komisí. 2.2.2 Aktualizovat a rozšířit národní Iniciativu Průmysl 4.0 v rámci novějšího rámce Průmysl 5.0, přičemž budou explicitně mapovány synergie mezi digitalizací, umělou inteligencí a oběhovým hospodářstvím v průmyslu a související technologie a procesy. - S rychlostí vývoje moderních technologií je nezbytné držet krok s novými trendy v oblasti průmyslu. V současné době se děje do popředí tzv. Průmysl 5.0, který přináší větší důraz na využití moderních technologií jako je například 3D tisk, využití nanomateriálů, vyšší míra využívání internetu věcí apod. Je potřebné tento vývoj implementovat do národních strategií. 2.2.3 Zohlednit dekarbonizaci těžkého průmyslu uplatněním principů cirkulární ekonomiky při vypracování aktualizace Vnitrostátního plánu České republiky v oblasti energetiky a klimatu. - Klimatické závazky ČR a nezbytnost snižování uhlíkové stopy klade náročné požadavky na český hospodářský prostor. Těžký průmysl je z principu velkým producentem emisí skleníkových plynů a s ohledem na závazky ČR je nutné začít s postupnou snahou o jeho dekarbonizaci. 2.2.4 Podporovat podniky, zejména velké a nadnárodní společnosti, aby přijaly udržitelné postupy a začlenily informace o udržitelnosti do svého nefinančního reportingu, v souladu s Taxonomií EU a Směrnicí o podávání zpráv podniků o udržitelnosti (CSRD).
--	--

	- Úkol počítá s akcentováním tématu na odborných seminářích, konferencích apod. Dále lze zahrnout veškerou osvětovou činnost v oblasti udržitelných postupů. V rámci úkolu bude poskytováno garantem metodické vedení v oblasti začleňování informací o udržitelnosti při zpracování nefinančního reportingu a budou vytvořeny a využívány další motivační nástroje. MŽP jako spolupracující subjekt poskytuje znalostní podporu v oblasti environmentálních otázek. MPO jako spolupracující subjekt pomáhá s realizací motivačních aktivit.
Indikátory	- Provedená analýza možností implementace cirkulárních řešení do průmyslu a návrh dalšího postupu. - Provedená analýza možností větší podpory propojení materiálových toků v průmyslu a zemědělství (př.: cirkulární audit a investiční podpora úspor materiálových vstupů a výstupů a produkce CO₂ z Evropských zdrojů) - Realizované aktivity na podporu propojení materiálových toků v průmyslu a zemědělství (př.: cirkulární audit a investiční podpora úspor materiálových vstupů a výstupů a produkce CO₂ z Evropských zdrojů). (realizace MPO) - Realizovaná opatření na podporu zavádění udržitelných postupů
Termín splnění	Úkol 2.2.1 – do konce roku 2026 Úkol 2.2.2 – do konce roku 2026 Úkol 2.2.3 – do konce roku 2023 Úkol 2.2.4 – do konce roku 2027
Garant	Úkol 2.2.1 – MPO Úkol 2.2.2 – MPO Úkol 2.2.3 – MPO Úkol 2.2.4 – MF
Spolupracující subjekt	Úkol 2.2.1 – Průmyslové svazy, MŽP, MZ, SZÚ Úkol 2.2.2 – Průmyslové svazy

	Úkol 2.2.3 – Není Úkol 2.2.4 – Průmyslové svazy, MPO, MŽP
Financování	Není definován žádný specifický zdroj financování – bude financováno v rámci stanoveného limitu výdajů dotčených kapitol bez dodatečných požadavků na státní rozpočet.

Prioritní oblast	2 - Průmysl, suroviny, stavebnictví, energetika
Název aktivity	2.3 – Zvýšení míry cirkulárních řešení ve stavebnictví
Vazba na opatření ve strategickém rámci	10 - Podporovat zlepšení v oblasti sledování materiálových toků prostřednictvím digitalizace a využití velkých dat. 11 - Zlepšovat „pasportizaci“ nových i stávajících budov. 12 - Podporovat postupy, které povedou k rozvoji inovativních praxí v oblasti designu pro cirkulární ekonomiku v rámci stavebnictví. 14 - Podporovat digitalizaci ve stavebnictví. 15 - Podporovat selektivní demolice k podpoře odpovídajícího nakládání s materiály z demolovaných staveb.
Specifický cíl	<i>Suroviny jsou v České republice optimálně využívány, druhotné suroviny se standardně používají v ekonomice a primární suroviny se používají pouze tam, kde je to nezbytně nutné. České firmy soutěží v oblasti ekologických inovací a digitálních technologií na světových trzích. Investováním do oběhového hospodářství zvyšuje český průmysl konkurenceschopnost a snižuje závislost na zdrojích a náklady.</i>
Vazba na další aktivity v AP	Úkol 2.3.1 se vzájemně doplňuje s aktivitou 5.7
Popis aktivity a realizované úkoly	Stavební sektor je tradičně největším producentem odpadů v ČR. Nabízí největší potenciál k uplatnění cirkulárních řešení, která povedou v první řadě ke snížení produkce odpadů a v druhé řadě k většímu využití materiálů v objektech určených k demolici. Cirkulární ekonomika stojí na principech oběhovosti, kde jsou zbytkové materiály připraveny k opětovnému využití. V kontextu tedy ideálně nevzniká odpad a tím je zajištěna efektivita a maximální úspora primárních surovin a energie na jejich vytěžení. V rámci aktivity proto byly identifikovány tři úkoly: 2.3.1 Vyhodnotit možnosti a následně navrhnout technickou normu stanovující požadavky na provádění předdemoličních auditů pro následné selektivní demolice. - Vhodnými postupy lze z objektů určených k demolici získat více zdrojů surovin pro opětovné využití nebo vhodně zvolenou recyklaci. Vytvoření normy je náročný dlouhý proces, na jehož konci by měla být vytvořena technická norma ČSN, která bude stanovovat postupy provádění předdemoličních auditů a následných selektivních demolíc.

	Jako příkladem dobré praxe zde může sloužit systém využívaný Rakouskem. 2.3.2. Informovat o výhodách využívání metody BIM i v soukromém sektoru. - BIM (Building Information Modelling) neboli informační modelování staveb je proces vytváření, užití a správy dat o stavbě během jejího životního cyklu. Metoda má potenciál změnit a dále rozvíjet celý sektor směrem k digitalizaci a je v souladu s cirkulárními principy. Cílem úkolu je podporovat zavádění metody BIM nejen ve veřejných stavebních dílech, ale i v soukromém sektoru. Cílem úkolu bude zejména šíření informací o metodě BIM a o výhodách jejího zavedení v soukromém sektoru tak, aby byla soukromým sektorem co nejvíce využívána. Podpora se bude vztahovat na podporu výuky a vzdělávání, zajištění využitelnosti dat (NIPI, katastr nemovitostí) apod.
Indikátory	- Realizované aktivity v rámci přijetí technické normy k provádění předemoličních auditů - Kvalitativní popis míry používání metody BIM v soukromém sektoru
Termín splnění	Úkol 2.3.1 – do konce roku 2027 Úkol 2.3.2 – do konce roku 2025
Garant	Úkol 2.3.1 – MŽP Úkol 2.3.2 – MPO
Spolupracující subjekt	Úkol 2.3.1 – MPO Úkol 2.3.2 – Není
Financování	Není definován žádný specifický zdroj financování – bude financováno v rámci stanoveného limitu výdajů dotčených kapitol bez dodatečných požadavků na státní rozpočet.

Prioritní oblast	3 – Bioekonomika a potraviny
Název aktivity	3.1 - Podpora prevence vzniku potravinových odpadů
Vazba na opatření ve strategickém rámci	1 - Podporovat a vzdělávat spotřebitele v odpovědnější spotřebě potravin. 2 - Podporovat opatření k omezování potravinových odpadů a s tím související projekty potravinových bank k omezení potravinových odpadů. 3 - Poskytovat informace spotřebitelům o potravinových odpadech a o prevenci vzniku potravinových odpadů v domácnostech prostřednictvím různých nástrojů (včetně elektronických aplikací). 13 - Poskytovat informace k propojení bioekonomiky a oběhového hospodářství.
Specifický cíl	<i>Potenciál bioekonomiky je v České republice využíván v maximální míře v rámci oběhového hospodářství. Množství potravinových odpadů klesá.</i>
Vazba na další aktivity v AP	
Popis aktivity a realizované úkoly	K plýtvání potravinami dochází v rámci celého hodnotového řetězce. Během výroby a distribuce, v obchodech, restauracích, stravovacích zařízeních i v domácnostech. Plýtvání potravinami má také důležitý sociální rozměr a mělo by být usnadněno darování potravin, které jsou stále bezpečné, ale není možné je uvádět na trh. Upravená směrnice o odpadech z roku 2018 rovněž ukládá členským státům EU povinnost snižovat vznik potravinového odpadu ve všech fázích potravinového řetězce, čímž přispějí k cíli udržitelného rozvoje Organizace spojených národů snížit do roku 2030 celosvětový potravinový odpad na obyvatele na úrovni maloobchodu a spotřebitelů o 50 % a omezit potravinové ztráty v celém výrobním a dodavatelském řetězci a dále podporovat darování potravin a jejich další přerozdělování po lidskou spotřebu, přičemž je lidská spotřeba upřednostňována před využitím jako krmiva či před přepracováním na nepotravinářské produkty. V rámci aktivity proto byly identifikovány dva úkoly: 3.1.1 Podporovat projekty potravinových bank. - Potravinové banky jsou fungující strukturou pro snižování vzniku odpadů z potravin a zlepšující celkové využívání potravin, které by se jinak staly odpadem. Potravinové banky shromažďují zdarma potraviny, skladují a přidělují je humanitárním nebo charitativním organizacím, které poskytují potravinovou pomoc potřebným lidem. Potravinové banky tedy významně přispívají k předcházení vzniku odpadů, a to zejména na bázi retailů a obchodních sítí. Zajištění úplného svozu potravin z potravinových řetězců v souvislosti s uvedeným zákonem je pro ně však bez finanční pomoci nerealizovatelné. MŽP podporuje potravinové banky prostřednictvím OPŽP. V rámci úkolu se naváže na dosavadní podporu a MŽP a MZE budou v rámci svých dotačních programů finančně podporovat aktivity potravinových bank v ČR.

	3.1.2 Analyzovat podmínky pro darování pokrmů z restaurací a stravoven pro usnadnění jejich využití. - Darování neprodaných pokrmů z restaurací a stravoven stále naráží na legislativní bariéry, zejména pokud jde o hygienické požadavky. V rámci plnění úkolu proto bude vypracována analýza, která shrne všechny legislativní požadavky a navrhne možná opatření pro usnadnění darování pokrmů, při respektování vysokých standardů úrovně ochrany zdraví obyvatel.
Indikátory	- Počet podpořených projektů potravinových bank - Množství vyprodukovaných potravinových odpadů za rok (tuny) - Uskutečněná kampaň k datu spotřeby a minimální trvanlivosti – počet vytvořených propagačních materiálů, počet mediálních výstupů
Termín splnění	Úkol 3.1.1 – do konce roku 2027 Úkol 3.1.2 – do konce roku 2024
Garant	Úkol 3.1.1 – MŽP, MZE Úkol 3.1.2 – MŽP, MZE
Spolupracující subjekt	Úkol 3.1.1 – Nestátní neziskové organizace, MMR-NOK Úkol 3.1.2 – MZ/SZÚ, MMR-NOK
Financování	Jednotlivé úkoly budou podporovány v operačním programu OPŽP a z Programu na podporu projektů NNO *Další finanční zdroje nejsou vyloučeny ⁴

Prioritní oblast	3 – Bioekonomika a potraviny
Název aktivity	3.2 - Podpora udržitelného hospodaření s půdou, zvyšování organické hmoty v půdě a ekologického zemědělství
Vazba na opatření ve strategickém rámci	5 - Podporovat dobrou praxi v oblasti udržitelného hospodaření s půdou a ekologické zemědělství. 9 - Podporovat zvyšování podílu organické hmoty v půdě preferencí kvalitních kompostů a případně digestátů z biologicky rozložitelných odpadů a udržitelně pěstované biomasy. 11 - Využívat dotační programy ČR a EU pro podporu bioekonomiky a zadržování vody v krajině. 13 - Poskytovat informace k propojení bioekonomiky a oběhového hospodářství. 17 - Podporovat odbyt kompostů na zemědělském půdním fondu.
Specifický cíl	<i>Potenciál bioekonomiky je v České republice využíván v maximální míře v rámci oběhového hospodářství. Množství potravinových odpadů klesá.</i>
Vazba na další aktivity v AP	Vazba na úkol 7.2.1

⁴ Může se jednat o dotační nebo jiné programy, které v době přípravy Akčního plánu nejsou známe nebo budou vytvořeny v budoucnu.

Popis aktivity a realizované úkoly	Česká republika se potýká se zhoršováním struktury půdy, poklesem obsahu organické hmoty, vysokou mírou utužení a okyselováním. Všechny tyto faktory znamenají zvyšování rizika eroze. Je tak nezbytné se zaměřit na zvyšování aplikace kvalitních kompostů z bioodpadů (organické hmoty) do půdy. Kompost vyrobený z bioodpadů může přinést organickou hmotu, která v půdách v ČR chybí. Dalšími zdroji organické hmoty v půdě mohou být také statková hnojiva, kvalitní upravené kaly z ČOV a digestát. V rámci aktivity proto byly identifikovány dva úkoly: 3.2.1 Podporovat využívání kompostů a kvalitních, odpovídajícím způsobem upravených kalů z čistíren odpadních vod na půdě s cílem navýšení obsahu organické hmoty a zvýšení schopnosti retence vody. - Cílem úkolu je v co největší možné míře podporovat projekty, které se věnují využívání kompostů a kalů z čistíren odpadních vod na půdě. Evropská komise rovněž přímo vyzývá členské země ke zlepšení nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a vracení organické hmoty do půdy. MŽP tak v rámci komponenty 2.7 Cirkulární ekonomika, recyklace a průmyslová voda, Národního plánu obnovy, připraví dotační podporu na řešení problematiky zapravování kompostu, digestátu či fugátu vyprodukovaného ze zařízení na zpracování bioodpadů do zemědělské půdy. MŽP a MZE také budou podporovat projekty v rámci svých stávajících (a případně i nových) dotačních programů. 3.2.2 Motivovat zemědělce k částečné náhradě průmyslových hnojiv hnojiv vyrobenými z odpadů, která splňují kvalitativní požadavky na hnojiva. - MŽP zrealizuje osvětovou kampaň v oblasti nakládání s biologicky rozložitelnými odpady tzv. „Hnědá úsporám“. Zvyšování kapacit recyklační infrastruktury je plně v souladu s Novým akčním plánem EU pro oběhové hospodářství, přičemž oblast biologicky rozložitelných odpadů (BRO) je ze strany EK považována za vysoce prioritní. Evropská komise rovněž přímo vyzývá členské země ke zlepšení nakládání s biologicky rozložitelnými odpady a vracení organické hmoty do půdy. MŽP tak v rámci komponenty 2.7 Cirkulární ekonomika, recyklace a průmyslová voda, Národního plánu obnovy, připraví dotační podporu na řešení problematiky zapravování kompostu, digestátu či fugátu vyprodukovaného ze zařízení na zpracování bioodpadů do zemědělské půdy. Kromě toho bude rovněž zahájena intenzivní informační kampaň na podporu rozvoje cirkulární ekonomiky v oblasti nakládání s BRO a cílenou propagaci plánované dotační podpory na zapravování zejména kompostu do zemědělské půdy. Budou připraveny informační letáky, které bude MŽP v rámci pořádaných seminářů, přednášek a konferencí k předemtné problematice dále distribuovat do jednotlivých krajů ČR a také budou poskytnuty MZE, SFŽP a ostatním zapojeným subjektům pro další šíření informovanosti. Chystaná investiční podpora může významným způsobem přispět ke zvýšení podílu organických látek v půdě, což je v souladu s
--	---

	povinnostmi vyplývajícími z legislativy EU pro biologicky rozložitelné odpady (povinné třídění bioodpadů, vrácení organické hmoty do půdy, omezení eroze půdy) a celkově k přechodu na principy oběhivosti, vedoucí směrem ke klimatické neutralitě a dlouhodobé konkurenceschopnosti.
Indikátory	- Počet podpořených projektů zaměřených na využívání kompostů a kvalitních, odpovídajícím způsobem upravených kalů z ČOV na půdě (kg/ha) - Spotřeba kompostů a kvalitních, odpovídajícím způsobem upravených kalů z čistíren odpadních vod (kg/ha) - Spotřeba hnojiv vyrobených z odpadů, která splňují kvalitativní požadavky na hnojiva (kg/ha)
Termín splnění	Úkol 3.2.1 – do konce roku 2027 Úkol 3.2.2 – do konce roku 2027
Garant	Úkol 3.2.1 – MŽP, MZE, Úkol 3.2.2 – MŽP, MZE,
Spolupracující subjekt	Úkol 3.2.1 – Kraje, obce, nestátní neziskové organizace, MZ/SZÚ, MMR-NOK Úkol 3.2.2 – Kraje, obce, nestátní neziskové organizace, MZ/SZÚ, MMR-NOK
Financování	Jednotlivé úkoly budou podporovány v operačním programu OPŽP, z Národního plánu obnovy a ze Strategického plánu Společné zemědělské politiky *Další finanční zdroje nejsou vyloučeny ⁵

Prioritní oblast	3 – Bioekonomika a potraviny
Název aktivity	3.3 - Podporovat udržitelné hospodaření v lesích a zlepšovat stav lesů, lesního hospodářství a využívání dřeva jako obnovitelné suroviny
Vazba na opatření ve strategickém rámci	6 - Podporovat udržitelné lesnictví a zlepšovat stav lesnictví. 7 - Podporovat používání dřeva jako obnovitelné suroviny. 8 - Zajistit udržitelnou produkci biomasy pro výrobu materiálů, energie a paliv. Využívat ekologicky šetrnějších technik, včetně precizního zemědělství, a dobré praxe. 10 - Přijímat opatření proti degradaci lesních půd. 11 - Využívat dotační programy ČR a EU pro podporu bioekonomiky a zadržování vody v krajině.
Specifický cíl	<i>Potenciál bioekonomiky je v České republice využíván v maximální míře v rámci oběhového hospodářství. Množství potravinových odpadů klesá.</i>
Vazba na další aktivity v AP	
Popis aktivity a realizované úkoly	Podstatnou část české krajiny tvoří lesy. Les je zdrojem dřeva jako obnovitelné suroviny, biologické rozmanitosti, je důležitým faktorem v globálním cyklu uhlíku, při rovnováze vodního prostředí, regulaci eroze a tepelného režimu krajiny.

⁵ Může se jednat o dotační nebo jiné programy, které v době přípravy Akčního plánu nejsou známe nebo budou vytvořeny v budoucnu.

	Současná druhová skladba lesů je od rekonstruované přirozené i doporučené skladby výrazně odlišná, a to zejména v důsledku plošného vysazování smrkových a borových monokultur v minulosti. Dřevo je pak přírodní, obnovitelná, opětovně použitelná a recyklovatelná surovina. Pokud se získává z lesů obhospodařovaných udržitelným způsobem, zpracovává se a využívá tak, aby se minimalizoval negativní dopad na klima a životní prostředí, a zároveň se zajistilo živobytí, jeho role může být udržitelná. Důležitá je podpora dosažení co nejvyššího stupně používání dřeva jako obnovitelné suroviny. Je potřeba navýšit primární zpracovatelskou kapacitu dřeva, včetně dalších navazujících oborů v ČR a dřevo zařadit do strategických komodit státu a vytvořit strategické materiály z oblasti vyššího uplatnění dřevní hmoty, dřevařského výzkumu a bioekonomiky. V rámci aktivity proto byly identifikovány dva úkoly: 3.3.1 Budování lesů odolných změně klimatu pro zajištění dostatku dřeva jako obnovitelné suroviny (např. postupnou redukcí stanovištně nevhodných dřevin, postupným převodem holosečného způsobu hospodaření na podrovní a výběrný, pěstováním druhů vhodných pro budoucí podmínky). - V rámci plnění úkolu bude MZE primárně podporovat budování lesů odolných změně klimatu v rámci Subkomponenty 2.6.5. Budování lesů odolných klimatické změně v Národním plánu obnovy. Subkomponenta je zaměřena na zlepšování odolnosti a zároveň i stavu lesních ekosystémů obnovovaných po kůrovcové kalamitě ve smyslu pozměnění druhové, věkové a prostorové skladby na lesní porosty odolné vůči klimatické změně a tím i značným dílem zajištění trvale udržitelné kontinuity plnění funkcí lesa. Jedná se o podporu přirozené a umělé obnovy dřevin stabilních vůči klimatické změně, o jejich péči a výchovu. K přechodu na druhově a strukturně bohatší porosty přispěje i podpora využívání přípravných (pionýrských) dřevin v rámci dvoufázové obnovy, kdy bude porost přípravných dřevin následně podsazován dřevinami cílovými. Bude tak umožněna i podpora vzniku bohatší variability věkové struktury porostu, a to prostřednictvím podsadeb vzrostlých porostů, v rámci kterých může docházet k tvorbě nových etází při existenci původního porostu, což bude tvořit základ pro přechod ke strukturálně bohatším porostům. 3.3.2 Zařazení dřeva jako strategické komodity mezi strategické suroviny státu s cílem dosažení co nejvyššího stupně používání dřeva jako obnovitelné suroviny za účelem rozvoje bioekonomiky. - MZE ve spolupráci s MPO a MŽP zahájí jednání o zařazení dřeva mezi strategické suroviny státu např. v rámci strategického dokumentu Politika druhotných surovin s cílem zařadit dřevo jako strategickou surovinu.
Indikátory	- Počet podpořených projektů zaměřených na budování lesů odolných klimatické změně - Rozloha vysazených lesů odolných klimatické změně (ha) - Množství dřeva importovaného z ČR za rok (v tunách)

	- Množství exportovaného dřeva z ČR za rok (v tunách) - Těžba dřeva v ČR za rok bez kůry (v m3) - Výroba dřeva a dřevěných a korkových výrobků, kromě nábytku, v ČR za rok (v m3)
Termín splnění	Úkol 3.3.1 – do konce roku 2027 Úkol 3.3.2 – do konce roku 2026
Garant	Úkol 3.3.1 – MZE Úkol 3.3.2 – MZE
Spolupracující subjekt	Úkol 3.3.1 – MŽP Úkol 3.3.2 – MPO, MŽP
Financování	Jednotlivé úkoly budou podporovány z Národního plánu obnovy a z fondů Strategického plánu Společné zemědělské politiky *Další finanční zdroje nejsou vyloučeny ⁶

⁶ Může se jednat o dotační nebo jiné programy, které v době přípravy Akčního plánu nejsou známé nebo budou vytvořeny v budoucnu.

Prioritní oblast	4 – Spotřeba a spotřebitelé
Název aktivity	4.1 - Omezovat používání jednorázových výrobků a motivovat spotřebitele k opětovnému použití různých skupin výrobků
Vazba na opatření ve strategickém rámci	3 - Posilovat opatření k omezování jednorázových výrobků. 4 - Podporovat předcházení vzniku odpadů v rámci spotřeby výrobků. 5 - Podporovat znovuvyužití výrobků prostřednictvím charit a center opětovného použití. 12 - Podporovat projekty opětovného použití různých skupin výrobků (například nábytku, textilu a knih), re-use center a informačních portálů pro poskytování funkčních výrobků. 13 - Podporovat projekty sdílení věcí a veřejných dílen.
Specifický cíl	<i>Cirkulární obchodní modely jsou podporovány ve výrobě a spotřebě produktů a služeb v České republice. Spotřebitelé se orientují na udržitelnou spotřebu cirkulárních produktů na základě relevantních informací.</i>
Vazba na další aktivity v AP	
Popis aktivity a realizované úkoly	Aktivity a projekty zaměřené na sdílení věcí a opravy výrobků mohou významně přispět k prodlužování životního cyklu výrobků, předcházení vzniku odpadů a tím i rozvoji oběhového hospodářství. Zároveň projekty zaměřené na sdílení věcí nejsou v ČR dosud příliš rozšířené a zůstává tak značný potenciál pro jejich rozvoj. V rámci aktivity proto byly identifikovány dva úkoly: 4.1.1 Podporovat projekty sdílení věcí a veřejných dílen. - MŽP bude v rámci svých aktivit, dotačních a grantových programů (případně jinou formou) podporovat projekty zaměřené na projekty sdílení věcí, jako jsou například knihovny věcí, a rozvoj opravárenských služeb, včetně prostor, kam si mohou občané přijít opravit své věci sami.
Indikátory	- Počet podpořených projektů sdílení věcí a veřejných dílen
Termín splnění	Úkol 4.1.1 – do konce roku 2027
Garant	Úkol 4.1.1 – MŽP
Spolupracující subjekt	Úkol 4.1.1 – Nestátní neziskové organizace, kraje, obce
Financování	Jednotlivé úkoly budou podporovány z NPŽP nebo Programu na podporu projektů NNO *Další finanční zdroje nejsou vyloučeny ⁷

⁷ Může se jednat o dotační nebo jiné programy, které v době přípravy Akčního plánu nejsou známe nebo budou vytvořeny v budoucnu.

Prioritní oblast	4 – Spotřeba a spotřebitelé
Název aktivity	4.2 - Rozvíjet nové obchodní modely zaměřené na udržitelnou spotřebu
Vazba na opatření ve strategickém rámci	1 - Podporovat modely udržitelné spotřeby. 2 - Podporovat lokální uzavřené cykly v rámci spotřeby vybraných výrobků. 14 - Podporovat nové oběhové obchodní modely a zdola nahoru budované iniciativy občanů a neziskových organizací.
Specifický cíl	<i>Cirkulární obchodní modely jsou podporovány ve výrobě a spotřebě produktů a služeb v České republice. Spotřebitelé se orientují na udržitelnou spotřebu cirkulárních produktů na základě relevantních informací.</i>
Vazba na další aktivity v AP	
Popis aktivity a realizované úkoly	Cirkulární obchodní modely uzavřením cyklů, zpomalením a snížením toků zdrojů umožňují snížit ekologickou stopu ekonomické produkce a spotřeby. Představují zásadně odlišné způsoby výroby a spotřeby zboží a služeb. Tyto modely mají potenciál řídit přechod k více efektivnímu využívání zdrojů a taktéž významně snížit tlak na životní prostředí z důvodu ekonomické aktivity. V tomto smyslu je nutné podporovat zejména startupové projekty, které často přicházejí s novými a inovativními obchodními modely, stejně jako nestátní neziskové organizace. V rámci aktivity proto byly identifikovány dva úkoly: 4.2.1 Podporovat startupy zaměřené na udržitelnou spotřebu a oběhové hospodářství. - Cílem úkolu je podporovat startupové projekty v oblasti udržitelné spotřeby a oběhového hospodářství, a to primárně prostřednictvím agentury Czechinvest a programu na podporu startupů, avšak je možné v rámci úkolu identifikovat a realizovat i jiný typ podpory. 4.2.2 Podporovat NNO a občanské iniciativy zaměřené na udržitelnou spotřebu a oběhové hospodářství. - Cílem úkolu je podporovat projekty nestátních neziskových organizací v oblasti udržitelné spotřeby a oběhového hospodářství, a to primárně prostřednictvím programu MŽP na podporu nestátních neziskových organizací, avšak je možné v rámci úkolu identifikovat a realizovat i jiný typ podpory.
Indikátory	- Počet podpořených startupů v oblasti udržitelné spotřeby a oběhového hospodářství - Počet podpořených NNO a občanských iniciativ zaměřených na udržitelnou spotřebu a oběhové hospodářství
Termín splnění	Úkol 4.2.1 – do konce roku 2027 Úkol 4.2.2 – do konce roku 2027

Garant	Úkol 4.2.1 – MPO (Czechinvest) Úkol 4.2.2 – MŽP, MPO
Spolupracující subjekty	Úkol 4.2.1 – Průmyslové svazy Úkol 4.2.2 – Není
Financování	Jednotlivé úkoly budou podporovány z programu na podporu startupů a v rámci programu MŽP na podporu nestátních neziskových organizací *Další finanční zdroje nejsou vyloučeny ⁸

Prioritní oblast	4 – Spotřeba a spotřebitelé
Název aktivity	4.3 - Poskytovat spotřebitelům spolehlivé a relevantní informace o výrobcích a omezit tzv. greenwashing
Vazba na opatření ve strategickém rámci	7 - Motivovat spotřebitele k odpovědné a udržitelné spotřebě. 9 - Podporovat poskytování spolehlivých a relevantních informací o výrobcích v místě prodeje, včetně informací. 11 - Omezovat „greenwashing“ a zamezovat poskytování nesprávných informací spotřebitelům.
Specifický cíl	<i>Cirkulární obchodní modely jsou podporovány ve výrobě a spotřebě produktů a služeb v České republice. Spotřebitelé se orientují na udržitelnou spotřebu cirkulárních produktů na základě relevantních informací.</i>
Vazba na další aktivity v AP	
Popis aktivity a realizované úkoly	V ČR je dlouhodobě rozvíjen dobrovolný program ekoznačení (Národní program označování ekologicky šetrných výrobků a služeb). Ekoznačení je označování výrobků a služeb, které jsou v průběhu celého životního cyklu prokazatelně šetrnější nejen k životnímu prostředí, ale i ke zdraví spotřebitele. V posledních letech však počet držitelů ekoznačení v ČR stagnuje, což je způsobeno zejména nedostatečnou informační podporou. Je proto potřeba stávající systém značení revidovat a dostat do širokého povědomí veřejnosti. Kromě toho v EU v současnosti existuje více než 100 environmentálních značení, což v zásadě způsobuje matení spotřebitelů. Vzhledem k velkému množství štítků nebo environmentálních tvrzení je pro spotřebitele EU často obtížné mezi výrobky rozlišovat a důvěřovat dostupným informacím. Environmentální tvrzení nemusí vždy splňovat právní požadavky na spolehlivost, přesnost a jasnost. Je proto nezbytné nastavit systém ověřování environmentálních tvrzení tak, aby poskytovaly spotřebitelům relevantní informace. V rámci aktivity proto byly identifikovány dva úkoly: 4.3.1 Zajistit zvýšení informovanosti a povědomí o ekoznačení na úrovni ČR, tak, aby rostla jeho atraktivita a byl více využíván podniky a spotřebiteli. - MŽP prostřednictvím CENIA zajistí vyšší míru propagace a využívání současného systému ekoznačení (u spotřebitelů i u podniků) a případně navrhne možná řešení jeho optimalizace tak, aby byl více využíván výrobci i spotřebiteli a celkově se zvýšilo povědomí o ekoznačení v ČR.

⁸ Může se jednat o dotační nebo jiné programy, které v době přípravy Akčního plánu nejsou známy nebo budou vytvořeny v budoucnu.

	4.3.2 Poskytovat spolehlivé informace pro spotřebitele (např. nastavením fungujícího systému ověřování environmentálních tvrzení). - V rámci projednávání návrhu směrnice EP a Rady, kterou se mění směrnice 2005/29/ES a 2011/83/EU, pokud jde o posílení postavení spotřebitelů pro ekologickou transformaci prostřednictvím lepší ochrany před nekalými praktikami a lepší informací bude MPO prosazovat, aby environmentální tvrzení poskytovala spotřebitelům relevantní a spolehlivé informace o udržitelnosti výrobku a aby došlo k omezení tzv. greenwashingu. Dále budou v rámci úkolu zváženy a následně realizovány další vhodné aktivity pro zajištění lepší informovanosti spotřebitelů o udržitelnosti výrobků.
Indikátory	- Počet udělených ekoznačení - Výčet aktivit k zajištění lepší informovanosti spotřebitelů
Termín splnění	Úkol 4.3.1 – do konce roku 2025 Úkol 4.3.2 – do konce roku 2026
Garant	Úkol 4.3.1 – MŽP, CENIA Úkol 4.3.2 – MPO
Spolupracující subjekt	Úkol 4.3.1 – Průmyslové svazy, MPO Úkol 4.3.2 – Průmyslové svazy, MŽP, SZÚ
Financování	Není definován žádný specifický zdroj financování – bude financováno v rámci stanoveného limitu výdajů dotčených kapitol bez dodatečných požadavků na státní rozpočet.

Prioritní oblast	5 - Odpadové hospodářství
Název aktivity	5.1 – Podpora předcházení vzniku odpadu a dosažení snížení spotřeby vybraných plastových výrobků na jedno použití (do roku 2026 v porovnání s rokem 2022)
Vazba na opatření ve strategickém rámci	1 – Podporovat předcházení vzniku odpadů v rámci činnosti všech subjektů. 7 – Zaměřovat podporu z finančních programů na prioritní toky odpadů (např. komunální odpady, nebezpečné odpady, infekční odpady, stavební odpady, plasty). 8 – Podporovat informovanost obyvatel o předcházení vzniku odpadu a o správném nakládání s odpady. 12 – Podporovat inovativní technologie v oblasti sběru, třídění a zpracování odpadů. 17 – Realizovat a rozšiřovat programy domácího a komunitního kompostování. 32 – Preferovat opakovaně použitelné obaly z důvodu prevence vzniku odpadů.
Specifický cíl	<i>Odpad je zásadně omezován. Je maximalizována recyklace a opětovné použití. Energetické využití je realizováno u nerecyklovatelného odpadu. Skládání je zakázáno a na skládky se ukládá pouze zcela nevyužitelný odpad. V roce 2040 je recyklace všech druhů odpadu na maximální možné úrovni, produkce odpadu na obyvatele se snížila a míra skládání odpadů je pod cílem EU.</i>
Vazba na další aktivity v AP	
Popis aktivity a realizované úkoly	Z hlediska hierarchie nakládání s odpady je předcházení vzniku odpadu nejzákladnější aktivitou v odpadovém hospodářství. Cílem této aktivity je maximálně předcházet vzniku odpadu, a to konkrétně dvěma způsoby. Za prvé se jedná o obecné snižování množství produkováného odpadu. Za druhé je to vytváření podmínek a zavádění řešení, které umožní, aby se potencionální odpad nedostával do odpadového režimu a mohl být dále využíván pro stejný nebo jiný účel. V rámci aktivity proto byly identifikovány čtyři úkoly: 5.1.1 Podporovat projekty zaměřené na pořizování kompostérů do domácností a komunitního kompostování. - Biologicky rozložitelný odpad tvoří podstatnou část komunálního odpadu. Nejvhodnějším řešením je, pokud se nedostane do odpadového režimu, kdy bude zpracován a využit v samotné domácnosti (kompost atd.). Cílem úkolu je podpořit obyvatele k odpovědnému nakládání s biologicky rozložitelným odpadem. Předpokládá se dotační podpora na pořizování domácích kompostérů, případně podpora komunitních kompostáren. 5.1.2. Podporovat projekty re-use center. - České domácnosti produkují množství odpadu, který by ale mohl sloužit dále ke svému účelu. Může se jednat o elektroniku nebo jiné užitkové zboží a výrobky. Přestože je takový výrobek z hlediska své funkce v pořádku, může být majitelem vyhozen například z důvodu nepotřebnosti, zastaralého designu nebo pořízení novějšího modelu.

	V tomto případě je vhodné podporovat projekty re-use center, která dávají výrobkům možnost dalšího využití pro jiné obyvatele. V rámci tohoto úkolu bude směřováno na dotační podporu za účelem rozšiřování sítě re-use center v rámci předcházení vzniku odpadu. 5.1.3. Vyhodnotit, zda došlo ke snížení spotřeby vybraných plastových výrobků na jedno použití do roku 2026 oproti roku 2022 a identifikovat slabé stránky a navrhnout opatření pro nápravu. - Na základě Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/904 byl v ČR přijat zákon č. 243/2022 Sb., o omezení dopadu vybraných plastových výrobků na životní prostředí. V rámci tohoto úkolu dojde k vyhodnocení tohoto zákona z hlediska účinnosti. Dále budou identifikovány slabé stránky a překážky efektivnějšímu fungování tohoto zákona a následně budou navržena opatření a případné úpravy legislativy. 5.1.4. Podporovat online dostupné databáze věcí nabízených k opětovnému použití. - V návaznosti na úkol 5.1.2 budou podporovány databáze věcí nabízených k opětovnému použití, které budou zveřejňovat nabízené věci online formou. Cílem je zvýšit dostupnost a dosah těchto nabídek mezi obyvateli. V rámci úkolu se předpokládá podpora projektů neziskových organizací zaměřených na toto opatření, informační a další podpora.
Indikátory	- Počet podpořených projektů zaměřených na pořizování kompostérů do domácností a komunitního kompostování - Počet podpořených projektů re-use center - Počet podpořených projektů neziskových organizací zaměřených na osvětovou činnost v oblasti předcházení vzniku odpadů a na sdílení dobrých zkušeností - Množství vybraných plastových výrobků na jedno použití (kg/obyv./rok) uvedených na trh v letech 2022 až 2026 - Počet online dostupných databází věcí nabízených k opětovnému použití
Termín splnění	Úkol 5.1.1 – do konce roku 2027 Úkol 5.1.2 – do konce roku 2027 Úkol 5.1.3 – do konce roku 2027 Úkol 5.1.4 – do konce roku 2027
Garant	Úkol 5.1.1 – MŽP Úkol 5.1.2 – MŽP Úkol 5.1.3 – MŽP Úkol 5.1.4 – MŽP

Spolupracující subjekt	Úkol 5.1.1 – Nestátní neziskové organizace, kraje, obce, MMR-NOK Úkol 5.1.2 – Nestátní neziskové organizace, kraje, obce, MMR-NOK Úkol 5.1.3 – SZÚ Úkol 5.1.4 – Nestátní neziskové organizace, kraje, obce, MMR-NOK
Financování	Úkoly v aktivitě 5.1 budou primárně financovány prostřednictvím OPŽP a Programu na podporu projektů NNO *Další finanční zdroje nejsou vyloučeny ⁹

Prioritní oblast	5 - Odpadové hospodářství
Název aktivity	5.2 – Zvýšení tříděného sběru využitelných složek komunálního odpadu v obcích a zajistit tříděný sběr 77 %
Vazba na opatření ve strategickém rámci	1 – Podporovat předcházení vzniku odpadů v rámci činnosti všech subjektů. 7 – Zaměřovat podporu z finančních programů na prioritní toky odpadů (např. komunální odpady, nebezpečné odpady, infekční odpady, stavební odpady, plasty). 10 – Podporovat digitalizaci v odpadovém hospodářství a smart „chytré“ odpadové hospodářství, včetně digitalizace materiálových toků a jejich přesného monitoringu. 12 – Podporovat inovativní technologie v oblasti sběru, třídění a zpracování odpadů. 13 – Zlepšovat systémy separovaného sběru v obcích a u podnikatelských subjektů. 15 – Zlepšovat infrastrukturu pro třídění organického odpadu stejné hustoty rozmístění, jako je tomu u infrastruktury na tříděný papír/sklo/plasty. 21 – Zlepšovat efektivitu systémů primárního třídění komunálních odpadů. Podporovat systémy třídění „dům od domu“ a systémy zpoplatnění na základě skutečně produkovaného množství odpadu. 27 – Podporovat vysoce účinné systémy třídění jednotlivých složek komunálních odpadů.
Specifický cíl	<i>Odpad je zásadně omezován. Je maximalizována recyklace a opětovné použití. Energetické využití je realizováno u nerecyklovatelného odpadu. Skládkování je zakázáno a na skládky se ukládá pouze zcela nevyužitelný odpad. V roce 2040 je recyklace všech druhů odpadu na maximální možné úrovni, produkce odpadu na obyvatele se snížila a míra skládkování odpadů je pod cílem EU.</i>
Vazba na další aktivity v AP	

⁹ Může se jednat o dotační nebo jiné programy, které v době přípravy Akčního plánu nejsou známy nebo budou vytvořeny v budoucnu.

Popis aktivity a realizované úkoly	Za účelem dosažení cílů pro recyklaci komunálních a obalových odpadů stanovených unijní i národní legislativou je nezbytné zajistit v první řadě dostatečné množství recyklovatelných složek komunálního odpadu v požadované kvalitě. Proto je nutné zaměřit se v prvním kroku na zvýšení efektivity třídění a odděleného sběru těchto odpadů. V rámci aktivity proto byly identifikovány dva úkoly: 5.2.1 Podporovat inovativní technologie a postupy v oblasti tříděného sběru a svozu odpadu, včetně podpory zlepšení třídění odpadů na sběrných dvorech obcí. - V rámci úkolu bude cíleno na technologie a postupy, které povedou k vyšší míře a kvalitnějšímu třídění odpadu, které v důsledku povedou k vyššímu využití odpadu jako zdroje druhotných surovin a využitelnosti odpadu v principu oběhového hospodářství. V rámci podpory se uvažuje legislativní, metodická a finanční podpora projektu. Z příkladů podporovaných aktivit lze uvést například systémy Payt nebo Door-To-Door, inovativní technologie třídících linek s vysokou účinností (robotizované, automatizované linky), dovybavení a modernizace sběrných dvorů apod. 5.2.2. Analyzovat možnosti vytvoření zálohových systémů pro nápojové obaly (především PET láhve a plechovky, ale i další), které zajistí odpovídající úroveň sběru a komplexně vyhodnotit jejich potenciální dopady na jednotlivé subjekty odpadového hospodářství. - Cílem úkolu je komplexně analyzovat možnosti jakým způsobem naplnit cíle stanovené směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 2019/904. Jednou z možností je vytvoření zálohového systému pro vybrané nápojové obaly. Na základě široké odborné diskuze pod vedením MŽP bylo doporučeno přijetí zálohových systémů samostatným zákonem o zálohování. V rámci připravovaného zákona a tím i v rámci tohoto úkolu dojde k analýzám a dalším úkonům vedoucím k zajištění kvalitní, robustní a efektivní legislativy zajišťující naplnění ambiciózních cílů vyplývajících z unijní i národní legislativy, konkrétní podoby systému a logistiky zpětných toků.
Indikátory	- Počet podpořených projektů využívající inovativní technologie v oblasti tříděného sběru a svozu odpadu - Přijatý legislativní akt k zálohování vybraných nápojových obalů
Termín splnění	Úkol 5.2.1 – do konce roku 2027 Úkol 5.2.2 – do konce roku 2023
Garant	Úkol 5.2.1 – MŽP Úkol 5.2.2 – MŽP

Spolupracující subjekt	Úkol 5.2.1 – Kraje, SMO ČR, SMS ČR, MMR-NOK Úkol 5.2.2 – Nestátní neziskové organizace, kraje, obce, průmyslové a obchodní svazy a asociace, SZÚ
Financování	Úkoly v aktivitě budou primárně financovány z evropských fondů prostřednictvím OPŽP a OPST *Další finanční zdroje nejsou vyloučeny ¹⁰

Prioritní oblast	5 – Odpadové hospodářství
Název aktivity	5.3 - Podporovat využívání recyklovaných materiálů ve výrobcích a zajistit, aby nejpozději od roku 2025 nápojové PET lahve obsahovaly alespoň 25 % recyklovaných plastů
Vazba na opatření ve strategickém rámci	10 - Podporovat digitalizaci v odpadovém hospodářství a smart „chytré“ odpadové hospodářství, včetně digitalizace materiálových toků a jejich přesného monitoringu. 11 - Zlepšovat dostupnost a kvalitu dat v oblasti odpadového hospodářství. 18 - Vyhodnocovat možnosti a stanovit pravidla přechodu odpad/neodpad pro vybrané materiály. 33 - Zvážit povinné zavedení požadavků na minimální obsah recyklovaného materiálu, které by museli dodržovat vymezení výrobci (např. v rámci relevantních provozních povolení).
Specifický cíl	<i>Odpad je zásadně omezován. Je maximalizována recyklace a opětovné použití. Energetické využití je realizováno u nerecyklovatelného odpadu. Skládkování je zakázáno a na skládky se ukládá pouze zcela nevyužitelný odpad. V roce 2040 je recyklace všech druhů odpadu na maximální možné úrovni, produkce odpadu na obyvatele se snížila a míra skládkování odpadů je pod cílem EU.</i>
Vazba na další aktivity v AP	
Popis aktivity a realizované úkoly	Recyklované materiály stále uspokojují jen malou část poptávky po materiálech. Za účelem udržení materiálů co nejdéle v oběhu je proto nutné nastavit opatření, která usnadní využívání odpadů a druhotných surovin. V rámci aktivity byly identifikovány tři úkoly: 5.3.1 Vypracovat vyhlášky přechod odpad-neodpad pro vybrané odpady. - V rámci plnění úkolu MŽP ve spolupráci s MPO vypracují vyhlášky, které stanoví kritéria, při jejichž splnění přestanou být vybrané odpady odpadem nebo budou vedlejším produktem. Vyhlášky budou v první řadě vypracovány pro vybrané stavební a demoliční odpady, jako jsou beton, cihly a zeminy. Dále budou identifikovány další odpadové toky, pro které budou připraveny další vyhlášky pro přechod odpad-neodpad.

¹⁰ Může se jednat o dotační nebo jiné programy, které v době přípravy Akčního plánu nejsou známe nebo budou vytvořeny v budoucnu.

	5.3.2 Analyzovat možnosti povinného zavedení požadavků na minimální obsah recyklovaného materiálu, které by museli dodržovat vymezení výrobci a podporovat zavádění těchto principů do GPP. - MŽP ve spolupráci s MPO projedná a vyhodnotí možnosti zavedení minimálního obsahu recyklovaného materiálu ve vybraných výrobcích a stanovení tohoto požadavku ve veřejných zakázkách. 5.3.3 Nastavit ve spolupráci s ČSÚ systém sběru dat o produkci a využití druhotných surovin v České republice. - MPO ve spolupráci s ČSÚ nastaví statistické zjišťování o produkci a využití druhotných surovin v České republice.
Indikátory	- Počet připravených vyhlášek pro přechod odpad-neodpad pro vybrané druhy odpadu - Počet vypracovaných podkladů (analýzy, studie, projekty atd.) k možnosti zavedení povinného zavedení požadavků na minimální obsah recyklovaného materiálu, které by museli dodržovat vymezení výrobci - Nastavený výkaz o sběru dat o produkci a využití druhotných surovin v České republice
Termín splnění	Úkol 5.3.1 – do konce roku 2024 Úkol 5.3.2 – do konce roku 2024 Úkol 5.3.3 - do konce roku 2024
Garant	Úkol 5.3.1 – MŽP, MPO Úkol 5.3.2 – MŽP, MPO Úkol 5.3.3 - MPO
Spolupracující subjekt	Úkol 5.3.1 – Vysoké školy, dotčené asociace a zástupci odborná praxe, SZÚ Úkol 5.3.2 – Průmyslové svazy, SZÚ Úkol 5.3.3 - MŽP
Financování	Není definován žádný specifický zdroj financování – bude financováno v rámci stanoveného limitu výdajů dotčených kapitol bez dodatečných požadavků na státní rozpočet

Prioritní oblast	5 - Odpadové hospodářství
Název aktivity	5.4 – Podporovat rozvoj recyklace a zvýšit celkovou recyklaci obalů na úroveň 70 % a celkové využití odpadů z obalů na úroveň 75 % do roku 2025 a do roku 2025 zvýšit úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklace komunálních odpadů nejméně na 55 % celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území České republiky
Vazba na opatření ve strategickém rámci	2 – Podporovat rozvoj recyklačních technologií. 7 – Zaměřovat podporu z finančních programů na prioritní toky odpadů (např. komunální odpady, nebezpečné odpady, infekční odpady, stavební odpady, plasty). 12 – Podporovat inovativní technologie v oblasti sběru, třídění a zpracování odpadů.

Specifický cíl	<i>Odpad je zásadně omezován. Je maximalizována recyklace a opětovné použití. Energetické využití je realizováno u nerecyklovatelného odpadu. Skládání je zakázáno a na skládky se ukládá pouze zcela nevyužitelný odpad. V roce 2040 je recyklace všech druhů odpadu na maximální možné úrovni, produkce odpadu na obyvatele se snížila a míra skládání odpadů je pod cílem EU.</i>
Vazba na další aktivity v AP	
Popis aktivity a realizované úkoly	Recyklace je principiálně základní složkou cirkulární ekonomiky. Součástí aktivity byly stanoveny jednotlivé úrovně, které by měla ČR přijmout na základě závazků a cílů, které musí v následujících letech splnit. Jedná se tedy o minimální míru, které má být dosaženo. V rámci aktivity proto byly identifikovány čtyři úkoly: 5.4.1 Preferovat vysoce účinné třídící a dotřídňovací systémy pro separaci komunálních a ostatních odpadů. - MŽP v rámci svých operačních programů zaměřených na finanční podporu a rozvoj třídících a dotřídňovacích systémů bude zvýhodňovat projekty, které se budou vyznačovat vyšší mírou účinnosti nebo využívající pokročilé metody automatizace nebo robotizace. Vhodná forma zvýhodnění bude stanovena na základě odborné diskuze se spolupracujícími subjekty a Státním fondem pro životní prostředí. Příkladem zvýhodnění v tomto smyslu může být například vyšší bodové ohodnocení projektů, které využívají systémy s vyšší účinností. Další možností může být finanční bonifikace projektů využívající systémy s vyšší účinností. Krajním řešením může být vyhrazení finanční podpory pouze pro vysokoúčinné systémy. 5.4.2. Podporovat zařízení na recyklaci odpadů a využívání druhotných surovin využívající například pokročilé inovativní technologie automatizace nebo robotizace. - MŽP v rámci operačních programů bude podporovat rozvoj recyklace odpadů a využívání druhotných surovin, přičemž bude zvýhodňovat vysoce účinné a inovativní technologie. Vhodná forma zvýhodnění bude stanovena na základě odborné diskuze se spolupracujícími subjekty a státním fondem pro životní prostředí. Příkladem zvýhodnění v tomto smyslu může být například vyšší bodové ohodnocení projektů, které využívají systémy s vyšší účinností. Další možností může být finanční bonifikace projektů využívající systémy s vyšší účinností. Krajním řešením může být vyhrazení finanční podpory pouze pro vysokoúčinné systémy.
Indikátory	- Podíl (v hm. %) recyklovaných obalů a celkové využitých odpadů z obalů v roce 2025 - Počet podpořených projektů vysoce účinných dotřídňovacích systémů pro separaci komunálních a ostatních odpadů - Podíl (v hm. %) recyklovaných komunálních odpadů v roce 2025

	- Počet podpořených projektů zařízení na recyklaci odpadů a využívání druhotných surovin
Termín splnění	Úkol 5.4.1 – do konce roku 2026 Úkol 5.4.2 – do konce roku 2027
Garant	Úkol 5.4.1 – MŽP Úkol 5.4.2 – MŽP, MPO
Spolupracující subjekt	Úkol 5.4.1 – MMR-NOK Úkol 5.4.2 – MMR-NOK
Financování	Úkoly v aktivitě budou primárně financovány z evropských fondů prostřednictvím OPŽP a OPST pod správou MŽP a OPTAK pod správou MPO

Prioritní oblast	5 – Odpadové hospodářství
Název aktivity	5.5 - Podpora sběru a využití biologického odpadu
Vazba na opatření ve strategickém rámci	5 - Podporovat energetické využití odpadů v souladu s hierarchií nakládání s odpady. 7 - Zaměřovat podporu z finančních programů na prioritní toky odpadů (např. komunální odpady, nebezpečné odpady, infekční odpady, stavební odpady, plasty). 14 - Podporovat nové oběhové obchodní modely a zdola nahoru budované iniciativy občanů a neziskových organizací. 15 - Zlepšovat infrastrukturu pro třídění organického odpadu stejné hustoty rozmístění, jako je tomu u infrastruktury na tříděný papír/sklo/plasty. 16 - Podporovat posilování infrastruktury bioplynových stanic včetně případné transformace bioplynových stanic (na produkci metanu a biorafinérie).
Specifický cíl	<i>Odpad je zásadně omezován. Je maximalizována recyklace a opětovné použití. Energetické využití je realizováno u nerecyklovatelného odpadu. Skládkování je zakázáno a na skládky se ukládá pouze zcela nevyužitelný odpad. V roce 2040 je recyklace všech druhů odpadu na maximální možné úrovni, produkce odpadu na obyvatele se snížila a míra skládkování odpadů je pod cílem EU.</i>
Vazba na další aktivity v AP	
Popis aktivity a realizované úkoly	Přestože je v ČR od roku 2015 zavedeno povinné třídění biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) (od roku 2019 je povinnost celoročního sběru) a od roku 2020 je stanovena povinnost odděleného sběru pro rostlinné oleje a tuky a meziročně vzrůstá množství odděleně sebraných BRKO, velká část biologicky rozložitelných odpadů je stále ukládána na skládky. Skládkování BRKO činilo v roce 2017 62 %. V návaznosti na separovaný sběr BRKO je pak nutné řešit jejich využití

	v případě, že BRKO (zejména biologicky rozložitelné komunální odpady živočišného původu) nejsou vhodné ke kompostování. V rámci aktivity proto byly identifikovány dva úkoly: 5.5.1 Posilovat a rozšiřovat systémy sběru biologického odpadu (včetně jedlých olejů a tuků). - MŽP bude podporovat systémy separovaného sběru biologicky rozložitelných komunálních odpadů, včetně biologicky rozložitelných komunálních odpadů živočišného původu, a to zejména prostřednictvím OPŽP. 5.5.2 Podpora bioplynových stanic. - MŽP bude v rámci plnění úkolu podporovat projekty výstavby a přestavby bioplynových stanic. V rámci Národního plánu obnovy a Operačního programu životní prostředí budou finančně podporovány výstavby a modernizace bioplynových stanic zpracovávající ostatní odpady.
Indikátory	- Počet podpořených projektů změřených na separovaný sběr biologicky rozložitelných komunálních odpadů - Počet podpořených projektů bioplynových stanic
Termín splnění	Úkol 5.5.1 – do konce roku 2027 Úkol 5.5.2 – do konce roku 2027
Garant	Úkol 5.5.1 – MŽP Úkol 5.5.2 – MŽP
Spolupracující subjekt	Úkol 5.5.1 – MMR-NOK Úkol 5.5.2 – MMR-NOK
Financování	Jednotlivé úkoly budou podporovány v operačních programech OPŽP a v Národním plánu obnovy *Další finanční zdroje nejsou vyloučeny¹¹

Prioritní oblast	5 – Odpadové hospodářství
Název aktivity	5.6 - Zvýšení míry třídění, opětovného použití a recyklace textilu
Vazba na opatření ve strategickém rámci	13 - Zlepšovat systémy separovaného sběru v obcích a u podnikatelských subjektů. 22 - Podporovat efektivní uzavírání materiálových toků, pro vybrané komodity, jejichž skutečná recyklace v současné době na nízké úrovni: kovy, textil, dřevo, plasty aj. 26 - Podporovat třídění, opětovné použití a recyklaci textilních výrobků, a to i prostřednictvím inovací, podpory průmyslových aplikací a regulačních opatření, například rozšířené odpovědnosti výrobce.

¹¹ Může se jednat o dotační nebo jiné programy, které v době přípravy Akčního plánu nejsou známy nebo budou vytvořeny v budoucnu.

Specifický cíl	<i>Odpad je zásadně omezován. Je maximalizována recyklace a opětovné použití. Energetické využití je realizováno u nerecyklovatelného odpadu. Skládání je zakázáno a na skládky se ukládá pouze zcela nevyužitelný odpad. V roce 2040 je recyklace všech druhů odpadu na maximální možné úrovni, produkce odpadu na obyvatele se snížila a míra skládání odpadů je pod cílem EU.</i>
Vazba na další aktivity v AP	
Popis aktivity a realizované úkoly	Dle nového zákona o odpadech (zákon č. 541/2020 Sb.) a v návaznosti na povinnost stanovenou ve směrnici EP a Rady (ES) 98/2008 o odpadech bude od roku 2025 zavedeno povinné třídění textilu v obcích jako další odděleně sbírané složky komunálního odpadu. Nezbytné je také zajistit, aby odděleně sebraný textilní odpad byl následně dotříděn a recyklován. V rámci aktivity proto byly identifikovány dva úkoly: 5.6.1 Nastavit funkční systém sběru použitého textilu a textilního odpadu k 1.1.2025. - MŽP ve spolupráci s obcemi a zainteresovanými subjekty, které se zabývají sběrem a recyklací textilu, vyjasní podmínky a požadavky na separovaný sběr textilního odpadu v obcích od roku 2025, a to formou společných jednání se všemi dotčenými subjekty. 5.6.2 Podpora sběru, zařízení na třídění a recyklaci textilního odpadu. - V rámci OPŽP bude MŽP finančně podporovat projekty zařízení na třídění a recyklaci textilního odpadu.
Indikátory	- Počet podpořených projektů zařízení na třídění a recyklaci textilního odpadu
Termín splnění	Úkol 5.6.1 – do konce roku 2025 Úkol 5.6.2 – do konce roku 2027
Gestor aktivity	Úkol 5.6.1 – MŽP Úkol 5.6.2 – MŽP
Spolupracující subjekty	Úkol 5.6.1 – Není Úkol 5.6.2 – MMR-NOK
Financování	Jednotlivé úkoly budou podporovány v operačního programu OPŽP *Další finanční zdroje nejsou vyloučeny¹²

Prioritní oblast	5 - Odpadové hospodářství
Název aktivity	5.7 – Do roku 2027 zvýšit míru recyklace stavebních a demoličních odpadů na 80 % (s výjimkou zeminy a kamení uvedených pod kat. č. 17 05 04).
Vazba na opatření ve	25 - Zlepšovat možnosti třídění stavebních odpadů (selektivní demolice).

¹² Může se jednat o dotační nebo jiné programy, které v době přípravy Akčního plánu nejsou známe nebo budou vytvořeny v budoucnu.

strategickém rámci	
Specifický cíl	<i>Odpad je zásadně omezován. Je maximalizována recyklace a opětovné použití. Energetické využití je realizováno u nerecyklovatelného odpadu. Skládkování je zakázáno a na skládky se ukládá pouze zcela nevyužitelný odpad. V roce 2040 je recyklace všech druhů odpadu na maximální možné úrovni, produkce odpadu na obyvatele se snížila a míra skládkování odpadů je pod cílem EU.</i>
Vazba na další aktivity v AP	Aktivita navazuje a vhodně doplňuje aktivitu 2.3 (oblast: Průmysl, suroviny, stavebnictví, energetika)
Popis aktivity a realizované úkoly	Stavební sektor je tradičně největším producentem odpadů v ČR. Nabízí největší potenciál k uplatnění cirkulárních řešení, která povedou v první řadě ke snížení produkce odpadů a v druhé řadě k většímu využití materiálů v objektech určených k demolici. Cirkulární ekonomika stojí na principech oběhovosti, kde jsou zbytkové materiály připraveny k opětovnému využití. V kontextu tedy ideálně nevzniká odpad a tím je zajištěna efektivita a maximální úspora primárních surovin a energie na jejich vytěžení. V rámci aktivity proto byl identifikován úkol: 5.7.1 Zvýšit míru třídění stavebních a demoličních odpadů a vybouraných materiálů ze staveb. - V rámci aktivity 2.3 budou prováděny úkoly zaměřené na zvýšení míry cirkulárních řešení ve stavebnictví, jako je navržení normy pro provádění předdemoličních auditů nebo zavádění nových metodik. V rámci staveb vzniká velké množství směsných odpadů v důsledku absence nebo nedostatečnosti jejich třídění stavebníkem přímo na místě stavby. Cílem úkolu je navrhnout a provádět opatření na podporu třídění stavebních a demoličních odpadů, aby bylo dosaženo cíle do roku 2027 zvýšit míru recyklace stavebních a demoličních odpadů na 80 % (s výjimkou zeminy a kamení uvedených pod kat. č. 17 05 04).
Indikátory	- Podíl recyklovaných stavebních a demoličních odpadů v roce 2027
Termín splnění	Úkol 5.7.1 – Do konce roku 2027
Garant	Úkol 5.7.1 – MŽP
Spolupracující subjekt	Úkol 5.7.1 – MPO
Financování	Není definován žádný specifický zdroj financování – bude financováno v rámci stanoveného limitu výdajů dotčených kapitol bez dodatečných požadavků na státní rozpočet.

Prioritní oblast	6 - Voda
Název aktivity	6.1 – Zlepšení možností využití výstupů z čištění odpadních vod
Vazba na opatření ve strategickém rámci	4 - Realizovat udržitelný management nakládání s čistírenskými kaly, a to se zaměřením na recyklaci fosforu a energetickou efektivnost. 5 - Podporovat výzkum nových technologií pro nakládání s odpadními vodami, kapalnými odpady a čistírenskými kaly s cílem snížení energetické náročnosti procesu čištění odpadních vod a k maximalizaci využití fosforu z kalů z ČOV. 17 - Vyhodnotit možnosti legislativního zakotvení recyklace odpadních vod.
Specifický cíl	<i>V maximální možné míře jsou realizovány úspory vody. Zvyšuje se recyklace vody. Na půdě se hospodáří udržitelně s cílem zadržení vody v krajině.</i>
Vazba na další aktivity v AP	Úkol 6.1.2 má vazbu na úkol 3.2.1 a 7.2.1
Popis aktivity a realizované úkoly	Vodní hospodářství poskytuje největší potenciál v rámci cirkulárních principů v opětovném využívání biologicky vyčištěné odpadní vody a využití kalů z ČOV jako zdroje energie a fosforu. V rámci Cirkulární ekonomiky se naskytá příležitost využít recyklované vody k uspokojení vysoké poptávky průmyslu po čistém zdroji vody do výrobních procesů. Z geografického hlediska je ČR závislá na srážkách a schopnosti území vodu zadržet. Spolu s klimatickou změnou a častějšími epizodami sucha je nezbytné urychlit schopnost krajiny a infrastruktury zadržovat a kumulovat vodu na našem území s preferencí využití přírodě blízkých řešení. V rámci aktivity proto byly identifikovány dva úkoly: 6.1.1 Provést legislativní zakotvení recyklace odpadních vod. - V rámci úkolu budou zváženy možnosti ukotvení recyklace odpadních vod do legislativního rámce ČR. Součástí úkolu bude široká diskuze se zainteresovanými skupinami i resorty. Výsledkem bude vyhodnocení možnosti implementace recyklace odpadních vod do právního prostředí ČR v kontextu unijního práva. Konkrétně bude specifikována forma ukotvení, náležitosti, budou identifikovány bariery a sporné body. Součástí úkolu bude také návrh dalšího postupu. - V rámci plnění úkolu budou také zohledněni aktuální poznatky z oblasti vědy a výzkumu a norem ISO popisující rizika použití odpadních vod. Například se může jednat o projekty jako je např. „Wider Uptake of Water Smart Solutions“ z VŠCHT a ČVUT Praha (Horizon 2020) nebo i např. projektů ASIO TECH, spol. s r.o. (OCTAGON). 6.1.2 Zvážit možnost zavést povinnost získávat fosfor, dusík, případně další hodnotné látky z čistírenských kalů, které jsou odstraňovány jinak než zpracováním zpět do půdy. - V následujících letech se očekává na celém světě nedostatek fosforu. Fosfor je důležitý prvek především pro zemědělskou produkci. V kontextu toho je nutné využívat maximálně stávající zdroje – jedním

	z významných zdrojů je čistírenský kal. Pokud je kal aplikován přímo na zemědělskou půdu, je využití fosforu zajištěno. Nicméně o tento zdroj ČR přichází, když je kal likvidováním například spalováním (energetickým využitím). - Dalším z prvků, které jsou v kalech hojně zastoupeny je dusík, jedná se o zdroj využitelný v zemědělství jako hnojivo a zároveň se jedná o významný polutant přispívající negativně k nadměrné eutrofizaci vod. Cílem úkolu je analyzovat problematiku získávání fosforu, dusíku a případně jiných látek z ČOV kalů, zjistit technologické možnosti, finanční náročnost, nároky a zdraví obyvatelstva a ochranu ŽP a bariéry zavedení povinnosti takto uložený fosfor z kalu získávat. Součástí úkolu je návrh dalšího postupu.
Indikátory	- Závěr vyhodnocení možnosti ukotvení recyklace odpadních vod a zavedení povinnosti získávání fosforu z čistírenských kalů a návrh dalšího postupu
Termín splnění	Úkol 6.1.1 – do konce roku 2023 Úkol 6.1.2 – do konce roku 2026
Garant	Úkol 6.1.1 – MZE, MŽP Úkol 6.1.2 – MZE, MPO
Spolupracující subjekt	Úkol 6.1.2 – MZ nebo SZÚ Úkol 6.1.2 – MŽP
Financování	Není definován žádný specifický zdroj financování – bude financováno v rámci stanoveného limitu výdajů dotčených kapitol bez dodatečných požadavků na státní rozpočet.

Prioritní oblast	6 - Voda
Název aktivity	6.2 – Zvýšení účinnosti hospodaření s povrchovou vodou a snížení spotřeby vody v průmyslu
Vazba na opatření ve strategickém rámci	8 - Zavádět nové technologie k využití recyklované vody v průmyslové výrobě, obzvláště v odvětvích s vysokou spotřebou vody jako jsou potravinářský, papírenský, chemický, textilní průmysl a energetika. 11- Podporovat výzkum, inovace a zavádění nejlepších dostupných technik v oblasti nakládání s vodami. 12 - Podporovat výzkum a aplikaci nových technik pro odstranění nově detekovaných polutantů. 14 - Klást důraz na diversifikaci zdrojů vytvářením a budováním rybníků a dalších opatření zadržujících vodu v krajině evidováním a ochranou mokřadů. 15 - Ve větší míře podporovat návrhy a realizace přírodě blízkých opatření a renaturalizaci říčních toků jako prioritní opatření pro zádrž vody v krajině, pro podporu její resilience a ekosystémových služeb včetně ochrany biodiverzity. 16 - Podporovat další způsoby zadržování vody v krajině a posílení vodních zdrojů v případě jejich nedostatečnosti realizací přehradních nádrží.
Specifický cíl	<i>V maximální možné míře jsou realizovány úspory vody. Zvyšuje se recyklace vody. Na půdě se hospodaří udržitelně s cílem zadržetí vody v krajině.</i>
Vazba na další aktivity v AP	

Popis aktivity a realizované úkoly	Zdrojem vody pro průmysl slouží především povrchové vody. Průmysl je s ohledem na celkovou spotřebu vody významným spotřebitelem. V rámci cirkulárních řešení je vhodné zaměřit se na zvýšení efektivity využití vody, případně efektivity průmyslových technologií, které budou méně náročné na spotřebu vody. Zároveň je, ale potřebné se zaměřit i na samotnou dostupnost vody a schopnost krajiny vodu zadržet a následně využít. V rámci aktivity proto byly identifikovány tři úkoly: 6.2.1 Podporovat zejména inovativní technologie s vysokým potenciálem k úspoře a recyklaci vody (včetně např. podpory využití dešťové vody) v průmyslové výrobě se důrazným zaměřením na segmenty s vysokou spotřebou vody. - Garantůkolu provede identifikaci inovativních technologií, které povedou k úspoře vody nebo k možnosti provést recyklaci vody a její znovuvyužití. Následně budou takové technologie podporovány z dostupných dotačních programů. Osvědčené technologie budou propagovány, aby bylo podpořeno jejich šíření. 6.2.2 Podporovat a propagovat projekty jako je kapková závlaha. Především v oblastech s nedostatkem povrchové vody. - Kapková závlaha velmi významně zvyšuje efektivitu hospodaření s vodou a snižuje její spotřebu. V tomto úkole se MZE zaměří na podporu kapkové závlahy v zemědělských aktivitách a MŽP bude směřovat podporu na domácnosti, případně veřejný prostor. 6.2.3 Zvýšit množství přírodě blízkých vodních ploch na území ČR s cílem zachytit a co nejdéle udržet srážkovou vodu (mokřady, lužní lesy, biotopy, meandry, apod.). - MŽP bude provádět aktivity s cílem zvýšit schopnost krajiny zadržovat vodu. Cílem je zajistit, aby voda z přívalových dešťů neodtekla z území, ale naopak byla zdržena nebo zachycena v krajině pro případné využití v obdobích sucha. Preferováno je využití především přírodě blízkých opatření.
Indikátory	- Počet podpořených projektů využívající inovativních technologií na úsporu spotřeby vody - Snižování množství odebraných povrchových a podzemních vod pro průmysl (včetně dobývání nerostných surovin) ve sledovaném období (%) a Snižování množství odebraných povrchových a podzemních vod pro energetiku ve sledovaném období (%) - Počet podpořených projektů využívající kapénkovou závlahu - Snižování množství vody spotřebované na závlahy dosažené zavedením kapénkových závlah v porovnání s původními klasickými způsoby ve sledovaném období (%)

	- Počet nově vybudovaných rybníků, mokřadů, jezer v daném roce - Celková rozloha nově vybudovaných rybníků, mokřadů, jezer a malých vodních nádrží v daném roce - Celkový objem vody zadržované v krajině v nově vybudovaných rybnících, mokřadech, jezerech a malých vodních nádržích v daném roce
Termín splnění	Úkol 6.2.1 – do konce roku 2027 Úkol 6.2.2 – do konce roku 2027 Úkol 6.2.3 - do konce roku 2027
Garant	Úkol 6.2.1 – MPO Úkol 6.2.2 – MZE, MŽP Úkol 6.2.3 – MŽP
Spolupracující subjekt	Úkol 6.2.1 – Průmyslové svazy, MMR-NOK Úkol 6.2.2 – MMR-NOK Úkol 6.2.3 – MZE, MMR-NOK
Financování	Jednotlivé úkoly budou podporovány v OPŽP, dotačních programech MZE, OP TAK, NPŽP nebo NPO *Další finanční zdroje nejsou vyloučeny ¹³

¹³ Může se jednat o dotační nebo jiné programy, které v době přípravy Akčního plánu nejsou známy nebo budou vytvořeny v budoucnu.

Prioritní oblast	7 - Výzkum, vývoj a inovace
Název aktivity	7.1 – Zvýšení dostupnosti aplikovaného výzkumu
Vazba na opatření ve strategickém rámci	1 – Vytvořit jednotný strategický přístup pro digitalizaci a oběhové hospodářství. Stanovit soudržnou politiku v oblasti inovací a digitalizace, a posílit účinnost stávajících nástrojů na podporu výzkumu, inovací a digitalizace v oběhovém hospodářství pro domácí výzkumné organizace a podniky. 10 – Vyhodnotit potenciál zřízení specializovaného inovačního fondu pro oběhové hospodářství, který by nabízel granty, nebo zavedení inovačních voucherů pro technologie zaměřené na oběhové hospodářství. 11 – Zvážit vytvoření možnosti grantového financování inovativních projektů, které mají potenciál poskytnout environmentální, ekonomické a sociální příležitosti pro oběhové hospodářství. 12 – Zvážit zavedení inovačních voucherů s cílem stimulovat projekty výzkumu vývoje a inovací v malých a středních podnicích a kolaborativní projekty společností a výzkumných institucí. 13 – Podporovat inovace v oběhovém hospodářství a podpořit transfer výsledků výzkumu směrem k jejich komercializaci. 16 – Zvážit zřízení nástroje, který by pomáhal firmám vyhledávat příležitosti ke spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje, inovací a digitalizace v oběhovém hospodářství. 21 – Posílit informovanost jak na straně podnikatelů, tak investorů o příležitostech nabízených novými oběhovými a digitálními obchodními modely.
Specifický cíl	<i>České firmy jsou zapojeny do špičkových služeb v hodnotovém řetězci v oblasti výzkumu a vývoje, a to i v mezinárodním měřítku. Část státního financování výzkumu a vývoje je vyčleněna konkrétně na projekty související s cirkulární ekonomikou a programy výzkumu a vývoje. Digitalizace zásadně napomáhá oběhovému hospodářství v České republice.</i>
Vazba na další aktivity v AP	
Popis aktivity a realizované úkoly	V rámci aktivity proto byly identifikovány dva úkoly: 7.1.1 Zvážit zavedení inovačních voucherů s cílem stimulovat projekty výzkumu, vývoje a inovací v malých a středních podnicích a kolaborativní projekty soukromých společností a výzkumných institucí. - Inovační vouchery jsou jednou z možností financování výzkumu a vývoje inovací. V tomto úkolu v rámci podpory cirkulárních řešení bude zváženo a případně realizováno využití inovačních voucherů se zaměřením na projekty přispívající k přechodu firem na oběhové hospodářství. Vedlejším cílem je také zintenzivnit spolupráci malých a středních podniků s výzkumnými institucemi.
Indikátory	- Realizované aktivity na podporu přenosu výsledku výzkumu do praxe
Termín splnění	Úkol 7.1.1 – do konce roku 2025

Garant	Úkol 7.1.1 – MPO
Spolupracující subjekt	Úkol 7.1.1 – MŽP
Financování	Není definován žádný specifický zdroj financování – bude financováno v rámci stanoveného limitu výdajů dotčených kapitol bez dodatečných požadavků na státní rozpočet.

Prioritní oblast	7 - Výzkum, vývoj a inovace
Název aktivity	7.2 – Podpora výzkumu a vývoje v konkrétních oblastech s návazností na cirkulární řešení
Vazba na opatření ve strategickém rámci	5 – Podporovat spolupráci mezi obory, úřady a ministerstvy v oblastech výzkumu a vývoje a digitalizace pro oběhové hospodářství. 7 – Usnadnit řešení průřezových témat dotýkajících se pokročilých technologií a inovativních činností prováděných v rámci cirkulární ekonomiky. 9 – Posilovat ekologické inovace ve vysokorůstových na technologiích založených obchodních modelech oběhového hospodářství.
Specifický cíl	<i>České firmy jsou zapojeny do špičkových služeb v hodnotovém řetězci v oblasti výzkumu a vývoje, a to i v mezinárodním měřítku. Část státního financování výzkumu a vývoje je vyčleněna konkrétně na projekty související s cirkulární ekonomikou a programy výzkumu a vývoje. Digitalizace zásadně napomáhá oběhovému hospodářství v České republice.</i>
Vazba na další aktivity v AP	
Popis aktivity a realizované úkoly	V rámci aktivity proto byly identifikovány čtyři úkoly: 7.2.1 Podporovat výzkum a vývoj řešení v oblasti bioekonomiky za účelem využití principů oběhového hospodářství, zaměřený především na odstraňování nežádoucích residuí a látek za účelem využití čistírenských kalů a vod na zemědělské půdě a snižování energetické náročnosti čištění odpadních vod. - Čistírenský kal obsahuje značné množství organických i anorganických látek, které může tak nahrazovat průmyslově vyráběné hnojivo. Zároveň v nevysušené formě obsahuje velké množství vody, které je v půdě potřebné a zároveň se při lokální aplikaci ušetří množství energie, které by muselo být investováno do vysušení a následném převozu nejčastěji do zařízení na energetické využití odpadů. Z těchto důvodů je využití čistírenských kalů na zemědělské půdě preferováno, jelikož splňuje principy oběhového hospodářství. Zároveň takové opatření působí synergicky proti erozi půd.

	Problematické na druhé straně je množství nežádoucích residuí a látek v kalech obsažené. Z toho pohledu je nutné chránit životní prostředí a zdraví obyvatel před možnou kontaminací půd a zemědělských produktů. V rámci úkolu bude zaměřena finanční podpora projektům, které se zabývají výzkumem polutantů v kalech a procesů, jak je z kalů odstraňovat způsobem šetrným k životnímu prostředí. V rámci této podpory bude cíleno i na nové technologie a jejich zavádění do praxe. 7.2.2 V rámci účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací umožnit podporu vývoje a zavádění moderních technologií vedoucích k nízkoodpadovým a bezodpadovým systémům umožňujícím maximalizaci zpětného využití odpadů (a vedlejších produktů a druhotných surovin) při výrobě. - V rámci úkolu budou více akcentovány výzkumné projekty zaměřené na inovativní technologie vedoucí k postupnému zavádění moderních technologií produkující minimální odpad nebo výrazně menší objem odpadu než technologie stávající. Součástí cíle podpory výzkumných projektů je maximalizovat zpětné využití odpadů, vedlejších produktů a druhotných surovin v rámci výroby. Zavádění nových technologií musí být v souladu s ochranou životního prostředí a zdraví obyvatel. 7.2.3 V rámci účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací umožnit podporu vývoj a aplikaci nových materiálů splňující principy cirkulární ekonomiky (odolnost, snadná přeprava i výroba, recyklovatelnost, zdravotní nezávadnost apod.). - Cílem úkolu je umožnit v rámci stávající účelové podpory výzkumu a vývoje podporu i pro aplikaci nových materiálů, které splňují principy cirkulární ekonomiky. Těmito principy jsou především odolnost, snadná přeprava i výroba, možnost snadné recyklace, energeticky a materiálově nenáročná výroba. Zavádění nových materiálů musí být v souladu s ochranou životního prostředí a zdraví obyvatel.
Indikátory	- Počet výzkumných projektů zaměřených na snižování nežádoucích residuí v odpadních vodách a dalších témat v oblasti bioekonomiky - Počet schválených a certifikovaných metodik zaměřených na snižování nežádoucích residuí v odpadních vodách - Počet patentů zaměřených na snižování nežádoucích residuí v odpadních vodách udělených v souladu s ustanoveními zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů - Počet výzkumných projektů zaměřených na oblast ekodesignu zohledňující cirkulární principy - Počet výzkumných projektů zaměřených na podporu bioekonomiky

Termín splnění	Úkol 7.2.1 – do konce roku 2027 Úkol 7.2.2 – do konce roku 2027 Úkol 7.2.3 – do konce roku 2027
Garant	Úkol 7.2.1 – MŽP, MZE Úkol 7.2.2 – MPO, MŽP Úkol 7.2.3 – MPO
Spolupracující subjekt	Úkol 7.2.1 – Kraje, MZ, SZÚ, Vysoké školy, MMR-NOK Úkol 7.2.2 – MZ, SZÚ, Vysoké školy, MMR-NOK Úkol 7.2.3 – MŽP, MZ, SZÚ, Vysoké školy, MMR-NOK
Financování	Není definován žádný specifický zdroj financování – k financování budou využity programy zaměřené na podporu výzkumu a vývoje (např. TAČR)

Prioritní oblast	8 – Vzdělávání a znalosti
Název aktivity	8.1 - Provádění osvěty cirkulárních řešení v soukromém i veřejném sektoru
Vazba na opatření ve strategickém rámci	1 - Podporovat rozvíjení znalostí o cirkulární ekonomice na všech úrovních vzdělávací soustavy a začlenění cirkulární ekonomiky do vzdělávacích programů. 12 - Zvýšit informovanost o obchodních příležitostech, které s sebou přinášejí nové oběhové a digitální obchodní modely. 13 - Podporovat spolupráci firem a vzdělávacích institucí na různých úrovních, mj. při výuce, při realizaci stáží/praxí a účasti na (výzkumných) projektech v oblastech cirkulární ekonomiky.
Specifický cíl	<i>Přechodem na oběhové hospodářství se do roku 2040 vytvoří minimálně 50 tisíc pracovních míst (přibližně 1 % současné zaměstnanosti¹⁴). Cirkulární ekonomika jako koncept je stabilně začleněna do celého vzdělávacího systému.</i>
Vazba na další aktivity v AP	
Popis aktivity a realizované úkoly	Zajištění správných znalostí a dovedností je klíčovým faktorem pro konkurenceschopnost, inovace a rozvoj oběhového hospodářství. Rozvoj environmentálních znalostí, dovedností a postojů je předpokladem ke zvyšování konkurenceschopnosti ČR, neboť české podniky a firmy potřebují dostatečný počet lidských zdrojů, aby mohly v budoucnu pružně reagovat na zavádění environmentálně šetrných technologií a ekoinovací v průmyslu i stavebnictví. Cílem aktivity je zvýšit informovanost podniků o přínosech předcházení vzniku odpadů a o oběhovém hospodářství. V rámci aktivity proto byly identifikovány tři úkoly: 8.1.1 Podporovat a koordinovat programy odborného vzdělávání a poradenství o cirkulární ekonomice v praxi k umožnění rychlejší aplikace cirkulární ekonomiky ve zpracovatelském průmyslu. - V rámci plnění úkolu MPO ve spolupráci s MŽP a SZÚ identifikuje vhodné způsoby podpory odborného vzdělávání o cirkulární ekonomice pro zpracovatelský průmysl a dále budou podporovat toto vzdělávání v praxi. 8.1.2 Vytvářet a podporovat informační a osvětové aktivity (kampaně, workshopy, programy, konference, informační materiály apod.), které budou demonstrovat úspěšná pilotní řešení a ověřené inovativní postupy a technologie nejen z ČR, ale i ze zahraničí s cílem zvyšování povědomí o problematice cirkulární ekonomiky pro širokou veřejnost, podniky i municipality. - Všechny dotčené resorty a spolupracující subjekty budou v rámci svých aktivit (pořádané kampaně, konference, semináře, workshopy apod.) šířit informace o úspěšných pilotních projektech a inovativních postupech v oblasti oběhového hospodářství. Dále budou tyto informace šířit i prostřednictvím pořádaných kampaní a osvětových materiálů.

¹⁴ K roku 2021 = schválení strategie Cirkulární Česko 2040

	8.1.3 Podporovat podniky ve využívání systému EU pro environmentální řízení podniků a audit (EU Eco-Management and Audit Scheme, EMAS) a projektu týkajícího se ověřování environmentálních technologií (EU Environmental Technology Verification, ETV). - Je důležité podporovat podniky ke zvyšování jejich environmentální výkonnosti. Zvýšení environmentálního výkonu podniky dosáhnou především díky inovacím a novým environmentálně šetrným technologiím. K tomu jim může pomoci zavedení systémů EMAS a ETV. V rámci plnění úkolu bude MŽP prostřednictvím CENIA podporovat podniky, aby tyto zaváděly např. formou větší propagace systémů EMAS a ETV.
Indikátory	- Počet realizovaných vzdělávacích projektů zaměřených na využití cirkulárních řešení. - Počet kampaní k úspěšným pilotním řešením a ověřeným inovativním postupům. - Počet realizovaných informačních kampaní (workshopy, konference, brožury apod.)
Termín splnění	Úkol 8.1.1 – do konce roku 2027 Úkol 8.1.2 – do konce roku 2027 Úkol 8.1.3 - do konce roku 2027
Garant	Úkol 8.1.1 – MPO Úkol 8.1.2 – MPO, MŽP, MZE, MMR, MŠMT Úkol 8.1.3 – MŽP
Spolupracující subjekt	Úkol 8.1.1 – MŽP, SZÚ, vysoké školy Úkol 8.1.2 – Nestátní neziskové organizace, kraje, města, , zájmové asociace a svazy, MZ, vysoké školy Úkol 8.1.3 – CENIA
Financování	Bude podporováno z Programu na podporu projektů NNO a bude financováno v rámci stanoveného limitu výdajů dotčených kapitol bez dodatečných požadavků na státní rozpočet. *Další zdroje financování nejsou vyloučeny.

Prioritní oblast	8 – Vzdělávání a znalosti
Název aktivity	8.2 - Vzdělávání dětí, žáků, studentů v oblasti cirkulární ekonomiky
Vazba na opatření ve strategickém rámci	1 - Podporovat rozvíjení znalostí o cirkulární ekonomice na všech úrovních vzdělávací soustavy a začlenění cirkulární ekonomiky do vzdělávacích programů. 2 - Motivovat základní i mateřské školy k zapojování tématu oběhového hospodářství do výuky, podporovat tvorbu výukových programů a materiálů s tématem oběhového hospodářství. 5 - Podporovat znalosti obyvatel, které se týkají předcházení vzniku odpadů v domácnostech (zejména textil, potraviny, nábytek, knihy, obaly). 7 - Zvýšení informovanosti ohledně kvality a bezpečnosti opravených, repasovaných a přepracovaných výrobků a jejich přínosů pro životní prostředí z hlediska prevence vzniku odpadu.

	8 - Bojovat proti plýtvání potravinami prostřednictvím kampaní na zvyšování povědomí o problematice, zavádět vzdělávací programy, vytvářet teoreticko-praktické workshopy, webové nástroje a pokyny ohledně osvědčených postupů. 9 - Vytvářet kampaně na zvyšování povědomí, posílit iniciativy budování kapacit a podpořit opravy prováděné vlastními silami, aby se prodloužil životní cyklus výrobků. 10 - Zlepšovat kampaně na zvyšování povědomí a vzdělávací kampaně, které mají snížit dopady nakupování, užívání a likvidace textilu. 15 - Využívat všechny informační kanály pro diseminaci informací o oběhovém hospodářství. 17 - Připravit a každoročně vyhlašovat vzájemně koordinované a doplňující se programy podpory poskytování ověřených programů. 23 - Zajistit vzdělávání veřejných zadavatelů za účelem podpory udržitelného využívání zdrojů při zadávání veřejných zakázek.
Specifický cíl	<i>Přechodem na oběhové hospodářství se do roku 2040 vytvoří minimálně 50 tisíc pracovních míst (přibližně 1 % současné zaměstnanosti). Cirkulární ekonomika jako koncept je stabilně začleněna do celého vzdělávacího systému.</i>
Vazba na další aktivity v AP	
Popis aktivity a realizované úkoly	Cílem environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice je rozvoj kompetencí potřebných pro environmentálně odpovědné jednání. Téma oběhového hospodářství však není doposud zohledněno ve vzdělávacích programech a oborech. Pozornost je věnována pouze dílčí oblastem, které do oběhového hospodářství náleží (například recyklace odpadů, předcházení vzniku odpadů, nakládání s vodou). Je nutné, aby základní školy a střední/vyšší odborné školy s tematikou oběhového hospodářství pracovaly komplexněji. V oblasti vzdělávání je proto cílem aktivity vytvořit oběhové modely pro různé úrovně vzdělávacího systému a podporovat dobrovolné aktivity studentů a škol. V rámci aktivity proto byly identifikovány čtyři úkoly: 8.2.1 Začlenit výuku oběhového hospodářství/cirkulární ekonomiky (uceleně a komplexně) do stávajících vzdělávacích programů a struktur. - V rámci plnění úkolu budou podporovány či organizovány vzdělávací akce a připraveny a distribuovány propagační materiály pro všechny úrovně školního vzdělávání na téma oběhového hospodářství. 8.2.2 Zapojení se do evropských projektů v oblasti vzdělávání v cirkulární ekonomice a bioekonomice a přenos vzniklého know-how do ČR (např. Circular School). - V rámci plnění úkolu dotčené resorty vytipují vhodné evropské projekty v oblasti vzdělávání zaměřené na cirkulární ekonomiku a bioekonomiku a zapojí se do nich. Následně budou šířit získané poznatky v prostředí České republiky. 8.2.3 Zajistit metodické vedení mateřských, základních a středních škol v oblasti oběhového hospodářství, včetně zajištění propagačních materiálů na téma cirkularity. - Kromě začlenění oběhového hospodářství do vzdělávacích programů je důležité rozšířit obecné povědomí dětí a žáků o cirkulární ekonomice. Proto budou v rámci plnění úkolu organizovány

	vzdělávací akce a připraveny a distribuovány propagační materiály pro všechny úrovně školního vzdělávání na téma oběhového hospodářství. Metodické vedení zajistí MŠMT. Další aktivity včetně zajištění propagačních materiálů budou realizovat spolupracující subjekty 8.2.4 Provádět osvětové kampaně pro širokou veřejnost s cílem zlepšit povědomí spotřebitelů o významu dat spotřeby a minimální trvanlivosti. - Za účelem snižování množství potravinového odpadu na úrovni domácností je nezbytné zvýšit povědomí spotřebitelů a rozdílech mezi datem spotřeby a datem minimální trvanlivosti. MŽP a MZE proto připraví a zorganizují osvětovou kampaň zaměřenou na tuto problematiku.
Indikátory	- Popis, jakým způsobem byla začleněna témata cirkulární ekonomiky a oběhového hospodářství do stávajících výukových programů - Počet programů/akcí na téma cirkulární ekonomiky - Počet kampaní zaměřených na oběhové hospodářství - Provedená osvětová kampaň k významu dat spotřeby a minimální trvanlivosti
Termín splnění	Úkol 8.2.1 – do konce roku 2025 Úkol 8.2.2 – do konce roku 2025 Úkol 8.2.3 – do konce roku 2027 Úkol 8.2.4 - do konce roku 2024
Garant	Úkol 8.2.1 – MŠMT Úkol 8.2.2 – MPO Úkol 8.2.3 – MŠMT Úkol 8.2.4 – MŽP, MZE
Spolupracující subjekt	Úkol 8.2.1 – MPO, MŽP, SZÚ Úkol 8.2.2 – MŽP Úkol 8.2.3 - MPO, MŽP, SZÚ Úkol 8.2.4 – Nestátní neziskové organizace
Financování	Bude podporováno z Programu na podporu projektů NNO a OP JAK (pro úkol 8.2.3) a dále bude financováno v rámci stanoveného limitu výdajů dotčených kapitol bez dodatečných požadavků na státní rozpočet. *Další zdroje financování nejsou vyloučeny.

Prioritní oblast	8 – Vzdělávání a znalosti
Název aktivity	8.3 - Využití platformy stakeholderů
Vazba na opatření ve strategickém rámci	6 - Posilovat praktickou aplikaci znalostí v oblasti cirkulární ekonomiky. 12 - Zvýšit informovanost o obchodních příležitostech, které s sebou přinášejí nové oběhové a digitální obchodní modely. 13 - Podporovat spolupráci firem a vzdělávacích institucí na různých úrovních, mj. při výuce, při realizaci stáží/praxí a účasti na (výzkumných) projektech v oblastech cirkulární ekonomiky.

	14 - Podporovat vytváření hubů oběhového hospodářství na národní, regionální a komunální úrovni s cílem usnadnit propagaci oběhového hospodářství a sdílení informací podél celého hodnotového řetězce. 15 - Využívat všechny informační kanály pro diseminaci informací o oběhovém hospodářství. 18 - Rozvíjet a propojovat platformy pro sdílení informací o oběhovém hospodářství. 22 - Platforma stakeholderů – využívat stávající struktury k propojování témat vzdělávání a oběhového hospodářství.
Specifický cíl	<i>Přechodem na oběhové hospodářství se do roku 2040 vytvoří minimálně 50 tisíc pracovních míst (přibližně 1 % současné zaměstnanosti). Cirkulární ekonomika jako koncept je stabilně začleněna do celého vzdělávacího systému.</i>
Vazba na další aktivity v AP	
Popis aktivity a realizované úkoly	Je nutné podporovat osvětu státního sektoru, obcí, podniků a neziskového sektoru, výměnu informací a sdílení dobré praxe mezi nimi navzájem. Cílem aktivity je zvýšit informovanost o obchodních příležitostech, které s sebou přinášejí nové oběhové a digitální obchodní modely a rozvíjet a propojovat platformy pro sdílení informací o oběhovém hospodářství. Je důležité podporovat spolupráci mezi veřejnými a soukromými aktéry, zlepšit účinné využívání dostupných zdrojů. V rámci aktivity tak byl identifikován úkol: 8.3.1 Aktivně využívat stávající struktury platform cirkulární ekonomiky k výměně informací, zkušeností, sdílení dobré praxe a propojování témat bioekonomiky, oběhového hospodářství, dekarbonizace, digitalizace a inovací. - V rámci plnění úkolu budou všechny dotčené resorty podporovat stávající platformy a vznik nových platform v oblasti cirkulární ekonomiky sloužící k výměně informací, zkušeností, sdílení dobré praxe a propojování témat bioekonomiky, oběhového hospodářství, dekarbonizace, digitalizace a inovací, a to na národní, krajské i obecní úrovni. Příkladem mohou být huby, různé online platformy i pracovní skupiny. Cílem je i aktivní zapojení a účast resortů v diskuzních skupinách a přenášení dobré praxe v rámci svěřené oblasti ekonomiky ČR.
Indikátory	
Termín splnění	Úkol 8.3.1 – do konce roku 2027
Garant	Úkol 8.3.1 – MPO, MŽP, MZE, MMR, MŠMT, MZ
Spolupracující subjekt	Úkol 8.3.1 – Nestátní neziskové organizace, průmyslové svazy a asociace, kraje, obce, vysoké školy

Financování	Bude podporováno z Programu na podporu projektů NNO a dále bude financováno v rámci stanoveného limitu výdajů dotčených kapitol bez dodatečných požadavků na státní rozpočet. *Další zdroje financování nejsou vyloučeny.
--------------------	---

Prioritní oblast	9 – Ekonomické nástroje
Název aktivity	9.1 - Implementace cirkulárních řešení v rámci finančních nástrojů
Vazba na opatření ve strategickém rámci	5 - Vyhodnocovat možnosti zavádění finančních pobídek na podporu vysoce efektivní recyklace a produkce výrobků s obsahem recyklátů. 7 - Využívat finanční prostředky ze všech dostupných evropských programů, Modernizačního fondu a operačního programu Spravedlivá transformace na podporu oběhového hospodářství. 8 - Realizovat a financovat projekty v oběhovém hospodářství z národních dotačních programů. 17 - Podpořit širší uplatňování a používání ekonomických pobídek pro subjekty „v počáteční fázi řetězce“ (tzv. upstream).
Specifický cíl	<i>Přijímané ekonomické nástroje dlouhodobě podporují oběhové hospodářství v České republice.</i>
Vazba na další aktivity v AP	
Popis aktivity a realizované úkoly	V rámci oběhového hospodářství je potřeba zavádět ekonomické pobídky pro všechny účastníky procesu, tedy i na úrovni firem. Stát k takové podpoře může přispět prostřednictvím finanční podpory v rámci ekonomických pobídek nebo dotačních programů. V rámci aktivity proto byly identifikovány dva úkoly: 9.1.1 V investičních pobídkách státu zohlednit nebo podmínit cirkulární principy, tak aby vedly k motivaci využívat cirkulárních řešení. - MPO ve spolupráci s MŽP vyhodnotí možnost zvýhodnění projektů, které budou využívat cirkulární řešení a případně následně upraví systém udělování investičních pobídek. 9.1.2 Nově vznikající a připravované dotační programy koncipovat způsobem zohledňujícím cirkulární řešení (například bodová nebo finanční bonifikace projektů obsahujících cirkulární řešení, podpora podmíněná obsahem cirkulárního řešení v projektu apod.). - V rámci plnění úkolu budou všechny dotčené resorty v rámci přípravy nastavení svých dotačních programů usilovat o to, aby podporované projekty byly udržitelné a cirkulární. Například tím způsobem, že budou bodově nebo finančně bonifikovány projekty, které obsahují cirkulární řešení, nebo že budou podporovány pouze projekty, která doloží, že jsou v rámci projektu zohledněna cirkulární řešení. Konkrétním příkladem bonifikace může být zvýšená finanční podpora projektu, jehož předmětem je pořízení hmotného majetku vyrobeného z recyklovaných surovin apod.
Indikátory	- Výčet programů a investičních nástrojů, ve kterých bylo zohledněno cirkulární řešení a jakým způsobem (Zpráva)

Termín splnění	Úkol 9.1.1 – do konce roku 2025 Úkol 9.1.2 – do konce roku 2027
Garant	Úkol 9.1.1 – MPO Úkol 9.1.2 – MMR, MD, MŽP, MZE, MPO, Kraje, Obce
Spolupracující subjekt	Úkol 9.1.1 – MŽP Úkol 9.1.2 – SFŽP
Financování	Není definován žádný specifický zdroj financování – bude financováno v rámci stanoveného limitu výdajů dotčených kapitol bez dodatečných požadavků na státní rozpočet.

Prioritní oblast	9 – Ekonomické nástroje
Název aktivity	9.2 - Přístup k zadávání veřejných zakázek a nákupům s ohledem na cirkulární řešení (v principu "Stát jde příkladem").
Vazba na opatření ve strategickém rámci	1 - Podporovat ve veřejných zakázkách používání výrobků s obsahem druhotných surovin a recyklátů. 2 - Podporovat zohledňování otázek oběhovosti při (udržitelném) zadávání veřejných zakázek a jejich vynucování.
Specifický cíl	<i>Přijímané ekonomické nástroje dlouhodobě podporují oběhové hospodářství v České republice.</i>
Vazba na další aktivity v AP	
Popis aktivity a realizované úkoly	Veřejné zakázky představují zásadní oblast, přes kterou je v případě vhodných postupů možné stimulovat rozvoj oběhového hospodářství. Cirkulární veřejné zakázky jsou specifickým typem zelených veřejných zakázek, v rámci kterých veřejné orgány nakupují práce, zboží nebo služby tak, aby přispěly k uzavírání materiálových a energetických cyklů a v nejlepším případě k zamezení negativních dopadů na životní prostředí a k zamezení vytváření odpadů v rámci celého životního cyklu. V rámci aktivity byl identifikován úkol: 9.2.1 K veřejným zakázkám a nákupům přistupovat způsobem, aby byla zohledněna cirkulární řešení (např. uplatněním metodik veřejného i soukromého cirkulárního nakupování). - V rámci plnění úkolu budou všechny dotčené resorty při zadávání svých veřejných zakázek postupovat tak, aby byly v co největší možné míře nakupovány práce, zboží nebo služby, které zohledňují cirkulární principy. To může zahrnovat i například nákup kancelářského vybavení z recyklovaných materiálů, výrobků s certifikáty o odpovědném hospodaření nebo výrobků označených ekoznačkou. Inspirace lze nalézt například na stránkách www.ekoznacka.cz
Indikátory	- Procento veřejných zakázek uskutečněných resortem za kalendářní rok, které zohledňovaly cirkulární principy
Termín splnění	Úkol 9.2.1 – do konce roku 2027

Garant	Úkol 9.2.1 – MŽP, MZE, MD, MPO, MŠMT, Kraje, Obce
Spolupracující subjekt	Úkol 9.2.1 – MPSV, MMR, MF
Financování	Není definován žádný specifický zdroj financování – bude financováno v rámci stanoveného limitu výdajů dotčených kapitol bez dodatečných požadavků na státní rozpočet.

Prioritní oblast	10 - Cirkulární města a infrastruktura
Název aktivity	10.1 – Podporovat rozvoj cirkulárních řešení pro města a obce nejen prostřednictvím národních a evropských dotačních programů.
Vazba na opatření ve strategickém rámci	2 – Podporovat předcházení vzniku odpadů na úrovni obcí a měst. 4 – Podporovat dobré příklady ekologicky funkčních měst a pokročilých technologií. 5 – Aktivizovat veřejnost při rozvíjení komunitních zahrad a komunitního kompostování. 9 – Podporovat projekty obcí a měst preferujících opětovné použití různých výrobků – re-use centra, nábytkové banky, výměna knih, výměna textilu, sdílené dílny, projekty sousedské pomoci apod. 11 – Systematicky pomáhat rozvíjet a přizpůsobovat městskou infrastrukturu i venkovské oblasti k větší míře uplatnění cirkulární ekonomiky, sdílené ekonomiky, bioekonomiky a zároveň posílení lokální soběstačnosti. 12 – Podporovat vznik cirkulárních skenů obcí a měst v ČR.
Specifický cíl	<i>Města a obce v maximální možné míře využívají cirkulární řešení a uzavírají materiálové cykly. V rámci budování infrastruktury jsou maximálně využívány druhotné suroviny.</i>
Vazba na další aktivity v AP	
Popis aktivity a realizované úkoly	Vysoká hustota a koncentrace populace v městech představuje příležitost využití synergie a propojování energetických i materiálových toků. Největším problémem, kterým města čelí jsou narůstající objemy odpadů, znečištění ovzduší, vysoká spotřeba energií i materiálu a v posledních letech i vysoké teploty, které hustá betonová zástavba umocňuje. Snahou v této oblasti je maximálně využití zdrojů a příležitostí k propojování materiálových a energetických toků, pro které je město díky své hustotě osídlení vhodným místem s vysokým potenciálem. Každá obec nebo město má své místní specifika, která je vhodné respektovat, aby mohlo být využito maximálního potenciálu. V rámci aktivity proto bylo identifikováno pět úkolů: 10.1.1 Podpora projektů decentrální/lokální výroby energie z OZE při maximálním využití místních podmínek, aby nedocházelo k záboru lokálních zelených produkčních ploch (greyfieldy, střechy, parkoviště a další plochy budov apod.). - Jedním z principů cirkulární ekonomiky je maximální využití zdrojů (energetických i materiálových). Pro instalaci obnovitelných zdrojů energie by měla být primárně využívána již zastavěná plocha před produkčními plochami nebo volnou krajinou. To umožní i využití principu blízkosti, kdy koncový spotřebitel energie bude co nejbližší zdroji energie, čímž se omezí neefektivní ztráty v přenosových soustavách. V rámci úkolu budou finančně podporovány různé formy obnovitelných zdrojů energie. Budou se zohledňovat projekty, které v rámci svého umístění nebudou zabírat produkční plochu.

10.1.2. Podpora projektů na využití srážkových vod, šedých vod a odpadních vod i dalších zdrojů v území umožňující především zasakování srážkových vod ze střech domů a betonových ploch zpět do půdy.

- Dle klimatických předpovědí se v budoucnosti na území střední Evropy očekává podnebí s nižším množstvím srážek, spolu se vzrůstajícími teplotami a delším obdobím s vyššími teplotami se očekávají delší a intenzivnější epizody sucha.
Je zcela zásadní zvýšit efektivitu využití srážkové vody jako esenciálního zdroje vody pro Českou republiku. V současnosti značné množství srážkové vody ze zastavěné plochy odtéká bez užítu do kanalizace, místo aby byla lokálně využita. Tento problém je spojen především městy kde hustá zástavba bytovými domy a nepropustná plocha silnic a parkovišť umožňuje odtok srážkové vody pouze do kanalizace a její odvedení z území pryč.
V rámci úkolu budou finančně podporovány projekty, které budou zaměřeny na vyšší míru využití těchto vod. Příkladem takto podpořených projektů budou:
 - Akumulace srážkové vody pro zálivku zahrady
 - Akumulace srážkové vody pro splachování WC a zálivku zahrady
 - Využití přečištěné odpadní vody s možným využitím srážkové vody

10.1.3. Podpora městského zemědělství, komunitních zahrad, střešních a městských farem v rámci principu soběstačnosti a funkce samozásobitelství.

- Města díky hustotě osídlení a nedostatku produkčních ploch jsou méně soběstačná než venkovské oblasti, co se týče samozásobitelské funkce potravinami. Cílem úkolu je zvýšit efektivitu měst a využít neproduktivních městských ploch.
V rámci úkolu budou ze strany MŽP finančně podporovány projekty na budování komunitních zahrad. Střešních a městských farem.
Ve spolupráci s MMR budou odstraňovány překážky pro budování komunitních zahrad jako například možnost ohraničení veřejného prostoru plotem apod. Dále bude obcím poskytována metodická podpora a prováděna osvětová činnost.

10.1.4. Zasadit se o snižování množství nadbytečně vyzářeného světla spolu se snížením spotřeby energie. Například regulací osvětlení památek, ulic apod. v noční době.

- Využití veřejného prostoru občany v době nočního klidu klesá. Intenzita nočního osvětlení a její barevné spektrum mají prokazatelný vliv na živočišné i rostlinné druhy (nejen noční, ale i denní druhy), celé ekosystémy, krajinu i na lidské zdraví.
Snižování spotřeby energie v noci má také význam z důvodu rozvoje OZE (především fotovoltaických elektráren), které nejsou v noci aktivní. Zbytečným osvětlením je osvětlování, které není nezbytně nutné pro zajištění lidské činnosti, například příliš intenzivní osvětlení či svícení mimo nutnou dobu, nasvěcování památek nebo reklamních poutačů.
V rámci úkolu dojde k projednání možností na úpravu příslušných technických norem a projednání legislativních změn v oblasti veřejného osvětlení.

	V rámci úkolu budou dále finančně podporovány projekty na snižování míry nadbytečně vyzářeného světla a snížení energetické náročnosti. 10.1.5. Podporovat vznik cirkulárních skenů obcí a měst v ČR. - V rámci cirkulárních skenů měst jsou analyzovány materiálové (případně i energetické) toky. Cílem cirkulárního skenu je najít řešení na přechod fungování města na principy cirkulární ekonomiky a posílení soběstačnosti města. Každé město je individuální a naskytuje jiné možnosti i příležitosti využít cirkulární řešení. Zároveň města mají největší potenciál v prakticky všech odvětví efektivně využít zdroje, a synergie, které se jim nabízejí. . - V současnosti nic nebrání, aby obce a města zpracovávaly vlastní cirkulární skeny dobrovolně. Pak je vhodné tyto aktivity podporovat finančně i metodicky.
Indikátory	- Počet podpořených projektů OZE - Plocha využitá pro lokální výrobu energie z OZE (m2) - nechá se, pokud jsou údaje k dispozici - Počet podpořených projektů na využití srážkových, šedých a odpadních vod. - Snížení množství vypouštěných odpadních vod ve sledovaném období (%) - Počet podpořených projektů městského zemědělství a komunitních zahrad - Jaké aktivity a opatření byly realizovány ke snížení spotřeby energie v rámci osvětlení veřejného prostoru - Analýza možnosti zavedení povinnosti zpracovávat cirkulární sken obcí a měst nad stanovený počet obyvatel
Termín splnění	Úkol 10.1.1 – do konce roku 2027 Úkol 10.1.2 – do konce roku 2027 Úkol 10.1.3 – do konce roku 2027 Úkol 10.1.4 – do konce roku 2024 Úkol 10.1.5 – do konce roku 2025
Garant	Úkol 10.1.1 – MPO, MŽP Úkol 10.1.2 – MŽP Úkol 10.1.3 – MŽP, MZE Úkol 10.1.4 – MŽP Úkol 10.1.5 – MŽP

Spolupracující subjekt	Úkol 10.1.1 – MMR Úkol 10.1.2 – MPO, MMR Úkol 10.1.3 – MMR, Nestátní neziskové organizace Úkol 10.1.4 –MMR, MK, kraje, obce Úkol 10.1.5 – MMR, Nestátní neziskové organizace, kraje, obce
Financování	Úkoly v aktivitě budou minimálně financovány z evropských fondů prostřednictvím OPŽP, OPST, OPTAK, Modernizační fond, Národní plán obnovy.